

КНИЖИ
СВЕТА

БЪЛГАРСКИ
КНИЖАРСТВО XXI

НИКОЛАЙ
ТЕЛЛАЛОВ

Да пробудиш
драконче...

Николай Теллалов

Да пробудиш драконче...

1

Тази история започна с това, че Радослав изтърва ловджийския си нож в тясна клисура, по дъното на която студено ромолеше планинско поточе. Ругаейки каруцарски, младият мъж реши да слезе долу и да потърси загубеното.

Обаче ръбът на стръмнината се зарони под краката му и той отстъпи. Унило погледна двамата си приятели, Павката и Сашо Рус, плесна се ядно по коленете и плю към клисурата:

– Тю, да те...

– Ник'во страшно – веднага заяви Сашо. – Колко му е да се намери!

Русия бе неизлечим оптимист. Но едва помръдна от мястото си, краката му се хързулнаха и той едва не хлътна подир ножа. Радослав с мъка удържа приятеля си за яката.

Павката подигравателно ги стрелна изпод вежди с дяволити очи.

– Сто години жив да съм, та все да ви отървам, загубеняци мамини... – промърмори той.

Разви от кръста си въжето, което винаги носеше, и откопча от куки-те на колана алпинистки карабинки. Сетне Радослав бе овързан по всички правила на катераческото изкуство и спуснат в издълбаното от водата и времето дере. Той потъна в обрасия в зеленина каменист сумрак. Потръпна – беше хладно, усойно и неприветливо в сравнение с напечените от слънцето полянки. Миришеше на мъх и папрат.

Около него лакомо забръмчаха стръвни комари и младежът замаха с ръце. Не ги пропъди, но пък се разлюля и блъсна главата си в подло изпречил се дебел клон на някакво уродливо подобие на дърво. Изохка от болка и чак му притъмня. За малко не цамбурна в поточето. Потърка ядосан стремително набъбващата цицина, украсена с кървяща драскотина. Но начаса я забрави, щом видя ножа си, по чудо здрав и ненащърбен, който стърчеше забит в някакъв прогнил дънер сред лишеи и камънаци.

Зарадван, Радослав грабна скъпоценния си ханджар. Върху стоманата блесна емблема – хищно озъбена котешка глава. Миналата година го беше съзрял, съвсем случайно минавайки покрай един оръжеен магазин. Веднага му допадна формата на острието, елегантна като нападаща акула. Миряса чак когато си го купи с предвидените за рождения ден пари. А веднъж изтърси пред хора: „За този нож бих се заврял и в устата

на ламя“.

Още не подозираше колко прав ще се окаже.

Почти.

Той стисна удобно изрязаната по дланта дръжка и се приготви да извика на приятелите си, които мъчно можеха да го видят отгоре, че операцията е приключила успешно в стил „блиц“. Ала преди да свари да го направи, изведнъж челото страшно го засърбя точно под удареното място и погледът му се спря върху гола кафява канара. Победоносните думи замръзнаха в свилото се от изненада гърло.

Не повярва на очите си и отново изохка – този път от смайване.

Върху камъка личеше издялан зашеметяващ барелеф на същество, от което Радослав се стряскаше дори на картинка. Беше приблизително метър и седемдесет изображение на змия с някакви странни подутини по тялото, а главата на чудовището – увенчана с назъбен гребен. Но най-поразиха младия мъж очите под изящно изписаните вежди – бяха направо човешки, с формата на бадеми, с дълги мигли и... го гледаха като живи!

– Това пък какво е? – измънка съвземаният се Радослав. Подобни очи не помнеше да е виждал и у най-шармантните пловдивски хубавици.

– *На какво ти прилича?* – счу му се иронично момичешко гласче.

Случвало ли ви се е да забележите нещо със страничното си зрение, но нито можете да извиете погледа си като лък, нито пък да завъртите глава, ала все пак продължавате да го наблюдавате? Същото се получаваше и с този глас – сякаш звучеше на границата на чуваемостта, като в същото време бе достатъчно отчетлив и разбираем.

Младежът направи две ситни крачки назад и спря, защото липсваше мегдан за по-нататъшно отстъпление. Въпреки че бе убеден откъде е дошла забележката, той се заозърта, раздразнен и поуплашен.

Отгоре долетя вик – съвсем нормално възприеман от ушите, макар и приглушен:

– Кво стаа, Дичо, 'иждаш ли го?

Радослав, върнат към реалността, бързо съобрази за кое става дума и сви длани в рупор:

– Намерих го!

– Да дърпаме ли? – донесе се откъм слънчевата светлина, където не бръмчаха кръвожадни насекоми.

– Изчакайте, тук има...

– К'воооо? – не го разбраха горе.

– Почакай! – кресна Радослав.

– Окей.

Младият мъж се взря в скалата.

Видя каменната фигура по нов начин – като неудобно замряла тънка момичешка снага с притиснати към люспесто тяло ръце. Имаше и разперени криле, но може би за такива му се струваха само неравностите по канарата. Цялото изваяние беше сериозно поизтъркано от годините и се долавяше повече с въображение, отколкото със зрение. Единствено очите личаха крещящо ясно, като на забулена ориенталска принцеса, някоя приказна Шехерезада.

– Е? – пак долетя призрачното гласче. Съмнения нямаше – говореше барелефът, при това с нотки на досада.

– Какво „е“? – изпуфтя Радослав.

– *Приключи ли със зяпането? Няма ли да направиш нещо?* – нетърпеливо попита змията.

Младежът неволно докосна цизината си и реши, че наистина е добре да се катери обратно. Този удар баш по кратуната... Не бе чувал така да се предизвикват халюцинации, но...

Остра карфичена болка го накара да се плесне здраво по врата и с погнуса да избърше грозното кърваво петно от дланта си в крачола. Въздъхна при мисълта, че дънките прекалено бързо започват да се нуждаят от пране.

Още един миниатюрен „Сикорски“ го атакува.

„Тези комари ще ме оглозгат!“ – паникьоса се Радослав и посегна да дръпне въжетото.

– *Хей, чакай! Не си тръгвай! Ще изгоня комарите, само не си отивай!*

Пищенето на ситните вампири рязко секна. Сякаш току-що здраво бе дънил касетофон – Balls to the Wall на „Аксепт“, например – и сетне някой е щракнал копчето.

Тишината му се стори необикновена.

Радослав замислено отвърна на настойчивия скален поглед. Красивите очи незнайно как придобиха умоляващ израз, но гласът прозвуча припряно-равнодушно:

– *Няма ли да ме целунеш?*

Младежът се облеци към канарата.

– *Ще ти се отплатя* – опита се да скрие отчаянието на притежателя си гласчето.

Неканено „как“ се оформи в изуменото съзнание на Радослав.

– От това, че имам люспи, не си прави извода, че съм риба – назидателно каза каменната змия. – Пък и къде си чул за златни рибки! Такива не съществуват. Ала хрумването ти за трите желания ми се струва добро като награда... Стига да са изпълними, само ме измъкни от това кофти място, моля те!

– Но как? – изграчи Радослав.

– Уф... Ми целуни ме!... Уж не си тълп, пък... И го стори с чувство, инак няма да развалиш магията, пък догодина това хараво¹ паве сто на сто ще се откърти и срути. Тогава съм свършила навеки. Е?

Свършенството на изрязаните очи изведнъж го облъхна с внезапна светла жар. Стори му се, че го издува някакво предусещане за нещо невъобразимо дивно, все едно бе хлапе, току-що гледало най-вълшебната приказка от детско киноутро, толкова хубава, че да ти се доплаче от раздялата в края на филма. Все едно току-що бе сънувал Щастието... и почти го помнеше, още пазеше в сърцето си вълшебното му докосване... докато подробностите вече се изтриваха от невярната памет.

Радослав затвори зиналата си уста. Измига. Почеса цицината. И се реши.

Камъкът имаше вкус на камък и студена метална влага. Прекрасните очи на змията сякаш се бяха впечатали в съзнанието му, където витаеше объркано недоумение – „Чакай бе, какво правя?“ – от което ехото на радостната светлина взе тихо да гасне под дъжда съмнения. Радослав отстъпи от кафявата скала и се почувства страшно глупаво.

Нищо не се беше случило.

Той мигна.

Фигурата сякаш се раздвижи.

Радослав до болка разтърка очи. Барелефът наистина се преобразяваше. Сякаш течеше, линиите му трептяха, замъгляваха се. За един кратък миг се олюля всичко наоколо, поточето прекъсна простичката си песен... Младежът мигна още веднъж... и в канарата имаше само една пукнатина.

А пред него стоеше стройно девойче, облечено в старинна, направо древна рокля, по която като жива кожа блестяха змийски люспи.

Радослав силно стисна клепачи. Отвори ги... Видението не изчезна, само дете младежът започна да вижда още по-размазано. Само едно забеляза – очите на девойката бяха почти неестествено грамадни и далеч по-пленителни от скалния си вариант.

1. Харо, харав – стар.

– Ах, най-сетне! – възкликна момичето. Гласът ѝ вече нямаше смущаващата отвъдна тоналност. – Ей, адски ти благодаря, юнако! А сега, прощавай, ще се видим по-късно!

И тя радостно се втурна надолу по поточето, скачайки от камък на камък с лекота и грация на балерина, преди младежът да е обелил и думичка. Дългата ѝ до кръста катраненочерна коса се подмяташе весело като конска опашка. Цветът на роклята по гърба ѝ напомняше черно-сивата пъстрота на пепелянка. Хлад полази по гръбнака на Радослав. Той конвулсивно задърпа въжето.

– Да те теглиме ли?

От третия път успя да викне „да“.

Прохладата горе под буковите листасти му се стори топла.

– Много се забави бе, братле.

– Треснах си тиквата – обясни смутено той. – И... поразгледах.

– И как е?

– П... поносимо. Като омагьосано.

Приятелите му се опитаха да надникнат долу.

– Фрашкано с комари – допълни идващият на себе си Радослав. Не искаше никой друг да слиза долу.

– Яко си се цапардосал – отбеляза съчувствено Сашо. – Даже си пребледнял.

– Трябваше долу да намокриш цицината със студена вода – закъсняло го посъветва Павката, докато намотаваше въжето под якето си.

– Не се сетих.

Павката кимна, все едно искаше да каже – да бе, мой човек, кога си се сещал 'овреме?

– Карай – отметна назад сламеноцветния си перчем Сашо. – Със студено шише също става. Ама викам, хайде да се връщаме, че току-виж Зако не ни е опазил бирата от бриджборите.

И те пое обратно към манастира, при останалите от компанията.

2

Почивните си дни Радослав винаги предпочиташе да прекарва колкото е възможно по-далеч от града и този му навик и днес го бе отвел под гостоприемната стряха на един планински манастир.

Всичко дотук беше прекрасно – чист въздух, чудесни цветове на едва-едва започващо лято, звуци на жива гора, величави гледки към балкански гърбици и зелени долини. Какво би могло да развали на човек настроението! Уж нищо, ако ножът не се бе изплъзнал от канията, издрънчал по камъните и хоп – изчезнал...

С малодушно съжаление мислите на Радослав натрапчиво се връщаха към въпроса *защо?* Защо му се случи първи да хване стоп, а не останата с по-голямата част от тайфата другари-планинари, да гълтат заедно автобусен пушек в София? Защо, след като пристигна рано следобяд, не предпочете партия бридж без досадници-белотаджии, ами взе че хукна из мрежата тукашни пътечки – за да налети вместо на гъби, на... по дяволите, *на какво?!*

И чак привечер, когато пристигнаха закъснелите, при което манастирът стана някак тесен, Радослав успя да си внуши, че нищо откачено не му се беше случило. Само малко слънчасване – скоро ще мине, да...

А междуременно новодошлите струпаха по масите на манастирския чардак издути от алкохол и храна раници, палнаха по цигара и заразправяха на кого как му е вървял автостопът в тези неблагодарни времена и за това какъв здрав купон ще развихрят. Други заразпитваха неколцината монаси за историята на светата обител и дали ще се намери в мазето отлежало винце. Много скоро звъннаха китари и запяха се едни ми ти хайдушки македонски и американски кънтри песни, плисна ракия и вино в пластмасови чаши и железни канчета, а опразнените консервни кутии се превърнаха в пепелници.

Подир розово-оранжев залез земята се зави с нощта като с одеяло. В мрака нарядко мъждукаха светлинки на селца и блуждаеха фарове на закъснели автомобили. Подканеното от Вечерницата небе блесна в разточително звездно великолепие. Подобни на огромни светулки, мигаха бордови сигнали на високо летящи авиолайнери. От терасата въодушевен хор ревеше „Шуми Марица“ в чест на скорошното пристигане на царя, а на относителна тишина пред параклиса се водеха отмарящи разговори. Там пламваха цигарени огънчета и отлитаха като жълти комети

в урвата.

С напредването на нощта троянската сливова най-сетне отпусна душата на Радослав, който с все сили се опитваше да не мисли за случката в клисурата. Подобни премеждия явно и заслужено се намираха във вечната зона на здрача. Разбира се, спускането му там в търсене на знаменития му нож не остана във от обсъждането, докато се опразваха „Закуските на туриста“ и „Скумрии в доматен сос“, плюс сирене, хляб, домати и наръчи див чесън, за който зевзекът Сашо рече, че щом бил див, значи не е „чесан“, а „рошав“. По-смелите ядяха и от събраните гъби.

Радослав разказа за клисурата, поточето, комарите... ала нищо не спомена за момичето-змия. Не посмя. Защо? Ами защото, първо – нямаше доказателства. И второ... а бе, изобщо случило ли се беше нещо? Я пий, пей, кикоти се до премала на вицове и войнишки спомени! Щуротиите ги остави на Стивън Кинг, че да не умре от глад горкия...

...Към времето, когато от веселбата започнаха да изпадат най-пияните, а купонът клонеше към тотално заспиване, Радослав отново се разстрои. Тайната го изгаряше отвътре да бъде споделена, но нямаше с кого. Сашко Рус дремеше до приятелката си, Павката покоряваше нова любов, Лъчезар... него някъде бе го хванала липсата. Затова Радослав потърси отзивчива – женска – душа за изповедник, ала повечето момичета вече си бяха легнали да спят, а другите или не предразполагаха към откровеност, или се намираха впримчени в собственическите ръце на гаджетата си, които гръмогласно разправяха мръсни вицове. И младият мъж измисли да се поразходи. Необичайно благоразумно за състоянието си, той взе солидното фенерче на Лъчезар, подобно на онези, които ползваха щатските шерифи от филмите. Радослав го праметна по същия маниер на рамо и тръгна, святкайки от време на време, за да не налети върху къпинаците, обрамчили пътеката. Крачеше нестабилно, със залитане, докато не се усети, че се е запътил право към загадъчната клисура.

Спря и се помъчи да събере разпилените си желания. Тъмнината в гората беше твърде плътна и събуди забравени детски страхотии за всякакви чудовища, които само за това живеят – да излапат някое хлапе или каквото там им падне. Радослав обиколи гъсталака с колебливия лъч на фенерчето. Храстите накълцаха снопа светлина на неприятно мърдащи сенки. Нещо стряскащо изшумоля от клоната на надвисналите в мрака дървета. Радослав се поогледа пак, изфъфли неясно към кого адресирано извинение, че мястото било далеч, и тръгна да се връща в манастира. Беше му гадно, досадно и искаше да спи.

Но от само себе си пътьом някак сви на погрешно място и скоро се

озова на ръба на урвата. Пътечката на това място имаше лек наклон и изведнъж рязко завиваше. Радослав не бе натиснал копчето на ръчния прожектор, затова не забеляза навреме опасността. Усети, че нещо не е в ред, едва когато проби с набраната инерция храсталака и загуби опора под краката си...

Сякаш на забавен кадър, той забеляза манастирските очертания на фона на звездите.

В подножието на вековната обител лагерен огън хвърляше към старите зидове жълто-червени отблясъци. Обвити в дим, пред пламъците седяха трима-четирима души и самотно подрънкваше китара. На ръба на игривата светлина се бяха скупчили като стадо овце цикламено-синьо-зелените палатки на онези опърничави туристи, които ги бяха предпочели пред манастирските стаи за гости. Въпреки отдалечеността, цялата гледка бе ясна и отчетлива като на кино. Радослав разпозна най-върлите купонджии край огъня и различи умело свирената мелодия – Dust in the Wind...

В следващия момент полетя в пропастта.

Ужас изпълни гръдния му кош, захапа сърцето и бясно го разтърси.

Болезненото му мучене не успя да прерасне в предсмъртен вопъл, нито – ако сърцето бе издържало до дъното на урвата – в агонизиращо изхъркване. Нечии тънки, но силни ръце прихванаха младежа през гърдите, повдигайки мишниците му, а близко отзад сякаш запърхаха перки на голям вентилатор с безшумен електромотор.

– Не се шашкай – бодро прозвуча познат глас. – Продължаваш да живееш. Още не съм ти изпълнила трите желания, забрави ли?

Пейзажът от мрак, осветен пушек и китарен звън плавно и без особено желание от страна на земното привличане пое в обратна посока – тоест надолу. Не помръднаха само звездите, подредени в безразлични към всичко земно легендарни орнаменти. Полетът, траял далеч по-дълго от падането, завърши върху параклиса, покрит с каменни плочи вместо керемиди. В субективното времеусещане на Радослав двете неща имаха еднаква продължителност. Той усети под задника си успокояваща твърдост на покрива и отмаляло се повали по гръб. Преживеният страх се стичаше заедно с потта върху камъка, който пазеше ехото на дневния зной.

– Който не знае да хвърчи, не бива да щъка толкоз къркан по тези пътечки – съчувствено рече момичето от клисурата. – Ех, че си заплес, юнако!

Радослав мъчително преглътна и обърна тежка глава на

непослушен врат към спасителката си.

При нормални обстоятелства със сигурност би се стреснал, но сега бе обезсилен от ужаса на отминалата го на косъмче нелепа гибел. Вероятно уплахата също може да се изчерпва, както куража.

Седналото до него същество най-лекомислено клатеше праметнати през улука боси крака. Мисълта, че не я вижда достатъчно добре при звездна светлина, накара младежа да се сети за чуждото фенерче и той с мъка отлепи схванатата си китка от оксидираната метална тръба на проектора. Заразтвава дланта си с кашкавалени палци.

– Мисля, че по-добре ще се справя – каза мистериозната непозната и пое ръката му.

Пръстите ѝ бяха горещи и много приятни на пипане, но някак не предизвикваха усещане за човешка кожа.

– Коя си ти? – овладя гласните си струни от втория опит Радослав, докато невероятното момиче сърчно стапяше мускулната му треска.

– Змеица, разбира се – след кратък размисъл отговори девойката, а тонът ѝ издаваше възмущение от подобна недосетливост. – Какво друго! Вярно, мелез съм, ала те мислех за по-умен.

– Змей-мелез...

– Баща ми е от Долната земя, а Майка ми – Царска дъщеря, заточена в манастир – с гордост и капка негодувание уточни момичето. – И съм им *единствена* – подчерта тя. – Мале ми и Тате са готови на всичко заради мен. Въртя ги на кутрето си, когато поискам, въз... чат ли си, готин?

– Змеица... – издиша Радослав, мигайки, сякаш светлината, идеща от Вега, Тубан и Алтаир² изискваше слънчеви очила.

– Ми да! – раздразнено отвърна момичето. – Женски змей, кой знае защо викате ни още дракон, хала, ламя. Ей, че ти си доста... как беше... неориентиран елемент!

Младият мъж изпадна в затруднение. Ако по някакъв начин съзнанието му приемаше за допустимо съществуването на дракони и змейо-човешки мелези, то логиката не връзваше в едно понятията за крилато огнедишащо създание и столичен жаргон.

– Ти така говориш – обвини го девойката-змеица. – Взех този скапан речник от собствената ти глава, за да ме разбираш. Уж не бях толкова дълго омагьосана, ето – и Царят си царува, ала пък адски много неща са променени! И езикът също. Ти да не би да си някакъв преселник от

2. Алтаир, Вега, Тубан – най-ярките звезди от съзвездията Орел, Лира, Дракон.

Ромейската земя? Избягал роб? Монах ли си, че носиш брада и дълга коса? Хм, какъвто и да си, не смей да мислиш, че след като си ме целувал, ще се омъжа за теб ей тъй лесно – имам царска кръв!

Радослав успя да се вклини в паузата:

– Ти четеш мислите ми!

– Ако си дадеш труда да се поуспокоиш – сухо забеляза тя, – ще смогна да не обръщам внимание какво става в мозъка ти. Та ти направо крещиш наум! Карай по-кротко, по-дисциплинирано.

Младецът мълчеше, опитвайки се да разсъждава шепнешком.

– Добре де, извинявай – рече отново момичето и засрамено раздвижи крилето си, които мигом приковаха с еднометрови пирони вниманието на Радослав. – Доста ми е трудно, ала с всички сили ще опитам да не подслушвам чужди мисли. Все пак трябва да ме разбереш – нуждаех се да науча езика ти... Прилича ми на българо-славянски диалект.

– Т... това е български – машинално натърти младият мъж.

– Ето, видя ли? Променил се е само за двайсет-трийсет години... Значи не ми се сърдиш, знаеш ли, просто от време на време един въздух ме наляга и тогаз да не чета мисли ми е все едно да не чувам що си крещат двамата стражници от съседни крепостни кули. Та, бъди и ти така добър да мислиш по-навътре и да не са неща, от които да се срамуваш... А между другото, много се радвам, че Царят на Българите е в добро здраве и се връща от похода си в Мадрид. Много ли пленници взехте? Къде е това Мадрид, за маджарите ли става дума?

– Пощади ме – изпъшка Радослав и драматично вдигна ръце. – Покривът ще се продъни под тази камара въпроси.

Изненадата пролича в извивката на неусетно станалото съвсем човешко тяло (е, почти де). Очите блеснаха в рубинено, в зелено... а после девойката се разсмя и плесна хем с ръце, хем с крила. Полъх се плъзна по лицето на Радослав. Косата му почти настръхна.

– Хумор – каза дъщерята на царкинята и змея. – Шеги. Змейовете не ни бива много-много да се шегуваме. Ако не бях мелез, трудно щях да те разбера.

Радослав неуверено се поухили.

– Каж ми – продължаваше момичето, – защо в този край няма самодиви?! Цял ден търсих, ала даже калпаво горско таласъмче не съзрях. Изобщо, какво става тук? Коя година е сега?

Гледаше го с широко отворени очи в очакване на отговор.

Младият мъж стана сериозен. С усилие се съсредоточи.

– Запозната ли си с християнското летоброене? – предпазливо

попита той.

Тя подскочи гневно.

– Ами естествено! Даже селянките са наясно, а аз съм...

– Добре, добре... – Радослав затършува за цигари, после за кибрит.

– Дай на мен – нетърпеливо каза люспестото момиче. Взе цигарата от устата му и духна крайчето ѝ. То припламна в тъмното. За миг Радослав зърна лицето на девойката.

Никога преди не бе използвал определението „чудна хубавица“.

Мислите му се разбягаха като бълхи от сапун. Той с мъка се върна на темата, която също бе не по-малко смущаваща от припомнената красота на момичето от клисурата... както и способността на непознатата да пали огън с едно издишване.

– За какъв цар ми спомена преди малко? – изпълнен с подозрителни предчувствия я запита той.

– Божичко! За Цар Симеон Велики! Що за въпрос! Нали пяхте за него, после си казахте, че скоро щял да се завръща с Царицата... Между другото, не пейш много зле. И свириш... хм, прилично. Бива за слушане... Наблюдавах ви – извинително добави тя, незнаяно как уловила в тъмнината втренчения му поглед.

– Така... Цар Симеон Велики се е възкачил на престола през... въз... през...

– Лето Господне осемстотин деветдесет и трето – подсказва девойката милостиво.

– Да... – Радослав въздъхна и си дръпна от цигарата. – Ти откога си... беше, хм... в онази скала?

– Беше Тох Елем, шест хиляди четиристотин и девета световна година... Значи, от септември деветстотин и първа след Христа.

Младият мъж отново дълбоко пое глътка тютюнев дим, закашля се и хвърли недоизпушения „Мелник“ в урвата, където сега можеше да се търкаля разбитото му тяло. Момичето хрисимо чакаше.

– Сега сме осемнай... не, вече деветнайсти ден от петия месец... на хиляда деветстотин деветдесет и шеста година след Христа – бавно и меко промълви Радослав, гледайки звездите. – А тайфата си говорехме за Симеон II, който досега е бил изгнаник, но вече може да посети родината си.

Крилатото девойче до него замръзна. Той усети под черепа си сякаш бързо докосване с перце.

– Затуй значи не срещнах и едно таласъмче тъдява – замислено рече тя, а после... жестоката истина без предупреждение се стовари върху

й така, че чак Радослав усети разтърсване. Очите й ярко пламнаха в няколко бързо сменящи се цвята, крилете й се сгърчиха и приказното създаване сподавено прошепна:

– Маме, Татенце!... Дружки-приятелки ми самодиви... Толкова отдавна?!

Тя закърши ръце. Буря излъчвани от нея емоции едва не помете младежа от покрива. Момичето заплака, отначало тихичко, а после избухна в горчиви ридания.

Той я гледаше стъписан и не му остана нищо друго, освен да я прегърне (ако някога сте прегръщали ангел, например, то навярно знаете, че хватката си има някои особености заради допълнителния чифт крайници зад раменете). Прегърна я здраво, отчасти от опасение да не би отново да падне в пропастта.

Момичето-змеица се вкопчи в младия мъж, в плача й пропълзя вълча мъка посред мразовито пълнолуние. Крилете й също конвулсивно го обгърнаха, сякаш гротескни ръце, впивайки остри нокти в гърба му като паникьосани и търсещи закрила котки. Радослав не обърна внимание на болката. Повече от всичко не обичаше някой да плаче. Винаги бе готов да излезе от кожата си, само и само да спре скръбните дъждове, най-вече когато бяха стряскащо обилни, извираха от толкова хубави очи и така непреодолимо заразяваха със страданието си като с грип.

Нещо парна младежа по шията, после го засърбяха пръстите. За рекордно кратък срок той осъзна причината и бързичко вдигна преграда пред поредното си изумление – сълзите на девойката жилеха, сякаш бяха коприва! Но Радослав продължи да ги бърше от лицето й, докато не се сети, че в джоба си има относително чиста – от вътрешната страна – носна кърпа.

Оттатък параклиса, под стените на манастира, китарата в нечий ръце издрънча по-силно и най-държеливите пиячи, подкрепени от неможещите да заспят в палатките, подхванаха „Моме Калино“. Продължиха с „Бийтълс“ и съвсем изненадващо преминаха на Георги Минчев:

Снегът на спомена вали
с дъха си стоплям твоите длани...

Риданията бяха отслабнали. Нещастната змейска щерка вече само подсмърчаше на гърдите на Радослав, който, погълнат от скръбта й, окуражително галеше косите й – на места ту меки като пух, ту твърди като четка за дрехи. От тях се процеждаше неусещан досега аромат,

който гъделичкаше ноздрите му с неопределими и неопишуемо омайни импулси.

– Много обичам песни – гъгнуво рече момичето. – Мен – (смрък) – хич ме няма в музиката.

Той се почувства задължен да каже нещо ободряващо.

– Да слезем при другите? – предложи, от опит поназнайвайки някои лекове против самота.

– Не... Ще се оправя.

Помълчаха, заслушани в песента.

– Дичо се казваш, нали? – попита крилатото момиче, след като стартелно си издуха носа в Радославовата кърпичка.

– Дичо ми викат още от гимназията. Всъщност съм Радослав.

– Кое име си харесваш повече?

– Все ми е тая.

– Аз съм Верена. Много тъпо име, нали? Все едно човешко момиче да кръстят Човечка или Филлия³.

– Не, защо, много е хубаво – възрази той най-убедително.

– Мислиш ли?

– Прочети го в съзнанието ми.

Момичето се стегна.

– Нали ти обещах да не го правя спрямо теб – обидено каза то, – а и с другите ще внимавам.

– Не се връзвай де, пошегувах се. – Той изследваше формата на ухото ѝ. Установи, че е по-нагънато, липсва му традиционната за носене на обеци мека част и е заострено на връхчето.

– Понякога нямам усет към майтапи – самоосъдително промърмори девойката. – Наследствена обремененост.

Гърбът на Радослав потрепна от хладния ветрец. Крилото ѝ веднага го зави като с наметало.

– Ти да не се разболяваш? Париш като трескава – обезпокоено попита младежът.

Тя потърси нужната дума.

– Това е нормалната ми телесна температура.

– А, добре.

Край огъня пееха „Море сокол пие“. Верена слушаше, съвсем буквално наострила уши.

– Ще ме вземеш ли със себе си? – изненадващо рече тя.

3. **Филлия** – на латински (ромейски) означава „дъщеря, момиче“.

– Къде? – стресна се Радослав.

– У вас. В гнусното гъмжило.

Той затаи дъх от познатата фраза.

– В главата ти вървеше заедно с понятието *София* – поясни девойката. – Още докато учих езика, който използваш, сегашният български. – Тя изхлипа и за секунда стегна юмручета.

– Ами...

– Ще се превърна в змия и ще ме сложиш в денка си. Никои няма да разбере.

– ...Можеш да се превръщаш в различни животни?

– Не, разбира се – подразни се тя. – Само в змей и човек. И, ааа... междинни превъплъщения. Вземи ме, имам да ти изпълнявам три желания. Няма да са кой знае какви, ала все пак...

Дичо бавно пое въздух и реши да възприема нещата по-леко.

– В момента нямам друго желание, освен да запаля една цигара и да видя, че се усмихваш – закачливо каза той.

Верена послушно му запали подадената ѝ цигара, но усмивката ѝ беше плаха. Огънчето на „Мелника“ се отразяваше в големите ѝ очи като кандило в остъклена икона.

– Сигурен съм, че имаш по-хубави усмивки, но и тази беше приказна – рече ѝ той.

Виеше му се свят. Не знаеше как да реагира. Чудеше се, дали вече не се е претрепал долу в пропастта и отлитащото му към неизвестността съзнание всъщност не фантазира утешителни заблуди. Не, не, и на сън не прилича... С внезапно необяснимо въодушевление той си призна колко се е заблуждавал относно непробиваемостта на житейската скука.

Обърна се към змейското момиче, което изглеждаше все още детински смалено от тъга, и тържествено заяви:

– Ти ми спаси живота, Веренче. Не зная как...

– И ти моя – напомни тя.

– Значи... – отвърна той и неопределено махна с ръка, – не ми дължиш три желания.

В безлунието на нощта никоя ярка звезда не бе в състояние да разкрие чертите ѝ, но Радослав беше готов да се закълне, че момичето се усмихна и го погледна странно.

– Ти разруши магията. Аз само си хвърчах. Не е същото. Ако в целувката ти нямаше обич...

Младият мъж се встрещи. Запита се какво ли означава това... и сякаш отново усети хладината на камъка върху устните си, а после си

припомни тънката талия на Верена под дланите си и атлазената кожа на вратлето ѝ.

– Но аз те познавам от... от няма и час! – възкликна смутено той.

– И аз те познавам отскоро – отвърна тя през смях, който – истинско женски, а не както досега момичешки – го накара да затаи дъх. И да помисли колкото може по-потайно: „Май не само издишванията ти палят огън, Верена“.

Китаристът отгатък – кой друг, ако не Павката – смело се катереше по стълбата към небето на „Лед Цепелин“.

Те седяха прегърнати на покрива още дълго след като замлъкнаха песните и миризмата на пушек избледня. Радослав люлееше изненадващо лекото телце на необикновеното момиче, така вълшебно дошло в живота му...

...от дълбините на единайсет века!

3

Сутринта за Радослав настъпи към десет и половина. На челото, на рамото и лакета си той откри пресни листенца живовляк, но мъченият от махмурлука мозък отказа да проумява произхода им. Помъкна се да се измие на старовремската чешма в дворчето на манастира. Двамина монаси сърдечно го поздравиха. Той избъбри нещо в отговор, после дълго пи вода, а калугерите – явно им бяха допаднали и приятелската дружина, и особено юнашките песни – добродушно се посмяха над люта му жажда.

Освен Радослав, само още неколцина от тайфата бяха на два крака толкова рано след купона и играеха белот. До тях на масата се мъдреха предвидливо съхранени провизии. Радослав се приготви с апетит да похапне.

– Има и бира в зимника – съобщи му Еми, приятелката на Сашо Русия, докато същият, вместо да пасува, отново обявяваше спатия коз, без да има пукната черна боя.

– Бирата е „Леденика“ – подхвърли той на Радослав, който надникна в картите му, – понеже според наименованието си няма начин да се стопли... Аз ли съм пръв? – Сашо намести очилата си. – Те ви асо купа, бийте се!

Радослав се поразхили, наля ароматен чай в канчето и дебело намаза две филии с масло и обилно количество сирене. Разликата им бе в допълнението – едната покри с конфитюр от ягоди и я обяви за десерт, в другата включи колелца луканков салам и домат. Англичанин, немец или французин никога не биха нарекли това закуска.

Но миг преди да захапне сандвича, определен за първо блюдо, младежът замръзна с отворена уста. Премига, скришно избърса избилата по челото му пот. Огледа се нервно към картоиграчите, които разпалено спореха кой от тях е „вътре“ и дали точките „висят“, след което се изнесе с чая и филиите към спалното.

Там, макар да беше подготвен от невероятния си спомен, се постресна, щом в раницата си откри голяма лъскава змия с крилца на прилеп... която му намигна приветливо.

– Излез да се нахраниш – прошепна той, хипнотизиран от сапфирените ѝ очички с дълги пухкави мигли.

Змията кимна и изпълзя от раницата. Радослав припряно се

заозърта наоколо.

Общо взето, по някакъв начин бе съумял да възприеме за чиста монета всички налудничави събития от снощи, включително как накрая слязоха с момичето-змеица от параклиса и се промъкнаха в спалното. Тя го водеше в хорово похъркващата тъмнина, той се спъна в нечии обувки-кубинки и обхвана острите ѝ рамене, за да не падне... Ама сега, сега за какво трябваше да се хване, за да не откачи пред лицето на слънцето, щедро леещо лъчи през капандурите?! Невероятните преживелици грубичко бяха избили изпод краката му успешно изгражданото вече двацет и седем години отношение към живота, вселената и всички останали неща.

Е, поне, слава Богу, всичко живо в стаята за гости спеше – някои по двойки, – до един сразени от „дер булгарише шнапс“ (я, я, вундербар, гут). Никак не му се обясняваше пред хора, че просто е откачил.

Докато се обърне, Верена, вече в човешки облик, седеше на леглото и режеше сандвичите на хапки. Ножът – същият, от който започна всичко и който правеше силно впечатление на глутниците бездомни кучета – изглеждаше в слабите ѝ ръчички като меч. Сръчността ѝ в боравенето с него навярно би вдъхнала респект дори у японски сенсей по кен-джуцу. Радослав приседна на крайчеца на постелката. Бе смазан.

Думите „чудна хубавица“ отново забръмчаха като рекламни неонов светлини в главата му. Само съпял не би съзрял в свежия тийнейджърски чар на момичето-змейче близостта на мига, в който думи щяха да са безсилни да я опишат. Тя носеше същия си вчерашен сукман от клисурата. Материята на дрехата играеше в семпло пъстри змийски люспи от грациозните движения на девойката. Съвсем сигурно такава рокля не бе тъкана, нито шита – имаше вид на жива, съвсем като човешката кожа на Верена.

Дракононото момиче погледна Радослав и се усмихна. По бузите ѝ затанцуваха мили трапчинки. Слънцето сякаш запламтя по-силно, готово със светлина да избие прозорците.

Младежът се сети, че не е зле между другото и да диша.

Девойката пред него имаше аристократично блед тен. Очите ѝ просто... ами, биеха на очи, при това думата „бие“ говореше за удари на стенобойно оръдие. Същински таран, който на третото си люшване събаря обковани с желязо дъбови крепостни порти и помита кули, гордо стояли векове наред. Ирисите преливаха от малахит към аметист през морскосиньо, в тях проблясваха златни искрици и играеха спираци дъха вертикални цепки-зеници с цвят на кадифен космически мрак. Беше

стряскащо и прекрасно.

– Хайде, хапни и ти – каза му шепнешком тя. Малък белег се спускаше от нослето към естествено алените ѝ устни. Забележимата асиметрия на устата очарова Радослав. – Не бой се, зная как изглеждам, ще се скрия, ако някой се пробуди или влезе.

Той едва не се задави.

– Ти... ти си адски хуба... симпатична!

Верена леко порумения от удоволствие.

– Ала съвсем ясно нечовек – отвърна тя. – Поне в този ми вид.

Фигурата ѝ бе слаба, но излъчваше ореол на нещо по-здраво и по-гъвкаво от стомана.

– Ау, колко е хубаво! – възхити се тя на чая.

Нездраво любопитство загложди Радослав.

– Къде са ти крилетете?

Момичето потупа роклята, дъвчейки хапките. Унищожаваше ги със светкавична бързина. Той се престори, че разбира.

Няколко минути минаха в мълчание.

Изведнъж един от спящите се размърда и със сънено мърморене повдигна бучащата си глава. Верена небрежно махна към него с длан и човекът потъна обратно в пиянския си сън. Радослав с усилие преглътна дребно доматице.

Девојката-змеица допи на един дъх горещия чай и рече:

– Виж ме, излапах всичко сама – надникна в канчето за още и му го протегна. – Ето, вземи си бърдучето⁴. Благодаря.

– И... искаш ли още?

– О, не. Нощес половувах малко мишки. Не ми се спеше.

Мишки? Радослав усети стомаха си обезпокоително активен и побърза да смени темата:

– Ти ли ми сложи живовляк?

– Да. На новолуние съм много зле с лековитите способности. Имай го предвид, да не се нараняваш сериозно по него време.

– Аха.

Верена се послуша.

– Иде някой! – изрече тя и се хвърли към вцепенения младеж. Целуна го бърже по бузата и се изви във въздуха. Тялото ѝ стремително изтъняваше в тъмна лента. Накрая се шумгуна в раницата, превръщайки се в еднометрова змия. Радослав остана с отворена уста. Чувстваше се

4. Бърдуче – малък съд за вода.

преситен откъм чудеса.

– К'во правиш тука бе? – учуди се влезният Сашо Рус. – Никакво спане! Хайде да пиеме бира, че оттатък в палатките се разшаваха.

Радослав прие. Идеята наистина бе добра. Определено *имаше* нужда.

На излизане невярвашо се огледа към раницата си. Самар като самар, избеляло-оранжев с черна шампа ТРАКИЯ, с поочукана алуминиева рамка – нищо особено.

* * *

Към три часа следобед, като избягваше да доближава стаята за гости, той най-после окончателно повярва в случилото се. Нормално е хората да се плашат от кошмари и също така закономерно – да ги радват приятните неща. Но същите тези приятни неща, случат ли се във вид на необясними чудеса, тогава излизат някак зловещи. Иначе си е вълнуващо човек да ги гледа на кино – смилаето поднесени и безопасни! Не е като да се сблъскаш с тях на живо. Разбира се, можеш незабавно да затвориш очи и всичко неблагоприятно от Медицината, Физиката и Здравия смисъл чисто и просто да бъде отхвърлено, забравено... стига да ти даде сърце да загърбиш *такава* жена!

И Радослав се примири. В края на краищата, след като се примири-ваш с резултатите от миналите парламентарни избори, значи си в състояние да понесеш всичко. Щом едно време академици са проповядвали, че Земята е плоска, че камъни не падат от небето и че човекът е най-умното нещо във вселената... (да бе, и сега така приказват), значи и чудесата имат своето място, нищо че още не са открити управляващите ги магически закони. Така Радослав възвърна душевния си покой, но остана малко разсеян... и тайничко щастлив. За евентуалните усложнения у дома не искаше да мисли. Неприятностите – после.

По същата причина той не задълба в разсъждения що е то да рискуваш да се познаваш с някоя – дума друга няма – ами минимум Мис Вселена, която по свое желание е кеф ти оксиген, кеф ти телепат и умее да приспива хората с помръдване на пръстите.

И когато Лъчезар, по-известен сред познатите си с прякора Зако, се затюпка, че са му пробутали скапани батерии за прожектора – „Я виж, Дичо, реклама на «Варта», мама му стара!“ – Радослав само си прошепна името на вълшебната девойка от клисурата.

Ами какво за още неподозираните й възможности?

* * *

В четири и половина след пладне цялата купонджийска дружина се изниза от манастира, изпратена лично от игумена. В бодра колона като някакви невиджано жизнерадостни алпийски командоси, свирукайки „Лиляно моме“, младежите и девойките се спуснаха по стръмната пътека и след около час, разделени по двойки, застанаха на шосето в очакване на автостоп. За сборен пункт в София бе обявено Синьото бистро. Завършекът на майската неделя носеше планетата все по-близо към новия месец и към трепетно планираното море.

4

– Ето ни вкъщи – обяви Радослав и малко се притесни.

В мансардата, шест и осемдесет на четири и двайсет, но всъщност много по-малка заради скосените стени, следващи извивките на покрива, цареше хаос, достоен за обширен склад.

– Типично за мъжете е – нацупи се Верена и надникна през ниското полукръгло прозорче до мястото за спане, – да пренасят обстановка на боен стан в дома си. Що за мокани⁵ слуги имаш?

– Нямам слуги – отвърна гузно раздражен той.

– А – отрони девойката-змия, сякаш това обясняваше всичко. – Добре тогава. Ще почистим сами. После ще ти намеря имане, ще се нанесем в по-достоен зертон⁶ и ще вземеш слуги. Как се живее в такъв... обор!

Радослав поспря.

– Виж сега, в наше време не държим слуги. Само най-богатите могат да си позволят домоработници...

– Със съкровището ще станеш богат.

– Хм, нещата малко са се променили... Добре, нека поподредим отгоре-отгоре, после ще слеза до апартамента да направя нещо за вечеря и ще ти обясня като как е в наше време. А съкровището... Може да се вземат някои работи, но предполагам, че ще има проблеми.

– Днес да си богат не е ли хубаво? О, ами това е добре! Просто чудесно! Най-сетне да тачат човек не заради пари и имоти... Макар че всеки, кой е майстор и честно си гледа работата, редно е да натрупа богатство и слава. Виж какво, няма да го смятам за твое желание. Ще го сторя, защото така искам.

– Не ме разбра, Веренче... Да си паралия сигурно винаги ще е добре. Но за да забогатееш, вече не е достатъчно просто да изровиш гърне жълтици. Задължен си да ги дадеш на държавата. Понеже банките законно няма да ти изкупят имането, без да обясниш откъде и как си го намерил, а после, като вземеш полагащия ти се процент... тоест дял, част, ще ти лепнат данъци до небесата. Ще те посетят крадци. След това полициите – да душат дали си предал всичките жълтици... Ако с остатъка подхванеш търговия, друг някакъв бизнес, ще се появят мутри да те

5. **Мокан** – безделник, мързеливец.

6. **Зертон** – дворец.

застраховат. А скриеш ли всичко, тогава за да превърнеш златото в пари, отиваш право при мошеници, престъпници. Значи – пак при борчетата. С тях или против тях. В най-добрия случай ще си съсипеш съкровището по адвокати и други глупости. С една дума – разправи.

Змейското момиче сбръчка чело.

– Не разбирам – рече безпомощно тя накрая.

– Ще ти обясня... А като начало, защо не седнеш на матрака да погледаш тълковния речник? Аз ще подреда сам. Чакай да ти светна лампата. И обуй тези терлици, недей ходи боса.

– Ала аз винаги ходя боса! Бива, бива, щом настояваш...

* * *

Докато Радослав майстореше пържени картофи и гювечета в кухнята на родителите си и устояваше на изкушението да претупа готвенето, майка му шеташе наоколо в стремежа да утоли любопитството си кой/коя му е дошъл/дошла на гости. Накрая му дотегна:

– Остави ме, мамо. Не я познаваш! – отрязва той и веднага съжали за казаното. Защото скоро взе да пъшка под лавината въпроси: Какво учи? Сериозно ли е момичето? Какво работят майка ѝ и баща ѝ? Откога се познават? Смята ли да се жени? На колко е години? Има ли братя и сестри? Софийка ли е или от провинцията? Ами, ах, какво ще стане със Светланка? А къде живее? Имаш ли нужда от пари за такси да я изпратиш? Наистина ли е сериозно момиче, да не е някоя наркоманка? Работи ли или техните я издържат?...

– Родителите ѝ са починали. Отдавна – само това благоволи да отговори Радослав, изпълвайки рязък, почти груб тон. Майка му се съписа и мълчаливо помогна да нареди таблата. Накрая, отваряйки му входната врата, тя колебливо попита, при роднини ли живее момичето.

– Не – безапелационно заяви Радослав, – ще живее горе!

Няколко мига майката и синът се гледаха – тя както винаги загрижена, а той... Той не вярваше на ушите си, самият изненадан от внезапната си декларация.

Изкачвайки стълбите, Радослав се утешаваше, че в краен случай може – и сигурно ще се нанесе обратно в старата си стая в апартамента. *Ще измисля нещо*, накрая реши той, като внимателно балансираше таблата с вечерята на влизане в мансардата.

Верена седеше на матрака и прелистваше втори том на Физическата енциклопедия. От едната ѝ страна се трупаше висока камара книги. Гъстите вежди на момичето бяха съсредоточено свити, а очите ѝ бяха

променили цвета си, светеха в рубиненочервено и светкавично бягах по страниците.

Охо, рече си Радослав при вида на това, което безпогрешно определи като прочетено или поне прегледано – История на България, Тълковен речник, Речник на научните термини, Речник на чуждите думи в българския език, два тома Антология на българската поезия, Збигнев Бжежински, Патрик Кенан, Джон Лукач, Цветан Тодоров и Константин Кацаров, плюс купчина стари вестници „Стандарт“... – *Прочела е всичко това?* Той погледна момичето със страхопочитание и прилив на покровителствена гордост.

– Хопа, вечерята! – каза той. – Защо спря музиката? Касетката ли свърши?

– Не мога да слушам песни и да чета – мрачно отговори Верена и рязко захлопна енциклопедията. После прегърна коленете си с ръце и подпря връз тях остра брадичка. Под миглите ѝ гаснеше червена жарава. – Заболя ме главата – тихо добави.

Радослав почувства разкаяние.

– Уф, не трябваше да ти давам всичко това наведнъж, културният шок...

– Какъв културен шок! – тросна се девойката и протегна обвиняващ пръст. – Дали сте Българ на онези отцепници Сърбите! Даките са ни отнели Добруджа, загубен е Охрид, Костур, Девол... все любими мои места. А тези тук – КАКВО само пишат! Каква е тази „славянска“ азбука?! Как да не сме имали писменост преди Братята?! Жива гавра! Тия, накамарилите хиляди думи, са объркали докрай нещата, че да не личи им, колко малко разбират или колко никак не ги е грижа. Не мога позна *моето* си време! Ала за него *не ще* ме измамат. Ами за от моя десети век до твоето *сега*? На кое да вярвам! Редно ли е в книгите⁷ да се пишат лъжи? Най-вече тук – тя подритна Историята на България, взорът ѝ отново стана с цвят на огън и облъкна отдръпващия се Радослав с яростна жар, – гъмжи от дивотии, изсмукани от опашката, искам да кажа от пръстите! Невероятно! *Изгонили* сте си Царя! *Забравили* сте кой е Авитохол, на какво прилича ТОВА!

В общи линии Радослав беше готов да сподели възмущението на момичето-дракон. Но никак не намираше за приятно да чува критики от същество, за четирийсет минути прочело и проучило кажи-речи две

7. **Кънига** – и тази дума, както например зид, обич, къща, баща, кокиче, са дошли от езика на Аспаруховите българи.

хиляди страници машинописен текст... и поопърлило с поглед ядосали-те го места. Едва сега усети леката миризма на горяла хартия.

– Такива сме хората – примирително вдигна рамене той. – Особено българите. Не сме народ, а... – и млъкна отсечено, безпогрешно прочитайки по навъсеното лице на девойката едва съдържан бяс. – Искам да кажа... Така де, сами си опоскахме държавата, а после търсим други виновни. Все от нещо сме изненадани – от суша, от киша, от сняг, от Девети септември, от Десети ноември! Станали сме изпростяла сбирщина егоисти, не уважаваме никой и нищо, най-вече себе си. И така открай време, погледни например...

– Не е *ВЯРНО!* Не бяхме такива!... – викна Верена. – Аз помня вуйчовците си, техните деца и децата на техните деца! Не сме такива. Или поне съм била твърде малка да го забележа... – гневът ѝ се стопи, сменен с тъга. – Жими Бога⁸, колко е променен светът...

След моментно колебание Радослав приятелски прегърна девойката. Тя тежко въздъхна. Той изгледа дебелия том на Историята, чиято корица бе вдлъбната от удара на гневното юмруче на Верена.

– Нима никой не те забеляза на скалата толкова години?

– Много пъти и мнозина. Ала не ме *чуваха*. Само веднъж... Момъкът беше ранен и си рече, че му говори някаква Боряна. Бълнуваше. От време на време преливаше от свирепа радост как бил кръцнал на някой си Хасан гръцмуля... Точно така си го мислеше!

– Добре де...

– Проклинаше някакъв Яшар-бей, който го умерил с пищоля два пъти. Заканваше се, че ще му отреже чалмоноската и ще я побие на кол пред кадията. Плачеше за Боряна. После умря. Имаше... как му викате сега, гангрена, да. Беше го страх от потеря, а нямаше сили да търси помощ от овчарите. Чуваше ме, ала не бе на себе си, отговаряше ми, като все ме питаше, защо съм била скочила във вира. Нищо не можах да направя, освен да пъдя всякакви мухи и гадове от него... Виж, вълците не спрях, бяха твърде гладни, ала и той вече беше мъртъв... Плачеше ми се, ала как да плача, щом бях от камък... Беше хубавец. И навярно благат човек, като тебе. Сега разбирам, че е било през османско робство. Ако ме беше възкресил той или някой друг по онова време... – подсмихна се зловещо. – *Робство* ли?

Тя замълча. Радославовите мисли блуждаеха около превратностите на историята и сякаш безграничната драконова памет. Далечното

8. „Жими Бога“ – буквално: „Бога ми“.

минало с умирация в клисурата хайдутин стоеше пред очите му.

Верена се пораздвижи.

– Яденето изстива – каза тя и се усмихна. – Не се сърди, че ти се сопнах. Аз съм си малко шантава, ще се наложи много да ми прощаваш...

– Мога ли да разчитам на същото? Че и ти ще ме извиняваш, като... ако се наложи – попита Радослав. Вътрешният му глас объркано занарежда: „Точно това ли трябва да й казваш бе, опомни се!“

– Дадено! – засмя се момичето. – Какво си донесъл?

– Баница от готови кори, шопска салата с повечко сирене, пържени картофи – лично мои са от обелването до пърженето, и – фирменото блюдо на майстор-готвач Дичо Христов Радославов – изненадано гювече! За десерт има компот от дюли.

– Ммм!... Звучи адски вкусно! Ще опитам тези „картофи“. Ами какво е *изненадано* гювече?

– Гювече, което, след като сам си го направиш, е способно да те изненада. Надявам се на твоето чувство за хумор, докато го ядеш. Най-добре опитай и двете, което не те сюрпризира неприятно – твое е!

– Супер! И пусни музиката. Ще се опитам да ям и да слушам. Мелодиите, знаеш ли, много ни впечатляват, нас, от драконовата раса.

На Радослав му хрумна, че може би тя е последното същество от този вид на планетата. Изглежда Верена си помисли същото, защото умивката й се постопи.

Но изненаданите гювечета бързо възвърнаха доброто й настроение.

* * *

– Чувал съм нещичко за Лох-Нес – отговори той.

Въпросът дали в XX век все още има някъде живи дракони, бе зададен доста време след вечеря.

Докато се хранеха, Верена надълго и нашироко обясняваше кое според нея не било вярно в Историята. Това, което чу, го смая. Тя го засипа с неразбираеми дати и звучни имена; описваше му *прочути* белокаменни крепости и облечени в стомана армии, тръгнали на славни походи към *далечни* страни, споменаваше за мъдреци, посветени в знания от свърхестествени същества, разказваше за някакви безкрайно *древни* корени и вековни династии, за капища, от които жреци надничали в космически бездни... Всичко това му приличаше на фантастика. Колкото и да се имаше за патриот – което в България според Радослав служеше изключително за допълнително вгорчаване на живота – някак не се

осмеляваше да приеме, че някога предците му са имали *толкова* огромно влияние. Ала и не посмя да я прекъсне – изглеждаше много възбудена и говореше с такава страст, че почти ѝ повярва.

И да преувеличаваше – ами че не би ли го направил и той, ако попаднеш в три хиляди и не-знам-си-коя година? – тя бе очарователно убедителна и Радослав си каза: „Защо пък не, мътните го взели!...“

– Ти сякаш не можеш да приемеш истината – запита изведнъж Верена толкова внезапно, че младежът продължи унесено да кима. – Главата ти е като отровена. Нищо чудно, щом досега си чел възгеч⁹ глупости!... Ами нека сега аз те попитам...

Интересуващите я неща засягаха области, за немалко от които той имаше съвсем бегла представа. Но се постара да разсее, поне в най-общии линии, мъглата около не съвсем ясните на девойката-змеица принципи на демокрацията и съвременната икономика. От себе си Радослав наблегна по-специално върху криворазбраните им версии на сегашна българска почва.

– Управлява простолюдието ли? Ах, да, демокрация... Доста тъпо.

– Права си – след известна пауза съдържано рече той, – но по-добро не е измислено.

– Да, да, четох го. И как избирате най-достойните? Чакай, нека позная!... Пращате ги да вършат юначества, нали? Да надхитрят самовила или заловят някой много зъл разбойник-таласъм? Не, навярно е да изцерят от девет години болно дете... а може би да отключат клят кладенец? Или пък просто сочите си най-мъдрите, най-силните и безстрашните, без да ги подлагате на изпитания?... Не?

– Тц.

– Ами как?

– Страхувам се, че *изобщо* не е така – и като помълча, той обясни как се провеждат избори.

Докато Радослав разправяше, змейското момиче го гледаше толкова недоверчиво ококорено, че ако носеше контактни лещи, навярно би ги изгубило тозчас.

Младежът очакваше избухване, но Верена само рече:

– Според мен, като начало, трябва да заслужиш правото да те *слушат*. Ала за да *властваш*... Това се учи още с майчиното мляко, къде се е чуло и видяло човек без благородно потекло, или поне юнашки дух, да заповядва!... Хубаво де, хубаво, ще пообмисля нещата... Та какво за

9. **Възгеч** – близко по смисъл до „опашата измислица“.

моята раса?

– И някъде при бреговете на Япония, струва ми се, откриха преди години мъртво тяло на неизвестно на науката същество...

– Не, не е това – прекъсна го тя нетърпеливо. – Мъртъв дракон не намира *никой*. Камо ли мъртъв *морски* дракон. Къде е това Лох-Нес?

– В Шотландия.

– Шотландия... – тя замислено оглеждаше напукания таван. – Не, не познавам добре *никой* от тамошните.

– Чудови... бъб, съществото от езерото Лох-Нес е било видно само няколко пъти. Много отдавна не съм чел нищо по темата. Говори се, че е доживял до наши дни плезиозавър... Това са едни праисторически животни, които наричаме динозаври и те са измрели...

Верена въздъхна с досада:

– *Зная* що е динозавър, Дичо. При това не от книгите ти.

– А... Те са ваши предци, така ли?

Верена в безмълвно отчаяние се хвана за главата.

– Не? Е, аз откъде да знам...

– Ала знаеш разликата между риба и кит, нищо че си приличат, нали?

– Е, да...

– Нямаме. Нищо. Общо. С динозаври. Точка. Разбра ли?

– Да. Не се ядосвай.

– Не се ядосвам. Едно време хората не бъркаха що е динозавър, а кое пък – дракон.

– Китайците обожават драконите – подхвърли Радослав.

– Да – съгласи се Верена. – Там са *същински* дракони. Змейове са онези, които имат поносимост към човешка кръв. Не, не опитвай да ме подсещаш, че смоците уж се били превръщали в змейове, това са детски приказници. А пък халите и ламите, те са ни нещо като братовчеди, както на хората маймуните. Много са проклети!

– Маймуните?

– Ламите! Халите са кротки.

– Добре, добре. Пак се ядосваш. Та казвах, че онзи от Лох Нес напоследък не са го виждали...

– Старците обикновено стават големи саможивци – вещо забеляза тя. – Е, ако е жив, едва ли ще ми откаже среща. Ако наистина става дума за *дракон*. Ала това ми е единствената надежда... Трябва да отида до там. Имаш ли географски атлас?

– Този, който е мой, едва ли ще ти свърши работа, но ще искам по-

подробен от Зако, това е един приятел... Ама да не искаш да летиш на-там веднага?!

– Защо не? Ще те взема с мен.

Обезпокоен, той веднага си помисли за радарни, въздушни трасета, ПВО, изстребителна авиация, затова каза внушително:

– Мисля, че ще е добре да понаучиш още някои неща за света на ХХ век. За *въоръжените сили*, например. За границите. Визовият режим.

– Пука ми! Не забравяй, че съм наполовината змей и...

– ...и си с царска кръв, да. – За негово изумление Верена кимна доволно. Може би не разбираше от ирония. Във всеки случай не бе приятелско да ѝ се подиграва. Той продължи:

– Едва ли пилотите на бойните самолети ще те попитат каква си. Еле пък, ако са сръбски – там сега воюват.

– Няма да имат време дори да съжалят, ако ме нападнат! – войнствено отвърна момичето. – Ала прав си, не е зле първо да посвикна с обичаите тук. Много разумен съвет. Смятам да те послушам. Продължаваш да ме изненадваш приятно.

– Като гювечетата ли? – прикри смущението си Радослав.

Тя се претърколи по корем със смях, впел се в едва чуващите се тръбни камбанки на Майк Олдфилд. Верена обяви музиката му за страхотна.

– Как съумя да ги объркаш така? – кискаше се тя.

– Ами като има кой да ти надува главата, като майка ми... – той се сепна и млъкна.

През погледа ѝ пробяга сянка. После усмивката ѝ се завърна отново.

– Продължавай – кимна му.

– Просто ме торможеше за кого се старая толкова, а като се изпуснах, пожела да ѝ разкажа подробната ти биография. Страшно е любопитна.

Девојката-змеица го гледаше дяволито. Подпираше главичка с опряна в слепоочието длан, от което веждата ѝ се бе извила, а окоото – придобило азиатски вид.

– Не е важно дали ще ме хареса – заяви самоуверено тя. – Важното е, че аз те харесвам.

„Сега е моментът. Кажй ѝ, глупако, бъди мъж – изскърца обеззъбената от много удари по мутрата Радославова съвест. – Кажй ѝ го не от шубе, че ще разяриш тази жива огнепръскачка, кажй ѝ го за нейно

добро, да не страда излишно, диване такава!“

„Трай ма!“ – сопна се Радослав на съвестта си, поуплашен, че свърхсетивата на драконовото момиче ще доловят душевната му борба.

Но Верена не реагира. Може би стриктно спазваше обещанието си, а може би той вече се бе адаптирал към потайно мислене. Така или иначе, тя изведнъж зарецитира, почти песейки:

Турнир. Блестят доспехи,
море от пъстри знамена,
харолди, пажове – тълпа
и дами чакат галеника на успеха.

Ударил е очакваният час,
в бой, с копие да й докажа,
че този свят единствено за нас
от Господа е бил създаден.

О, благородни господа!
Внимавайте, ще мачкам брони –
за Най-Красивата Жена
днес ще печеля златната корона!

(Дано престане Нейното сърце
да бъде непристъпна крепост.
Ще види Тя, че грубите ръце
за Нея пазят океан от нежност.)

Начало! Сребърни тръби тръбят!
Връхлитам буен като дракон,
голям пердах съперниците ще ядат
и публиката няма да скучае!

... ..

Победа! Сред възторжен рев
небрежно на тълната се покланям...
Но нещо на трибуните не е наред,
натам като към бесило приближавам.

Проклятие! Отнякъде хитрец-поет,
докато удари аз по арената раздавах,

пристигнал и написал някакъв сонет
и Тя от щастие сега сияе!

Изпускам аз короната в праха,
не искам на очите да повярвам.
Ех, тази моя зла съдба!...
Но рицар съм и никога не се предавам.

Добре! Не с меч, с перо въоръжен,
без страх аз ще потъна във мастило,
но няма друг да може като мен
да Те опише КОЛКО СИ КРАСИВА!

– Откъде... знаеш това – изтръпнало запита Радослав.

– Беше надраскано на едно листче и сложено в Речника на научните термини, страница двеста осемдесет и осем. Твое е, нали? Сигурна бях! Хареса ми. За кого си го писал?

– Бъх... Разделихме се преди три години. Така и не съм й го показвал. Мислех, че съм го затрил нейде.

– Определено тази жена много е загубила. Колко жалко – каза Верена. Не й личеше наистина да съжалява. – Ти от какво си изкарваш хляба?

– Ами... Денем продавам книги на сергия. Два-три пъти седмично съм нощна смяна в едно супермаркетче, то е на чичо ми. Иначе съм завършил МЕИ... семестриално.

– Къниги, това е интересно – одобри тя. – Дори от лоши и лъжливи, мисля, пак може да се научи нещичко... Хей, това сега ми хрумна! Колко страх брах, че ми се е вкаменил ума в онази проклета канара!

– Как попадна там? – попита той, впечатлен, че необикновената девойка не се беше усъмнила в достойността на професията му на уличен букинист.

Тя се понамръщи:

– Омагьоса ме един колобър. Той кроеше заговор срещу християните за завръщане на Старата вяра. Между нас казано, тя не беше лоша, нито езическа, както пише в кънигите ти... Колобърът беше събрал съзаклятници в една свещена пещера недалеч от мястото, където ти ме намери. Той не искаше или не смееше да ме убие, затова ме заточи в скалата – да не предупредя боилите¹⁰ на Царя...

– Била си на страна на християните?

– Какво те учудва? Аз съм лоялна към своите. По времето на Мама християни са били само Ромеите и затова дядо ми я отпратил в техен манастир...

– *Кой е дядо ти?*

– Канасубиги Омуртаг.

Радослав предпазливо попиваше чутото. Верена търпеливо го чакаше да си развърже езика. Накрая младежът постигна успех:

– Синът на Крум Страшни! – възкликна той. – Който избил стотици християнски пленници, нали? И *дъщеря му* била християнка? Не ставаше ли дума за негов син...

– Византийците настъпваха, трябваше да бъдат спрени! – сухо и остро възрази момичето, но след малко добави с примирена горчивина: – Знам, сега това се нарича „държавен тероризъм“ и „клане на заложници“. Ала за да се избегне по-лоша злина, Дичо, понявга налага се *добре премерена жестокост*... Затуй политиката никога не е била чист занаят. И непризваните за власт вършат най-гньсни мръсотии. Виж, за нас, змеювете, истинската власт е да служиш, не да тиранстваш. Хората обаче мъчно проумяват това. Вие го разбирахте едно време малко по-добре от другите, навярно защото мнозина сте със змейска или самодивска кръв...

Тя се замисли.

– Жестоко време е било – прокашля се Радослав, сащисан от последните й думи.

Верена тръсна отрицателно глава:

– Всяка епоха си има собствена справедливост, Дичо. Ето, и Мама е била заложник. Гледала как по Константинополските площади ослепяват и хвърлят на диви зверове пленени българи и славяни. Очаквала е да бъде сред следващите. Точно тогава станала християнка. Искала да се моли хората да станат по-добри... Аз също съм кръстена, макар драконовите ми гени да не виждат особен смисъл в религиите – с какво се променят нещата, когато вярваш в нещо, което и без това си съществува?

– Разбирам.

Верена помълча.

– Благодаря ти. Чувствам, че наистина ме разбираш. Не зная дали ще ми повярваш, ала твоето време е по-безмилостно от моето. Прочетох

10. **Боил, боила** – благородник. Означава също „главнокомандващ“, например ичиргу боила (началник на всички стражници-стрелци), а в съчетания като боила колобър (жрец) има значението на „велик, почитаем, прославен“.

за сегашните войни, атентати и... Само какви оръжия са измислени, по-зли от сабя-мотовила¹¹!... Та така... – посърнала хапеше устната си. Тръсна глава, сякаш да прогони мислите за лошо и попита: – А ти имаш ли още стихотворения? Много харесвам пееща реч.

– Ами, ще потърся.

– Не сега, моля те – тя откровено се прозя. Зъбките ѝ бяха равни, бели... но за да бъдат безспорно хубави, от тях се изискваше да не са толкова остри. Верена се усети, поруменя, прикри се с длан и се засмя притеснено. – Понякога се държа като дивачка, ала ужасно съм изморена.

Радослав, малко по-припряно отколкото му се искаше, стана. В последния момент, без да се замисли, сведе глава, за да не си я тресне в тавана – местоположението на широкия матрак предполагаше предимно лежане.

– Разполагай се, чаршафите са под одеялото, тоалетната е с душ и мивка – ако не протягаш криле, ще влезеш – и... лека нощ.

– А ти къде отиваш? – учуди се девойката.

– Долу, в апартамента.

– Защо?

Радослав се затрудни.

– Няма да те притеснявам – увери го Верена. – Ако ти е неприятно, ще се свия на кълбо в другия ъгъл на стаята. И обещавам да не пълзя наоколо, за да не се уплашиш.

– Пълзиш?

– Най ми е удобно да спя в тялото на змия. Много хубави сънища виждат тези създания. Остани, а? Предполагам, че с времето ще ми мине, ала сега... Докато бях в скалата, само безсловесни животинки, дъждовни капки и снежинки ми правеха компания... Много е зле да си сам – завърши плахо и умолително тя.

– Д-добре...

Девойката скочи радостно... Радослав не успя да я предупреди.

Буммм!

Младият мъж се спусна към Верена.

– Добре съм – промълви тя замаяно, често-често мигайки, а той я прегръщаше като малко дете. Едва не изтърси: „Дай, да цункам да ти мине“.

Момичето се изкикоти:

11. Мотовила – унищожителка, душегубка.

– Леле колко съм си шурава!

– Не те ли боли? – тревожно попита Радослав и внимателно опипа главата ѝ. Черепът под косата имаше странна форма.

– Неее. Имам здрави кости – змейски!

– А какъв е този гребен там... и тази издутина тук? – със суров и подозрителен тон разпитваше той.

– Такава съм си, нали не съм човек.

Радослав с нежелание я освободи от прегръдките си.

– Много си грижовен. Само желанието ти е достатъчно да ме излекува, дори да бях наранена.

Младият мъж се сепна от нежността, прозвучала в думите ѝ.

– Ала какво се чудя – сви тя рамене. – Ти владееш магията...

Няколко минути те се гледаха в очите.

– Спи тук – каза дрезгаво Радослав. – Тази възглавница ще ти стигне ли?

– О, да, много мило...

В следващия момент преобразената девойка се оплиташе в сложен възел върху калъфката на люлякови цветчета.

– Лека нощ, Дичо.

– Лека нощ, Веренче – с пресъхнала уста прошепна той на черната змия до себе си. Животинчето затвори очици. Прилеповете крилца се отпуснаха.

Радослав се съблече и се мушна под завивките. Преди да угаси лампата, той с внезапен прилив на храброст леко целуна малката люспеста глава. Дългите мигли на необикновената змия потрепнаха. Под лявото крило равномерно пулсираше сърчицето ѝ.

„Как така се превръща в същество с по-малка маса?! – обади се шокираният инженер в него. – Това е против законите на физиката!“

„Божа работа“ – отвърна му поетът.

През прозорците в мансардата нетърпеливо нахлу мрак.

Заслушан в далечно скрибуцане на трамвай, Радослав дълго зяпаше в тъмнината. По някое време взе, че си прошепна:

– Нима се влюбвам?

И не беше сигурен, дали тайничко се надява Верена да го чуе или се бе решил да го каже гласно, понеже беше убеден, че тя дълбоко спи. Младият мъж се опита да помисли по-подробно по въпроса, но... не успя.

Сънят бе долетял като сияен дракон.

5

Тя чакаше пробуждането му, подпряла брадичка на коленете си. Радослав сънено забеляза до себе си табла, покрита с шарен пешкир, на която от писаните панички и чинийки на майка му вдигаше пара закуската. Верена размърда рамене:

– Добра заран, юнако. Мляко с какао, милинки, дето им викате палачинки, сирене и кашкавал – казаха ми, че обожаваш тези неща.

– Дбротро... Кой ти каза?

– Майка ти.

Радослав стремглаво се измъкваше от воалите на съня. Нацупи се:

– Ама че... Уж й намекнах да не се качва...

– Аз слязох – прекъсна го драконовото момиче. – И само първата палачинка е на майка ти, трябваше да видя как се правят. Не са изненадани – закикоти се тя и в миг стана сериозна. – Защо ме гледаш така?

Бузите на Радослав почервеняха. Той се засмя, търкайки се по врата. Спасителна прозявка му даде допълнително време да си измисли реплика.

– Чудя се как не те е хванала да те разпитва до обяд за к'во ли не или пък да ти разправя що за хубаво бебе и хрисимо момченце съм бил.

– Не й дадох никакъв шанс – гордо каза Верена. – Щом понечеше да ми задава въпроси, започвах да говоря или да я питам нещо. Така и не успя да си отвори устата. Баща ти е много готин. Донесе ми чехлички, съвсем забравих, че не бива да ходя боса. Нищо не понечи да ме разпитва, само предложи да помогне с таблата. Много е мил. Доста е възрастен, нали?

– Такъв си е... Издънка на стария софийски хайлайф отпреди Девети...

– Започвай да закусваш. Искам да разбера как съм се справила с готвенето.

– Нека поне се измия, става ли?

След това Радослав, без ни най-малко да си криви душата, обяви палачинките за сполучливи. Верена засия.

– Ще изляза за малко навън – каза той, – въъ... да свърша една работа. Скоро ще се върна.

Имаше намерението да завърти един телефон, но да не е пред Верена. Автоматът на ъгъла не работеше и той се запъти до другия, на който

обаче липсваше шайбата. Реши да се обади от апартамента – как не отиде веднага там? – ала видя изненадващо отворено в ранната доба цветарско магазинче и хлътна вътре. Продавачката-циганка с неочакван плам му помагаше да рови из кофите за неоръфани цветя. Младежът плати и си тръгна.

Изкачи на бегом петте етажа и запъхтян, влетя в мансардата.

Верена, седнала по-турски – младият мъж се втренчи в голите ѝ колени, – изучаваше Радославовия „Тексас Сайънтифик Инструмент“, а до нея лежеше английска граматика, два речника и диплянката с инструкции за калкулатора. Тя вдигна глава, проследи погледа му и бърже придърпа края на роклята си.

– Какво хубавко рокамче¹² имаш, Дичо! – Верена радостно размаха елката насреща му.

Радослав успя да нормализира дишането си.

– Ето – каза той и измъкна укрития зад гърба букет. – За теб са.

Тя моментално се озова пред него и зарови лице в розите.

– Какъв великански трендафил! Обичам го! – възкликна щастливо тя. – Как отгатна?

– Нали сама каза, че владее магията.

– О, да, ала, слава на Слънцето, не чак толкова, че да ме натикаш в панелна стена... Как чудно миришат! От други китки обичам кокичета – те са толкова храбри. А тези ще сложа в онази ваза до големия буркан. Искаш ли да се обзаложим, че няма да увяхнат до Рождество?

Преди да сложи букета където бе решила, Верена лепна на Радослав светкавична целувка по челото, за което ѝ се наложи леко да подскочи.

Щом тя се обърна, той докосна целунатото място така, както се опипва пресен белег.

* * *

В единайсет часа, тъкмо в разгара на умуването над картата на София кой маршрут да се избере за запознаването на Омуртаговата внучка със столицата на България от XX век, изписука звънецът.

Три пъти късо, веднъж дълго.

Дичо замръзна, сещайки се за непроведения в залисията телефонен разговор и за още много други неща, все неприятни за разчистване. Верена го стрелна с проникателен поглед.

12. **Рокам** – метало; **ракам** – смятам, изчислявам; **рокамчия** – математик.

– Да се скрия ли? – попита тя.

– Не!... Да, да.

Момичето-змия повдигна вежди и докосна брадичката си.

– Къде? В буркана ли?

– Да, да, някъде... – замрънка той, като избягваше въпросителния ѝ поглед и не реагира на опита ѝ да се пошегува. И Верена го разбра буквално. Той се метна към цветята, без да забележи как черното лъскаво тяло се намества в трилитровия съд, пренесе ги в другия край на стаята и остави вазата до изправеното в ъгъла руло чертежи – проектите му от следването.

Едва успя да се обърне и поизтрие паниката от лицето си. В мансардата с тренирана манекенска крачка влезе Светлана. Радослав ментално подуши парфюма ѝ, лъхаш на плодов сладолед.

Мразеше го.

При запознанството им преди три месеца тя бе казала, че е фотомодел. После се изясни, че работела в някаква кантора на Илиянци. Но от няколко седмици имаше далеч по-престижна секретарска професия във фирма-дистрибутор на клетъчни телефони.

Бе висока колкото Радослав – 183. Демонстрираше безупречни дълги бедра, несъвършенството на глезените умело прикриваше с подходящи обувки. Естествено русата ѝ коса бе изкусурена до платинено, гримът наложен умело, облеклото – стилно. Ядосваше я само цветът на очите ѝ – светлокафяви, а не зелени – и тя компенсираше този досаден факт с хризоберилони и малахитови накити, доста ефектни на черен кожен фон, подчертаван от ликра, цепки и деколтета. Винаги гледаше да прилича на стриптизьорка в началото на появата си на сцената.

Усмихна се сърдечно – отрепетирано пред огледалото, – след което изчурулика:

– Здравей, скъпи!

– Ммм... здрасти...

– Едва сега ли ставаш, Ради? Колко си *ленивичък* – оглеждайки стаята, тя тръгна към него с гъвкавината на разглежена котка, но спря внезапно и вдигна ръце към устата си: – Ау, змия!

„Мамка му“ – изстена Радослав и припряно рече:

– Не е отровна.

– Няма значение – свадливо отвърна Светлана и гнусливо набръчка римския си нос, – гадна е! Нали не ги понасяш и ти!

– К'во му е на животинчето – промърмори Дичо и прибра глава в раменете като костенурка.

Светлана изучаваше отдалеч буркана.

– Познавам един... – замислено подхвана тя, – гадже е на моя приятелка...

(С този ли празноглав боклук ходиш, Дичо?! – отекна в главата на Радослав гласчето от клисурата. – Жими Бога, каква тъпачка! И патрива¹³, на всичко отгоре, не си ли забелязал?!)

– ...друг познат, той прави много шикозни колани от змийска кожа. Помисли само колко сладко ще ми стои!

Радослав занемя. Верена в буркана също.

– Не! – излая той с тон на германски офицер, командващ наказателен взвод, но веднага омекна от стреснато-питащото лице на Светлана. – Не я давам.

– Бре, защо се връзваш, само предложих...

– Няма да допусна да я убие някакъв касапин!

С дистанцирано любопитство младият мъж си отбеляза, че се тресе от гняв.

– Ама какво ти става, скъпи – подхвърли платинената дама, – още малко ще ме набиеш заради някаква си мръсна змия...

(Мръсна змия? Ах ти!...)

Радослав се жегна още повече, застивайки от неведомо откъде изскочил студен бяс:

– Някога да съм ти дал повод да си мислиш, че ще посегна да те ударя?

Може би гаджето наистина чу в гласа на досега мекушавия си любовник нещо необичайно, защото го изгледа крайно слисана.

– Какво те прихваща, Ради? – почти плахо попита тя. – Не, казах го ей така...

– Не казвай повече подобни неща *ей така!*

– Добре де, добре... Я, какви хубави рози...

Ох, леле-мале...

(Рози, как пък не! Не я вълнуват цветята, а това колко струват. Как само се преструва! Ала дори не го умее както трябва, виж как прикрива уста с ръка, крие очи и мънка.)

– ...за мен ли са?

Радослав отново се желира.

– Не, за... за майка ми.

(Ала и теб не те бива по лъжите, Дичо...)

– Да? Нещо си нервен. Как мина излетът?

– Прилично – поотдъхна си младежът. – Напихме се, оревахме целия Балкан с песни, накрая и отчето ни пригласяше... – В очите на Светлана се мярна неодобрение и той се отказа да излага подробности.

Вместо това бодряшки запита:

– Ами твоята командировка? Как е морето?

– О, много скучно... *(Да де, никого не успяла да забаламоса да я черпи!)* Нищо особено. Пустош. Повечето заведения не работят. *(Тук не излъга – каква изненада!)* Прибрах се късно вчера... и заспах от умора.

(Ona! – отново се обади змията. Думите ѝ съскаха, сякаш мислеше през зъби. – Късно вечерта е отишла на дискотека, с онези нейни приятелчета, от които ти се драйфа, Дичо.)

„Престани вече – измъчено кресна наум Радослав. – Аз ще се женя за нея наесен!“

Последва смаяно телепатично мълчание.

(Само че искам да те предупредя – обади се след дълга пауза Верена. – Не си въобразявай, че те обича дори на една мъничка мъничина от мен! Досега се е влачила с простаци, които редовно са я пребивали от бой, и затуй те мисли за мека Мара, за послушен добряк! Смята, че ще си ѝ удобен, ала те иска обръснат, подстриган, облечен в костюм с вратовръзка и на престижна работа. Цял живот после ще ти натяква, че те била създала. Ще се омъжи не за теб, а за възможността най-сетне да престане да се продава на дребно!! Сега, ако искаш, запоядай ми да се махна, ала не издържам повече да гледам в съзнанието на тази кукла! Да, тя е права за себе си, ала ти не я обичаш, ти я съжбяляваш, оплела те е като паяк в собственото ти съчувствие, а ти обичаш само МЕН! Сега съм готова да умра... как само се изложих, Дичо, опозорих се, ала всичко това е ИСТИНА – ЗМЕЙОВЕ, ЧЕ И ЛАМИ – НИКОГА НЕ ЛЪЖАТ. И аз не мога, докато съм в змийско тяло, а през останалото време ми личи... Та ако бях могла да излъжа колобъра Радан, щях ли да съм сега тук!)

– Ти не ме слушаш.

– Ъъъ, замислих се нещо...

– Я тогава да го помислим заедно... – Светлана придърпа Радослав към себе и впи ярки устни в шията му. Двамата загубиха равновесие и тупнаха на матрака. Русокосата замърка, а от буркана се разнесе стенание.

Не прави глупости, умолявам те!

(Думата ти е закон, ако това е първото ти желание.)

Да! Не прави нищо със себе си и не се намесвай.

(Това са две желания.)

Хубаво! Само ги изпълни!

(Щеше да ми е по-лесно да ти направя палат с висящи градини в Антарктида.) – и змията млъкна.

Светлана междувременно се разопаковаше от дрешките си, а Радослав отчаяно и обречено се проклинаше, мъчейки се хем да се отстрани, хем да не е грубо. Накрая дрезгаво каза:

– Чакай.

Изправи се замаян и безцелно тръгна към секцията, защото бурканът бе в другия край.

– Светле – започна той твърдо, без да се чувства така, – трябва да поговорим...

– За?...

Радослав се затрудни.

– Обичаш ли ме? – изгърси той, за да спечели време.

– Що за питанка, скъпи! – прелъстително се изви в чаршафите Светлана и сладко додаде: – Разбиияра се...

Той се втренчи в празния буркан.

– Но какво ти е? Винаги след сбирка с тези твои *приятели* си един такъв особен... Хайде, ела.

Радослав се мъчеше да си поеме дъх.

За това имаше основателна причина – Верена бе изпълзяла от буркана. Видя я как се изправя като кобра и, вече в човешко тяло, се обляга безшумно на стената. С мрачен интерес тя разглеждаше нищо неподозиращата Светлана.

– Ох, Ради – продължаваше да реди захаросани думи экс-манекенката. – Кога, между другото, ще обсъдиме онова, дето ти уреждам за работа? Време е да си помислим за бъдещето... – тя изведнъж стреснато замлъкна и се ококори към Верена.

Момичето-змия, склонило глава, играеше с абаносов кичур от косата си, престорено безразлично намотавайки го на дългите си пръсти.

Русата я зяпаше объркано.

(Съжалявам. Не мога да изпълня желанията ти. По-силно е от мен.)

Верена зарязва заниманието си и продължително се втренчи в Светлана, която много скоро започна да нервничка.

Неволно Дичо ги сравни. Едната бе като бодлива роза, вкопчена в трошак се под корените ѝ камък, другата – елегантна орхидея от бутик

за изкуствени цветя. Бисер в мида – и пластмасова Барби. *Ама че каша...*

– Коя е... *тая?* – надменно попита бившата манекенка. Безгрижието ѝ се изпаряваше като разлят етер.

– Момичето, за което са цветята – чу се да отговаря Радослав.

– Така значи...

Последвалата пауза му даде възможност да оцени докрай идиотизма на ситуацията. Попържайки се наум, той направи героично усилие да не мънка баналности:

– Светле, запознах се с това момиче онзи ден и...

– Добър вкус – насмешливо го прекъсна идващата на себе си Светлана. – Ако мине на фризьор, вземе да си смени парцалките и се научи да не стои като гвардеец, ще стане голямо сладурче. Значи, *скъпи*, запознаваш се с нея онзи ден, а пък я намирам сутринта *тук* и не ѝ личи да има гащички под полата. По ли я бива от мен с тази чудесна устичка?

Радослав усети как лицето му пламва, но отвърна спокойно:

– Не съм подозирал колко ти отива да си цинична.

– Щом като си глупак – каза Светлана, хладно преценявайки конкурентката като смуцаващо неясна. – С мен можеш да имаш много повече в този живот. А с тази хипарка – вероятно само обща игла.

Верена изведнъж се изкикоти:

– Колко си досетлива! Как само позна от раз – смехът ѝ секна и тя се намръщи. – А сега изчезвай поврага.

Властните нотки накараха Светлана да трепне.

(Няма ли да ѝ кажеш да си върви или да ѝ покаже змейството си?)

Радослав остана безучастно объркан.

– Тъй ли? Кой ти дава право, мърло, да командваш *тук*?

Младежът се раздвижи.

– Аз – гледайки в пода рече той.

– Ооо... – изненада се Светлана.

– Хайде, чао! – подхвърли момичето-змеица. – Този мъж е мой!

„Опа!“ – рече си въпросният.

Светлана продължително изгледа ту единия, ту другата. Трескаво търсеше начин да вземе инициативата в свои ръце. Разполагаше с безотказен арсенал за справяне в далеч по-губещи ситуации. Щастливо хрумване я озари и тя премина в настъпление:

– Браво, Ради. Браво. Не го очаквах точно от теб. Мислех те за различен от другите. Но... ще ти простя. Случва се. И ти прощavam, само понеже...

– Не съм... сигурен... че искам да продължи връзката ни – промълви Радослав.

Светлана стъписано го изглежда. Лицето ѝ се превърна в саркастична гримаса:

– Шегуваш ли се, Ради?

– Не – той успя да отвърне на погледа ѝ.

– Така значи... – тя бавно подпря брадичка, почуквайки се с нокти по скулата. – Значи, биеш ми дузпата. Мислех те за съвсем различен. И какво съм ти крива?

– Когато срещнах Верена... Изобщо не се сетих, *забравих* за тебе, Светле. Това е. Може би е някакво умопомрачение, но... така стоят нещата. Съжалявам.

Пресметливо издържаният глас на Светлана го закова наред с оправданията:

– Не можеш просто така да ме зарежеш, скъпи. Вече сгазихме лука.

Той бавно се обърна.

– Моля?

– Е, не стана точно както планирахме, но... Какво, не се ли радваш? Ще имаме бебе! – И тя предизвикателно вирна брадичка към мълчаливата съперница.

(Казах ли ти, че ще те изнудва? Ала що за безсрамница – точно тази ли лъжа избра?!)

– Бебе...? Какво бебе?

– Наше бебе.

Нерешителността му спешно се прибираше в душевното мазе.

– Светла, нещо не схващам... Би ли си поправила дрешките? Разсейват ме.

Той не извърна очи и тя с нежелание се подчини.

– Светле – продължи Радослав с непознат за нея тон, – преди ми разказа, че приятелят ти починал при катастрофа, а ти от стреса си имала спонтанен аборт. Сметнах го за истина...

Русокосата го гледаше с възмущението на оскърбена невинност.

– Няма значка – махна той с ръка. – Ставаше дума за друго. След като ми сподели това, винаги съм те пазил. Всъщност, ти знаеш колко съм внимавал и как преглеждах презервативите под лупа, да, много смешно... *Как* се получи това бебе?

– Ако намекваш...

– Нищо не намеквам. Просто изглежда ми изпадат от съзнанието цели дни... и нощи. Подозирам някаква амнезия. Би ли ми обяснила как

така съм пропуснал да взема предпазни мерки. Съвсем честно и искрено те моля, кажи ми кога смяташ, *че си забременяла?*

В трескавото търсене на подходяща дата Светлана не обърна дължимото внимание на натъртените последни думи.

– Стана – престори се, че си спомня тя, – когато беше пийнал на рождения ден на онзи твой приятел с очилата...

– Помня. Купона у Сашо Рус. Ти още каза, че той е гамен и неудачник. Даже се посдърпахме тогава. Та, значи, върнахме се после тука скарани – и хоп, направихме бебето, тъй ли?

– Да, струва ми се...

– Изобщо не се чукахме онази вечер. Единствената, когато си преспивала тук, и не сме правили нищо.

– Греша. По едно време ти се събуди и ми го пъкна.

– Абсурд – хладно отрече Радослав, а ушите му пламенееха. – Тогава не мигнах цяла нощ. Беше ми болно, че не харесваш нито един от най-добрите ми приятели, защото и за Зако намери кофти етикетче. И обиди Павката. Само заради мен той си замълча тогава. Лека-полека *почти* престанах да се виждам с тях. Заради теб.

– Не можеш да помниш, ти беше кютук пиян!

– Тогава как изобщо съм свършил нещо?

– Ами, помогнах ти...

– И кога си го правила преди, след като дори заради една изпита бира ми се цупиш?

– Видж какво, стига с този разпит! – загуби самообладание Светлана. – Може да е било друг път! Какво си ме заял, не съм в полицейски участък! Пък и не желая да говоря пред *тая* за интимните ни работи!

– Лъжеш ме, нали?

– Ти!...

Радослав скри юмруци под мишниците си. Изглеждаше печално-безразличен.

– Каква работа си имала снощи в „Нерон“?

Платинената красавица занемя.

– Нали се разбрахме? – продължи Радослав. – Мен не ми е приятно, а и ти сама каза, че не понасяш предишната си компания. А продължаваш да ходиш там.

– Значи... значи така... – трескаво търсеше думи тя. – О, разбирам. – И Светлана изобрази измъчена усмивка. – Сега ми е ясно. Кой ти каза това?... Мълчиш. Май схващам откъде е дошло, дано греша. Или ме следиш?

Радослав продължаваше да мълчи.

Светлана усети, че е време за тежка обсадна артилерия. Тя късо въздъхна, като преди скок в ледена вода. Очите ѝ плувнаха в сълзи:

– Добре – пророни с едва прикрито треперене в гласа. Нещо в младия мъж отбеляза този факт като артистично изпипан. – Виж сега какво се получава. Мънкаш ми нещо, да не се виждаме, говориш ми за някаква друга жена... а аз чакам дете от тебе. Вярно, че има много неща, които не съм ти казвала за себе си. Всеки е правил глупости, особено като търси по-лесен живот... Само че всичко се заплаща. И затова поисках бебе от теб. И затова съм готова да ти простя. Какво толкова, преспал си с някаква, е, и? – Тя се приближи плътно до него, притисна ръка към гърдите си и трогателно зашепна: – Просто повече няма да го правиш, нали? И няма да ме изоставяш, знай, че съм загубена без теб... и детето ти ще задържа и ще го възпитавам като твое... Само не ме напускай... Нали и ти ще ми простиш, че не те разбрах? Ти най-силно се нуждаеш от това, да те разбираш...

– Не го докосвай! – изсъска Верена с ръце на хълбоците.

Бе по-бледа от обикновеното, веждите ѝ бяха склучени в буреносни облаци, очите ѝ мятаха жълтозелени мълнии, красивите ѝ устни бяха болезнено прехапани.

– Защо го лъжеш? – рязко продължаваше тя. – Теб те вълнува имота, стоте декара на морето до Шабла, наследството от дядото на Радослав. Друго в него ти не обичаш.

Необясним страх накара Светлана да преглътне яда си. Мълниеносно прехвърли наум списък подходящи тактики и накрая отметна презрително глава. Въпреки това някак не чувстваше, че гледа чернокосата натрапница отвисоко и това я притесни.

– Добре, сестро – подръпна рамене тя. – Давам ти го за временно ползване. В леглото не е супермен, ама... става, което вероятно си опитала, след като си тук. Иначе е пълен мухльо! Аз го създадох, накарах го да се стегне и започне да изкарва *повече* пари, не само за книжки и за пиянства с приятелчетата си – до един алкохолици! Преди *мен* можеше само да витае в облаците. И когато след месец-два дотърчи обратно при мен, ще му се наложи *доста* да ме моли, ако иска да му простя... и да си види детенцето. Може би няма да го съдя за бащинство... ако не стане прекалено скъп живота!

– Нъчки! За бащинство не можеш да съдиш никой. Спомни си хубаво, не ти ли беше точно вчера прането като клан петел? – изплющяха като шамари думите на момичето-змеица. – И сетне, нали си вземаш

редовно някакви хапчета. Искаш ли да ти направим тест за бременност? Чуй, я си се фръцкай натам-насам нейде другаде, повече ти допаднат тъпуци с лъскави коли и дебели кемери, пък и ти мяза да си нечия държанка. А Дичо го остави. Не го заслужаваш!

Спокойствието съвсем напусна Светлана, отлетя като стреснато ято гарги и тя придоби жалък вид.

Склонила настрана глава, Верена продължи:

– И те предупреждавам, още веднъж кажеш ли нещо обидно за Радослав, ще си гълташ думите. Върви си!

Необяснимо уплашена, Светлана несъзнателно погледна към чантичката си, където носеше немски газов пистолет „Röhm“.

Драконовото момиче хищно се усмихна:

– Хайде де! – подкани я тя. От гласа ѝ въздухът студенееше. – Докоснеш ли оръжие, ще съм в правото си да те убия.

Радослав дойде на себе си.

– Верена! – отчаяно-заповеднически извика той и измъчено се обърна към своето ставащо все по-бивше гадже: – Светле, наистина ли *не си бременна*?...

Тя не отговори, а грабна чантичката си и се запромъква към изхода. Верена я следеше с поглед като лазерен прицел. Светлана се шумгуна към вратата и там поспря, оправяйки гордостта си:

– Тръгвам си, Ради. Когато ти се доповръща от плюене по мене, обади ми се. Може да обсъдим нещата. Съжалявам те, че си толкова доверчив и даваш уху на всяка клевета.

Радослав премълча. Верена продължаваше да стои гърбом към отхвърлената съперница.

– Тръгвам си...! – повтори Светлана с нотки на паника в гласа.

– Добре.

– Прав ти път – додаде момичето-змеица, думите ѝ капеха като отрова, – *сестро*. Между другото, варе¹⁴ носи змийска кожа – ще те ухапе!

Русокосата постоя в нерешителност, след това очите ѝ станаха бесни и тя изхвъркна от мансардата, засилвайки вратата колкото можа. Но трясък не последва – Верена, без да гледа, протегна ръка назад и от около два метра разстояние спря връхлитащата дървена плоскост. Тихо щракна бравата.

– Отървах те.

Радослав стоеше със затворени очи и стискаше зъби.

14. **Варе, вара** – недел.

– Така е по-добре – плахо каза девойката от клисурата. – Кълна се! Как да те накарам да ми повярваш?...

– Вярвам ти.

– Ето – възликува драконовото момиче. – Значи всичко е наред!

Младежът отвори очи:

– Кое е наред?

– Не й пукаше за теб! Просто искаше да се отърве от мръсотията, в която сама се е набутала, ала така, че пак да не губи нищо! Тя просто щеше да те ограби, Дичо. Ала сега си свободен!

– Какво толкова се радваш – додаде той с безцветен глас. – Дойде, обърка ми живота, накара ме да стана подлец. Не че не съм...

– Аз не...

– Какво „не“ – той ядосано повиши тон. – Знаеш ли, че си капризна, себична, неуравновесена и не изпитваш никакво съчувствие към хората!?

– Ти аха да й простиш! Само за да не се чувстваш виновен! А заслужава ли прошка човек алчен, глупав... Я кажи, тя някога да ти е харесала поне едно твое стихотворение?

– И какво от това!? Мамка му! Ти какво искаш?

– Теб.

– Ъ... Добре де, и? Питала ли си ме?

– Защо да те питам, Дичо, прочетох го в сърцето ти! Тя не е за тебе. Ти сам го усещаш. Само ти е хленчила колко е нещастна и неразбрана, а ти си налапвал стръвта като шаран, не е ли истина това? Истина е! И сега, даже да не те беше излъгала... а го направи, защото *и тя е почувствала*, че си с нея, само зарад страха да си сам... Сторих нещо, което ти сам искаше.

– Това откъде го измисли?

– Личи ти! И не ми отговори. За нея, Дичо, писал ли си нещо? А?

– Не, но...

– Тогава какво изпитваш към нея? Ще ти кажа – нищо.

– А ти... позволяваш си да вършиш каквото ти хрумне...

– Защото е справедливо!

– Справедливо ли? Кое е справедливо – да рушиш каквото не ти изнася ли, да решаваш нещо вместо друг, без да попиташ дори и... Слушай, девойче, пубертет ли те тресе, че така с лека ръка раздаваш правосъдие – това било лошо, това – добро, а? Детинщина!

Момичето-змеица блесна унищожително с очи и изведнъж се оклюма.

– Да – нещастно каза то, – още нямам и четирийсет години... ако не броя онези хиляда в камъка. Скоро ще сменя последната си детска кожа. Затова съм така ту нервна, ту спокойна, ту добра, ту лоша... Люшка ме натам-насам. И наистина съм разглезена, както всяко единствено дете... Ала тя лъжеше! Не можех да понеса да те лъжат! Ти и така нямаш вяра в себе си...

Горчиво въздъхна и продължи:

– Чуден човек си. Забелязваш наоколо само лошото и грозното, пък седиш и чакаш доброто да ти дойде иззад девет планини, не вървиш да го търсиш, не го създаваш... Не биваше да се бъркам. Съжалявам, Дичо. Срам ме е. Освободи ме... – тя вдигна потъмнял поглед към него, гласът ѝ се прекърши – от третото желание. Аз не изпълних второто, не ще изпълня и първото. Моля за прошка.

Девојката постоя, хапейки устни и тихо довърши:

– Позволи ми да ти кажа сбогом...

Радослав се сепна като внезапно събуден. Тя вече докосваше држката на вратата.

– Верена... отиваш ли си?!

– Не искам да ме мразиш – прошепна тя.

– Аз... аз не те мразя. Къде ще вървиш?

В отговор раменете ѝ трепнаха като от студ.

– Какво си намислила, Веренче? – попита я нежно той.

Тя сведе още по-ниско глава.

– Няма да ти кажа.

– Добре, не ми казвай.

Момичето се сви, но намери сили да срещне погледа му. Бузите ѝ пламтяха.

– Да си вървя ли? – гласът бе изгънял от залостен в гърлото плач.

– Не бих те пуснал за нищо на света.

Тя премига, после изхлипа и му се хвърли на врата, юначно преглъщайки сълзите си. Роклята припъзля към раменете ѝ и Верена прегърна Радослав и с криле, затреперили от тежката ѝ въздишка.

– Прости ми и ти. Не биваше да си изкарвам на теб...

Тя само стегна прегръдката си, като с това го прекърсна. „Леле, колко е силна!“

– Поне честно ме предупреди, че си ужасна и непоносима – пошегува се той след малко.

– Само дето не споменах колко ужасна и непоносима съм – промърмори тя, забила нос в рамото му.

Съумяха да се позасмеят.

– Имам още едно желание, нали?

– Имаш. Макар да...

– Е, ще си го помисля още какво да бъде.

– Бива – каза тя. – Какво не спира да те измъчва?

Той позабави отговора.

– Жал ми е за нея.

– И на мен не ми е все тая, че една жена тъй тъпо си хаби живота. И че не е имала късмет. Ала, Дичо, дилман ми юначе, помисли, какво щеше да направиш? Какъв щеше да си – *проспериращ* гладък лигльо, който да мисли *само* за пари и за нищо друго? Погледни в сърцето си – този брак щеше да ти тежи.

Радослав с нежелание си призна, че наистина, още от началото на връзката им, със Светлана намираха общ език само в леглото. Напоследък разликите в интересите им го караха с нетърпение да очаква командировките ѝ като възможност да се събере с хора, с които имаше какво да си каже. Или поне съдържателно да помълчи, както със Зако.

– Щом нямаш вяра в това, което вършиш – рече замислено Верена, – защо ще го вършиш? Сетне ще ти се струва, че цял свят те е излъгал... Грозни неща никнат в измамена душа, смучат до корен всичко, от което си летял... дори да си роден безкрил.

– Добре казано... Все пак... нямаше значение каква е, нали? Все едно щеше да я изгониш.

– Не ме упреквай – веднага отвърна тя, – ала наистина щях да го сторя.

– Не мога да те виня. Най-вече съм си аз за бой в случая... Както казваше старшината ми в казармата: „Не си за чук, боец, а за вария!“

– С удоволствие ще ти помогна – захили се тя. – Къде има вария тъдява?

6

Всяка сутрин Радослав се събуждаше и виждаше усмивката на драконовото момиче, а носът му биваше гъделичкан от миризма на закуска. Всяка вечер той заспиваше, усмихвайки се на свитата в скута му змия. На първо време оставяше четената книга и внимателно преместваше Верена върху съседната възглавница, но после страхът му от влечуги пропадна окончателно и Дичо вече не затваряше очи, без да чувства странния ритъм на пулса ѝ.

Само след четири дни на Верена ѝ доскуча.

– Не мога повече, не издържам! – троснато повтаряше тя, обхождайки мансардата като тигър в клетка (поправка: *змея* в клетка). – Изчистих стаята като операционна, подредила съм я като аптека! Изчетох всичко, каквото имаш! Зная вече да точа баници, да правя сарми, да слушам радио, да карам колело, мога да се измъквам от майка ти и от комшиите, да пазарувам, да пускам касетофона, прахосмукачката и вече си броя рестото! Писна ми! Трябва да *върши* нещо!

Радослав въртеше глава подир нея, безсилен дори да се противопостави, камо ли да укроти изригването. Тя се мятеше из стаята, пръскаше въгленчета на раздразнение и досада в змейски дози и се ядосваше все повече и повече. Младежът имаше чувството, че я вижда размазано от скоростта.

Внезапно момичето-змейче спря. Очите на Дичо проследиха въздуха пред нея, после сепнато се върнаха обратно.

Настроението на девойката се бе променило с присъщата ѝ стремителност. Тя имаше вид на озарена от блестяща идея и се усмихваше към остъкления тавански капак.

– Знаеш ли, Дичо – замечтано каза тя, – мога да стана полицай... Защо „олеле!“? Добре, хубаво, тогава нека бъда велика лечителка, боила кутугер¹⁵. Познавам цяр за всичко! Ще приемам болници около пълнолуние. Рак, депресии, неврози, грип, СПИН, инфаркти и инсулти, диабет...

Понякога Радослав неволно си помисляше, че не би било зле езикът ѝ – съвсем нормален, стига да не се вгледаш – да бе останал мааалко по-вакменен.

– ...безплодие, страхливост, пристрастие към тютюн, наркотици,

15. **Кутугер** – лечител, знахар.

алкохол – всичко ще лекувам! Ще ходя с бяла престилка в огромен кристален Институт на Здравето и всички ще ми викат „доктор Змеевска“ – тя звънко се засмя. Младежът не бе сигурен дали се глези или говори сериозно. – Как ти се струва, а?

– Първо ще поискат да изкараш диплома по медицина... а преди това, нали ще се наложи да обясниш произхода си, ще те вземат за луда. После ще рекат, че си измамница. А ако – ако! – повярват, тогава ще те връхлетят орди историци, лингвисти, богаташи, военни, политици... абе, всякакви. Ще те влачат по конференции и предизборни срещи, по полигони и архиви, и ще повтарят колко бачкат на ползу роду, но всъщност ще искат всичко само за себе си, а дори да им го дадеш, пак не ще те оставят да вършиш нещо за всички, без да ти казват кое може да правиш, а кое ще бъде прибързано, несвоевременно, вредно... и дявол знае още к'во!

– Ами, ще им помогна... – раменете ѝ изведнъж се отпуснаха. С унищожителен гранитен глас Верена произнесе: – Някой ден ще ми откъснеш крилето с това ти черногледство. Биваше ли така да ми удряш мечтата! Непоносим си!

– Но, съкровище, помисли малко...

– Не ща да мисля! – отрязва тя. – Това го може всеки змей! Искам да *мечтая* като човек!

– Ами, мечтай си – ядоса се Радослав. – Но недей зида въздушни кули върху пясък! Този свят изяжда мечтателите!

Те замълчаха нацупени.

– Ох, имаш право – примирително каза тя. – Наистина хубаво е да ти се иска да сторваш нещо полезно, ала... Колко наивно се е мислило, че по-бъдещите времена ще са и по-мъдри... Хм, поне не са кой знае колко по-посредствени... Добре, ще го правя скришом, колкото и да не ми харесва да е така. На пълнолуние ще си правим дълги разходки по места, където има много хора и аз тайничко ще лекувам онези, които имат нужда... Или ще се промъквам нощем в болниците... Ала това не е *работа*! Каж ми какво да правя, ти по-добре познаваш своето време.

– Какво търсиш в работата? Пари, признание, да ти е интересно?

– Да ми е интересно.

– Хм... Защо ли не дойдеш с мен на сергията?... Вярно бе! Ще четеш, ще виждаш доста хора, които подушиш, че са болни, ще лекуваш... и ще им продаваш книги! Какво ще кажеш? Бива ли за внучка на Велик Владетел¹⁶?

– Това „ирония“ ли беше? Една девойка с царска кръв трябва да

може всичко – да се бие с оръжие, да тъче, бродира, пере, да чете и пише, да язди, да...

– Можеш ли всичко това? – поизненада се Радослав.

Тя се посмути.

– Не ме бива с шиенето и бродерията. Отегчавам се. Най си падах по резбарство. Ала виж, не е зле да продавам къниги. Поне ще подбирам за хората хубави неща. Инак срам – последната жива от рода Дуло и никаква полза от мене!

– Парите няма да са много. И... ще се наложи да слушаш шефа. Той си пада малко чешит и е кон с капаци...

– Ако ми потрябват пари, ще намеря имане. А послушанието е първото нещо, което научава всяко момиче, особено царкините, които някой ден ще заповядват! Стига този твой шеф да не ми нарежда безсмислици – добави тя, вече не толкова назидателно.

– Е... Постарай се повечко да си мълчиш пред Ангел. София няма да понесе и една дискусия помежду ви...

* * *

Сигурно сред четящите тези редове има хора, които помнят красивото момиче в мастиленосин сукман на сиви и черни точкици – досущ като премяна на смок, – седящо зад книжната сергия в центъра на столицата. И мнозина сте си купили от нея по нещо. Нима сте я забравили? Вrabци и гълъби кълвяха семки от дланите й, докато тя тихо ги поучаваше нещо, кучета и котки правеха посещения да помъркат или размахат опашка пред нея. Даже Ангел след нечувано кратка препирня й позволи сама да подбира заглавията на половината от книгите на сергията и не можа нито веднъж да я хване в закъснение, както не получи сгоден случай да я упрекне за мижав дневен оборот.

Радослав не можеше да повярва на успеха й.

– Как го постигаш, без да ментиш?

– Разказвам на клиентите книгата. Спирам на най-интересното...

– И казваш, че не си я дочела? Хитро!

Последва двойно възмутена пауза.

– Мен ли ще слушаш или сам ще си говориш?... Когато искат да продължа, им казвам, че не смея да им отнемам удоволствието сами да научат развързката. Сочат ли ми лоша книга, обяснявам, че не струва. Но, странно – започват да спорят и накрая я купуват. Не мога да схвана

защо. Даже някои после се връщат да ме убедят, че греша. Чатнах, че ще е по-добре да ги оставя да мислят, че успяват, така им харесва. После ме обявяват за умно дете и питат в класическата ли гимназия уча или съм студентка в Университета... И купуват! Дори глупостите, дори след като ги предупредя. Не признават, че са дали пари бадева. Много странно, нали?

– Змейска пазарна икономика – промълви Радослав. – Е, поне човешкият фактор връща нещата в обичайния им коловоз.

– Помниш ли, преди девет дни, кога ми брътвеше, че сегашните Българи се били скапали? Е, наистина не е вярно! Когато им рецитирам стихотворения – почти всички ги купуват! Виждаш ли? Човек, който цени прекрасното, не е „скапан“! Просто... изглеждат ми някак уморени всички хора, които виждам... Хм, всяка древна нация веднъж-дваж на век изпада в малко потиснато настроение. Ала щом това премине – всичко ще си дойде на място, и Цариградските палати, и ред ще настане и в главите, и в държавата, чистота пак ще има и по улиците, и в сърцата... А ти само мрънкаш, Дичо! Почакай и ще видиш – напразно се отчайваш.

Радослав премълча, че само в „потиснатото настроение“ едва ли е коренът на сегашните беди. Но не желаше да разваля възторжената ѝ радост.

* * *

Все се случваше някой познат да мине край сергията им и лека-полека за Верена се разчу сред компанията. Младият мъж вече не виждаше начин да крие драконовото момиче. Без ни най-малко да се опитва да прави впечатление, тя действаше на хората като магнит върху карфици, и за да я запознае с приятелите си, Радослав се нуждаеше от някаква легенда за прикриване на истината.

Преди да отидат на купона, Дичо я инструктира какво да казва и за кое не бива да споменава. Страхуваше се да не би нейното люшкане като разклатена везна от едно настроение в друго да създаде проблеми, но запознаването ѝ с тайфата му мина чудесно. Отначало умерено общителна и скромна до хладна съдържаност, тя бърже се отпусна и в миг омая всички – и момчета, и момичета. Радослав седеше като на тръни.

Верена първо взе да играе със Сашо на шах и го разби толкова ловко, че Русият зяпна и изтърва недопитата си бира. След това, сякаш се познаваха от хиляда години, увлечено се запrikaзваха за билки и за народна медицина, което бе основната мания на Сашо. На Радослав за

първи път му се случваше да я наблюдава толкова отстриани и остана поразен какъв добър слушател може да бъде тя, как разтапя събеседника с неподправен интерес към вълнуващата го тема... и как през цялото време се изхитря да слаломира покрай въпросите за себе си – язък за грижливо измисляната опашата лъжа: следване в Американския колеж и родно място в глуха провинция. Само Павката, с когото завърза спор за Фройдовата психоанализа, свари да я запита откъде е, а тя му отвърна простишко: „Българка съм“. Кресналията присви внимателно очи и изведнъж възкликна:

– Познавам те отнякъде!

Гръмна смях.

(След седмица Павката, засегнат, домъкна голяма репродукция на Ботичелиевата Афродита и гордо, на всеослушание посочи приликата на Верена с богинята. Не всички се съгласиха. Самата драконова девойка отбеляза, че Ренесансовата Венера няма нейната обратна захапка (която сигурно бе още някаква анатомична особеност на змейското й потекло, но това, естествено, не се изтъкна). Едно момиче от тайфата я увери, че този недостатък почти не се забелязвал. „Само да не ти се наложи да ходиш по зъболекари като мене“ – добави тя. „Никой от вас няма поглед на художник – заяви огорчен Павката, размахвайки картината. – Наистина си много по-слаба, но като сестри сте в лицето. Спортувала ли си нещо?“ „Ами да, ръкопашен бой, фехтовка и езда“ – простодушно отговори Верена. Радослав спешно отклони темата.)

Скоро змеицата и Сашовата Емилия отидоха в кухнята да измърдят нещо за ядене – и там се позабавиха, понеже отвориха женска раздумка. Тогава Радослав деликатно намекна, че новата му изгора учи антропология в Благоевград. С това той реши, че е дал негласно обяснение за проличалите й дотук познания, а сетне уж се изтърва, че момичето е сираче – надяваше се по този начин да откаже приятелите си от други по-лични въпроси. Толкова бе останало от грандиозната измислица, сглобена да звучи правдоподобно и да не предизвика търсения на евентуални общи познати или колеги. Дичо почти съжали за безславната гибел на великолепната „легенда“, но и без да се увлича, казаното дотук бе достатъчно за мъжете. С любопитството на посестримите й по Ева той я остави да се оправя сама.

„Трудно ще ги накарам да не ми завиждат – бе казала през смях Верена, – след като съм мечтана комбинация за всяко едно момиче – жена и змия. Ще се наложи да похитрувам.“

Всъщност, май никой не се интересуваше от биографията й – ако не

се беше паникьосал предварително, Радослав сам щеше да се усети, че не това е важното, а така или иначе повечето му приятели възприеха Верена много добре. Павката-сладкодумецът се съдра да я забавлява с алпинистки и пещерняшки случки, повечето фантастично приукрасени. Сашо Рус пък обяви момичето-змеица за свой несменяем партньор на карти. Дори придиричвият мълчаливец Зако остана очарован, че среща интелигентна жена, която обича ирландска музика, знае английски и на драго сърце е готова да слуша песните на Питър Хамил. Ала в разговора си с него тя много нехайно се изпусна, че знае езика *галик*. Лъчезар, който просто лудваше при думата „келти“, поведе с нея една дълга беседа за митове, за Стоунхендж, после гладко преминаха и на източни философии... докато Зако с безкрайно съжаление не тръгна за нощно дежурство. Радослав, който през цялото време разтревожен даваше ухо за какво приказват и честичко предупреждаваше Верена с настъпвания под масата, си отдъхна.

Но на следващия ден, още далеч преди обяд, зазвъня телефонът.

– Здравсти – направо почна слушалката. – Идвай.

– Моля?

– Като казвам „идвай“, значи точно това имам предвид.

– Ааа... Зако, ти ли си бе?

– Че кой?

– По какъв повод?

– Повод... М'чи така, без повод. Събираме се... малко така. Да доведеш онази чаровна страхотийка, чу ли! Никакво но!... Имам музикална изненада за нея, да превежда.

– Добре...

– Без нея не те ща!

– Добре де, добре... Нещо друго да доведеа?

– Минимум литър.

– „Рилски манастир“?

– Екстра. Змей си! – и затвори.

Дичо също остави слушалката. Верена го гледаше дяволито.

* * *

Ала след няколко вечери праволинейният ѝ драконов нрав се прояви, вярно, в твърде мека форма. На приятелската сбирка пристигна един друг Сашо, наричан Черния, и доведе свой познат, глупак, който започна препирня с Верена, ръсейки дивотии за прабългари – дума, която малката змеица чистосърдечно беше намразила.

Девойката категорично отказа да се съгласи, че има нещо общо с Чингиз хан, Атила, юрти и така нататък. Винаги, когато намисляше да каже нещо, тя го казваше от начало до край, глуха за вмътвания и прекъсвания, но щом се поядосаше при по-настойчив опит да ѝ се отнеме думата – както и стана, – лицето ѝ заприличваше на камък, покрит с йероглифи на гняв и накърнено достойнство. Верена не понасяше да ѝ се демонстрира и капчица неуважение – нещо, което, ох, как се чувстваше! – но онзи навярно имаше твърде волска кожа и очи на пън. Той нахака-но продължаваше да лее авторитет и да я потупва по коляното.

Накрая тя загуби търпение и се отмести.

– Не забеляза ли, че не те слушам? – рече му, при което хубавият ѝ глас зазвуча като плющене на камшик или изфучаване на сабя. – Защо продължаваш да брътвиш тъпизми?

– Мойто момиченце – процеди онзи с обиграна снизходителност, – сигурно се имаш за много умна, ама не си чела достатъчно по въпроса, ясен ли съм?

Верена втренчено гледаше високомерната гримаса на нахалника, напомняща ухилване, и през трите безкрайни секунди пауза Радослав се ужаси, че в следващия миг самонадеяният колега на Черния ще избухне в пламъци, освен ако Верена не реши просто да го хвърли от балкона, но внезапно змейското момиче проговори толкова кротко, че Дичо се досети как на онзи му се е разминала белята на сянка от мравешко мустаче:

– Не, не съм умна. Защото ако бях, надали щях да си губя времето да говоря с плитки хора.

Големият познавач на всяка възможна тема се поопули, изчерви се като рак от злоба и със скандалджийски позвънкващ гласец се опита да се заяжда, но безуспешно – той вече сякаш не съществуваше нито за Верена, нито за всички наоколо. Многознайкото не осъзна веднага, че се намира в някаква странна зона на отчуждение, побесня, че абсолютно всеки го пренебрегва, не изтрая и изръмжа нещо оскърбително.

Всички от компанията замлъкнаха и се обърнаха озадачени към тях.

– Видж какво, приятелче – наежи се Радослав. – Ще е много по-гот да си траеш.

– Що, да не ме биеш заради тая...

– Момко – обади се Сашо, – намираш се в моята къща, не те познавам, но това няма да ми попречи да те изхвърля, ако се държиш грубо с мои приятели. *Засега* никой не ти се е обидил, затова поспри и не

прекалявай. По-здравословно е – повярвай ми, майка ми е лекар.

– Ама... – горещо понечи да възрази онзи.

– Стига, никой не спори с тебе. Просто седи мирен и не разваляй вечерта. Пиенето ти е пиене, мезето – мезе, цигари си имаш – купонявай си и не прави скандали. *Ясен ли съм?*

Сашо не беше висок, но имаше широки рамене и изпъкнали бицепси, напомпани от работа по строежи и друга хамалогия, затова познавачът на историята измърмори нещо и се укроти. Веселбата продължи без никакви проблеми и скоро грубиянът си тръгна. Повече никога не се появи, а същата вечер дори Черния Сашо недоумяваше как този човек бе попаднал на приятелското им събиране.

Ала понякога лошото настроение на Верена не беше толкова буреносно-нападателно, но пък оставаше опасно като вълчи капан. В такива моменти тя започваше да отговаря едносрично, най-вече с „не“, произнасяно със сърдито предизвикателство, и Радослав се чудеше къде и в какво е сбъркал. В подобни моменти младежът я оставяше да се усамоти и успокои.

Не че задължително помагаше.

Така веднъж, след някакво глупаво съдърпване, Дичо упорито се преструваше, че чете. Беше им се случил извънреден почивен ден. Навъсеното небе ги бе прогонило от сергията и сега навън валеше гаден и студен, съвсем не летен дъжд. И ако непълнолетната змеица не я смущаваха подобни дреболии, то Радослав хич не обичаше да се мокри и трепери.

И вкусвайки горчилката на взаимното сърдене, той тъжно разсъждаваше колко лесно е да се влюби в подобно, чисто човешко същество, но не и да издържи дори седмица *същия* шантав характер, и ако имаше все още някакво разбирателство помежду им, то се дължеше *най-вече* на *неговото* търпение, а не толкова на прословутото й змейско благородство... но, за Бога, какво толкова щеше да му се случи, ако бе приел да потичат под дъжда в Борисовата градина!? „Ама съм диванеене...“ Откакто се познаваха с Верена, Радослав не се сещаше да е кихнал, почти беше забравил за гастрита и за досадните си болки във врата, останали му за спомен от едно счупване. Нещо повече – дори косата му заздравяваше, беше спряла да окапва, по гребена рядко оставаше някой косъм и различните шампоани против пърхут бяха станали излишни.

В този момент Верена го изненада (за кой ли път, Господи!).

– Защо не издадеш стихосбирка? – невинно запита тя, сякаш скарването бе отдавна забравено или никога не се беше случвало.

Той се обърна удивен.

Едното от нещата, на които Верена стана голям почитател, бяха стихотворенията му, безредно пръснати из тефтери, тетрадки и скициници, където се намираха редом с безименни телефонни номера и с нежелание водени лекции по металознание. Сега тя стоеше със събраната накуп Радославова поезия и чакаше отговор.

– Ами... Не са достатъчно добри. Твърде са лични. Повече ценя прозата си.

– Да видя!

Прочете ги, преди той да успее да си ги припомни.

Тя не остана много впечатлена от написаните разкази. Радослав съдржано поясни:

– Не са *приказки*, а *басни*. Това е символичен сюрреализъм.

– Ъ? – чак се стресна Верена и след кратък размисъл се опита да не го засегне: – Ами, не зная... Сигурно са интересни, ала най-добре ги дай на приятелите си. Персонажи като Червената Скин-хед шапчица, Добрият вълк-хипар и всякакви други са ми непознати, навярно не схващам какво си искал да кажеш в обърнатите наопаки истории. Това с принцесата, която се оказва омагьосана жаба, е доста забавно, ала да ти бяха приказките като... – тя прерови с очи библиотеката и томче на Ангел Каралийчев скокна в ръката ѝ – неговите. Съвсем сериозно ти говоря – дай разказите си на твоите приятели. Сашо Рус и Зако навярно ще ги оценят. Много те харесват тези хора, не се притеснявай от тях. Опитай!

– ...Не знам, сигурно наистина трябва... Абе, аз вече позаряхах това с писането...

– Не, варе се отказва!... Ала мен ако питаш, по ти идат стиховете. И още...

– Веренче?... Хайде, нека се поразходим в дъжда. Докато не е спрял.

Тя разцъфна.

– По покривите, нали? Разходка в дъжда *по покривите!*

Той въздъхна, размя се и вдигна ръце – „Предавам се! Твоето да бъде.“

Помисли си още, че е такава, каквато е, и колко е чудесно, че и най-бурни спорове не ги правят чужди.

Вярваше, че друго не му трябва.

7

Пътуваха с трамвай към вкъщи.

Верена с неизтощимо любопитство надзърташе през прозореца. Радослав се бе изненадал, когато научи, че най-явлнуват хората и в известна степен остана разочарован от безразличието на момичето-змеица спрямо чудесата на неговия век – същите тези трамваи, например, самолетите (те предизвикаха бурния й смях), многоетажните сгради и всички предимства на цивилизацията, които специално й бе изтъкнал. „Малко скучно зидате в твоята епоха – сви рамене змейската щерка и се помъчи да не обижда приятеля си. – Ами водопровод и канализация имахме си и в Плъскова, ала електричеството – това да, хубаво нещо е.“

Но съвременното градостроителство не слизаше от прицела на жлъчно-отровните й подигравки, особено когато момичето-змеица не беше в настроение. Очевидно Верена продължаваше да мисли изключително с категориите на своето време. Колкото и да четеше за сегашното военно дело, тя намираще за дразнеща липсата на действащи крепости – „пирготи“, както им казваше. Това явно оскърбяваше чувството й за уют и сигурност. Навярно затова толкова се радваше на присъствието на снажни момчета-часови пред чуждите посолства, а зърнеше ли конна полиция или даже гвардейци, направо се чувстваше щастлива.

И ето сега пак, въпреки че не бе мрачна, тя отново посочи колко тесни са столичните улици и как са задръстени с паркирани автомобили.

– Ама, миличко! Говориш, все едно аз съм я строил Софията! – възмути се Радослав.

– Дичооо – проточи разочаровано-извинително тя. Това й бе хубавото, че, навярно водена от змейското си чувство за справедливост, винаги признаваше грешките си и отстъпваше. – Не го приемай лично, говоря така, *изобищо*... – обясни Верена, ала спря насред дума, привлечена от нещо странично. Радослав едва успя да проследи стремителния й поглед и видя как в навалищата пътници една мърлява ръка опипва нечия чужда дамска чанта...

Дракононото момиче вече стискаше джебчийката за китката.

– Сега ще те водя при стражниците – зловещо обеща тя на примрлата от ужас циганка, която само тихичко скимтеше и с треперещи устни гледаше ръката си, хваната сякаш в менгеме. – Нека ти отрежат на битоля кутрето, та да знаят всички, че си хонса^{17!}

Наоколо хората се усетиха и зашумяха. През тълпата панически се запровираха към вратите още няколко мургави жени и момичета. Възмутеното гражданство завика по тях, те се озъбваха. Изненадващо се намериха защитници на крадлите и скандалът взе да набира обороти.

– Веренче, зарежи... – прошепна Радослав, опитвайки да успокои топката. – Хич не обичам разправиите...

Ала странната му любима го дари с такъв поглед, че той почти си глътна езика.

Воплите стигнаха до ушите на ватмана и той свадливо закрепва по пътниците. Неколцина му отговориха. Лицето на Радослав се сгърчи от отвращение и досада.

Трамваят противно заскърца със спирачки и с трясък разтвори съскаци врати.

– Вънка се разправяйте! – завика ватманът.

Едни продължиха да спорят, други заблеяха:

– Айде не пречете на момчето да си кара спокойно работата! Ние бързаме!

Верена и Радослав слязоха. Момичето-змеица измъкна със себе си слабо съпротивляващата се жертва. Трамваят зло захлопна врати и зафуча по звънящи релси. Верена се оглеждаше, но сякаш не забеляза дузината циганки, решени да отърват аверката си. Дичо с безпокойство видя сред тях трима мъже с нагли и заплашителни физиономии.

– Там – рече изведнъж Верена и посочи спряла в дъното на страничната пряка полицейска кола.

Сетне толкова свирепо изгледа отведнъж стъписаните приятелчета на крадлата, че бандата за секунди се разбяга. Спасяваха се като пилци от ястреб. А девойката повлече крадлата право към блюстителите на реда.

Това, което се случи после, потресе дъщерята на змея...

...Защото накрая, след кратка разпрвия с полицаите, джебчийката си тръгна, подигравателно стрелкайки ги с очи. А Радослав и момичето с царска кръв едва се откопчиха от ченгетата, които на всяка цена желяха да видят паспортите им.

Вървяха бавно към следващата спирка. Радослав изучаваше шестотъгълните плочки под краката си и утешаващо придържаше Верена за рамото. След няколко минути мълчание тя го попита, почти плачейки, защо стражниците са реагирали така.

– Нямахме свидетели, че онази наистина крадеше – обясни той с въздишка.

– *Свидетели?* Че за какво са те, след като им го казвам! Те трябва да ми вярват! Нито съм жигосана като лъжкия, да не говорим, че съм с царско потекло... – замлъкна и печално се замисли.

Щом се прибраха вкъщи, тя отрони:

– Нима вече не вярват в твоя свят на честна дума...

Не му прозвуча като въпрос. Пък и не намери какво да и отговори.

8

През ден-два те се отбиваха в някоя черква, всеки път различна, ала чак в „Свети Седмочисленици“ Верена внезапно обърна внимание на иконата с великомъченика Георги Победоносец. Кроткото ѝ, смирено допреди това лице стана враждебно.

– Кой е този? – попита с неприязън. Радослав тихичко обясни, като се запъна на думата „дракон“, понечи да каже „ламя“ и накрая смутолеви „чудовище“.

– Ламя ли? – не скри сарказма си Верена. – Ти да си виждал човек, който е побеждавал ламя?

Зададен от някой друг, въпросът би бил неуместен.

Дичо отрече.

– Точно така – отговори неговата странна приятелка, след което сериозно заяви: – Гнусна византийска пропаганда. Фукльовци!

И отново сплете длани в молитва, но не престана да хвърля коси погледи към светеца и накрая раздражено махна с ръка да си ходят.

Радослав не желаше да я подкача – изглеждаше му разстроена, но тя сама заговори, че *само* змейове могат да воюват с противници като хали-лами и дракони от враждебни кланове.

– Как можеш да се биеш с градушка, щом не си змей! – възкликна тя накрая на разпаления си монолог. Нещо дръпна Дичо за езика да спомене специалната артилерия и противорадните ракети. Верена го погледна с недоверие.

– И помага ли?

– Ами горе-долу...

– Ах, горе-долу... Ясно. – И млъкна напушена и тъжна. Второто Радослав разбра, когато тя побутна ръката му да я прегърне.

За да я разсее, младежът предложи да отидат на кино и Верена живна. Вече бе запозната с телевизионните новини, изумена от рекламите и любопитстваше що е то седмото изкуство.

В салона тя замръзна със свити устни и не помръдна от началото до края на филма – някакъв трилър-екшън с Джони Деп.

– Това, което показват – рече тя след втората прожекция, – не може да е истина, защото кой ще го разкаже, след като са умрели всичките? Не че преданията не бяха добре живографисани, особено отначало. Ала краят им беше тъп.

– Както повечето американски филми. Виж, киното – то е като книгите, които четеш. Всичко е измислица. Нещо, което би могло да бъде. За разлика от документалните, там обаче често не е това, което е, а това, което авторът иска да бъде видяно.

– Въображение – досети се Верена. – Аха. За змей имам добро въображение, ала за човек... Тук е разликата. Не ти ли доскучавам? Направо се чувствам много тъпа.

– Боже, какво говориш! – той я прегърна. – Ти си чудесно нещо! Гледа ли ти се още?

– Нямаме пари.

– Ще поискам от един приятел видеото, ще кача телевизора горе... Хрумнаха ми няколко филма, които да ти покажа.

Най-голямо впечатление й направи „Междувездни войни“. Тя превъртя касетката и загледа филма още веднъж. Някъде към битката на Дарт Вейдър с Оби-уан Кеноби поотегченият Радослав задряма. Верена го събуди веднага щом спря видеото.

– А?

– Искаш ли да ти разкажа една *истинска* приказка?

– Ммм...

Часовникът показваше три и половина след полунощ.

– Разказвай – съгласи се Радослав, намести се по-удобно и придърпа одеялото.

– Нищо не си измислям – предупреди тя.

Той кимна, преглъщайки прозявката.

Верена прегърна коленете си с ръце, заби поглед в някакво известно само на нея пространство и започна:

Живял едно време един юнак, Керан му викали. Погинали клети му братя по бойни полета от стрели хазарски, останали му само сестрици и гласени за зетьове приятели. Каквото и да захванел – всичко му споряло. И конете на баща му най-хубави и житото най-едро в цялата банава¹⁸.

Кога дойде време за веселба, пак пръв бил Керан – дали ще играе, намигайки на момите, дали ще пее, затворил очи, а звънкострунна булгарина от ръце ще му приглася.

А вдигало ли се над крепостта копие с конска опашка, пръв пристигал Керан при таркана¹⁹, хестрогин²⁰ облечен, с остра сабя

18. **Бан, банава** – област, район, местност.

19. **Таркан** – управител (бори-таркан), надзорник; съдия.

запасан и с орлово перо на тулша²¹. И летели в атака като каменна планинска лавина предвожданите от него воители. Щадил Керан предаващите се на милостта му и по бащини завети не убивал ранени врагове. И, чакан от семейството си, завръщал се от поход с нови звънци по колана²².

Много моми въздишали по красавеца, а той искал да вземе едно сираче, за което щом чуел баща му, кой знае защо мръщил вежди, ала нищо напреки не казал, защото хубавица и с много добро сърце била Ануши.

Ала веднъж отново случила се война. Настъпили Българите да накажат Ромеите, че против клетвата си за мир строят крепости и селят в тях от далечни земи войници с жените им. Отначало всичко вървяло добре за нашите, ала увлекли се в грабеж на вражия лагер дружините на славянски князе и оставили пехотинското опълчение без защита. Врълетяла византийската войска и кипнало сражение. Хвърлили се бири²³ багаини²⁴ и багатури²⁵ на помощ на своите побратими. Едва отървали плен разгром, ала дали тежки загуби, мнозина били убити и немалко пленени от Византийците.

Не се завърнали със слава българските отреди и славянските дружини. Няма го нашият Керан сред воините, криещи очи от срам. Плакала Ануши, плакали сестрите му. Една от тях върнала белака²⁶ на годеника си, отрязала хубавата си коса, обула мъжки гащи и взела от кубачията²⁷ зла сабя да мъсти за рода и братата си.

А Керан бил жив, ала се криел далеч в гората. Пленилите го Ромеи премазали му палеца, да не може да върти меч. Изболи очите му, ала и това им се сторило малко, ами че отсекли му и носа и страшно се надсмивали на страданията му. И още щели да се гаврят с клетника, ала дошъл мрачен десетник и смъмрил

20. **Хестрогин, естрогин** – ризница.

21. **Тулш** – шлем, каска.

22. **Звънци по колана** (или пулове) – знак за храброст, бележи броя победени в бой врагове.

23. **Бир, бири** – конен отряд, ескадрон.

24. **Багаин** – човек от военното съсловие, командир.

25. **Багатур** – тежковъоръжен конник; също така: почетно звание на отличил се воин, то е давало възможност на човек от простолодието да стане част от по-висшето съсловие багаини, от които после излизали боилските (управляващи) родове.

26. **Белак** – годежен дар.

27. **Кубачия** – майстор-оръжейник; означава и просто „оръжие, амуници“.

войниците за нехристиянско поведение. После наредил да убият нещастника, да се не мъчи. Повели Керан към близка вада да го давят, ала там се криели неколцина славянски дружинника с бойни брадви и големи щитове. Разцепили главите на Ромеите, подхванали момъка и търтили да бягат.

Не тръгнал за бащината си къща Керан. Изчакал да заспят спасилите го мъже и избягал в гората при мечките и вълците. Търсил смъртта си от тях, ала бягали зверовете, щом дочуели стъпките му.

Все мрачина била за него. Мъка се плискала като зад бент в душата му и не се свършвала, защото не могли да заплачат изгорените Керанови очи. Мислел юнакът за баща си, за чембаса²⁸ му, бяла като Верегава²⁹ зиме. За сестрите си тъжил. И името на изгората си шепнел, а после задавено казвал: „Ан уакх³⁰, има и читави момци за нея...“

Излязъл по едно време той на горска полянка и в тревата се спънал в умрял от раните си славянски ратник. Погребал убития и взел му боздугана.

„Един враг да срещна, главата му на Тангра ще занеса – рекъл си Керан. – Няма да гина като стара баба я!“

С издрани пръсти напипал по-мъхавата страна на дънерите на дърветата и тръгнал да търси друма, където да издебне жестоките Ромеи, стиснал оръжието в лявата си, по-здрава ръка.

Така блуждаел Керан в гората три дни и три нощи, геренида³¹ ял, роса пил. На четвъртия ден подир пладне подушил вода, чул поточе да ромоли... и като че някакъв плач го стреснал там. Ослушал се. И отстъпил крачка назад, когато право в душата си чул момчешки глас:

Моля те, човече-бате, спаси ме!

„Кой си ти, мънък? Къде си? – завъртял се напосоки Керан. – Сляп съм, шольо³² ми, кажи къде си!“

Право пред тебе. Направи десет крачки, внимавай, тук има корен... Сега още две крачки. Под тоз камък съм, срути се скала отгоре и ме затисна. Можеш ли я махна?

28. **Чемба, чембаса** – плитка, перчем.

29. **Верегава** – Стара планина.

30. **Ан уакх** – буквално: „Небето помни/знае/вижда“.

31. **Геренида** – трева, бурени.

32. **Шоле, шольо** – противоположното на „бате, батко“, обръщение към по-малък брат.

Опипал Керан камъка – то цяла канара! – а после докоснал и момчето... Затреперал юнакът, ала съдържал да не отскочи като попарен и не дръпнал ръце.

„Ти не си човек!“

Да, змейско чедо съм. Моля те, помогни ми. Сам не мога си измъкна крилото, защото някога вещер изсякъл е името на Великия Бог връз скалата и само човек може я помести.

Напрегнал сили Керан, опрял рамо в канарата. Задъхал се, ала нищо не сторил.

А ти сецвай се за Ромеите, които те ослепиха, за хубавата Ануши, чието лице никога няма да зърнеш – рекло изведнъж змейчето.

Нощ имало под сгърчените клепачи на Керан, ала пламнала тя и още по-черна станала. Ярост кипнала в душата на злочестия юнак, зашарил той с ръка, напилал боздугана, грабнал го и със страшен вик натрошил камъка на дребен чакъл – с един замах.

Сякаш нещо тежко и задушавашо излязло от гордото сърце на слепия багатур. Усетил той ведрина и покой. АН УАКХ.

„Лети, змей-драконче – рекъл той. – Какъв хитрец си само!“

Няма ли да искаш нещо за добрината си?

„Нима можеш да ми върнеш очите...“

Змеят мълчал, мълчал, па казал накрая:

Наистина не мога. Малък съм още, ала и някой от единайсетте ми братя да беше тук, гореното с жежско желязо не можем излекуваме. Всички други твои рани до три дни ще преминат, тогава няма вече лицето ти да е грозно и пак ще свириш на гайда и булгарина както преди.

„Ами очите? Нима нивга не ще да видя милата си?!“

Ще я виждаш с гореци целувки и нежни милувки, бат-юнако. Насред шумен битол като никой друг ще чуваш гласа на обичаната си и сърцето ѝ ще усещаш. По дъха на тялото ѝ като на сладка ябълка преди всеки зряц ще разбираш къде е твоята изгора. И само в гнева си ще можеш да виждаш, ала само който е враг... а с него знаеш що да сториш.

„Товава, шольо змейче – усмихнал се Керан, – нищо не искам от тебе. Здравей и читавей, мънък!“

Нищо ли, бат-юнако?

Помрачило се челото на момъка.

„А... кажи ми, какво става с Ромеите?“

Лошо става. Базилевът на християните стяга голяма войска, кораби са видени в морето. Лошо. А през туй време вашиите боили все за глупости мислят...

„Тъй е, шольо. Откак предадоха рода на Сина на сърната³³, все е така. Умни, хитри са Ромеите. Отгровиха сърцата ни с раздори. Чуй ме, змейско момче, някой ден, кога видиш голяма византийска войска и срещу й няма ни българска, ни дори славянска сила – убий ги! Никой да се не завърне в Кесарград!“

Три пъти ще го направя – обещало змейчето, – Заедно с единнайсетте ми батковци и морските ми братовчеди. А ти върни се, кога след три дни не останат други белези по тебе, освен мъртвите ти очи, върни се у вас, вземи Ануши за жена и да знаеш една тайна – от велик род е твоята хубавица, род, който е властвал и пак ще властва, а правнучката ви аз ще взема за булка...

В бавно отиващата си нощ избръмча далечен трамвай – досущ като последна стража. Завайка се аларма на автомобил.

– Буден ли си, Дичо?

По-буден не можеше да бъде. Широко отворените му очи блуждаеха по тавана на мансардата. Неизвестно кога Верена бе угасила лампата и сега едва се виждаше в тъмното.

– ...Змейчето, това е бил баща ти?

– Да.

– ...И наистина е нападнал византийците?

– Съсипал ги е. Заедно с единнайсетте ми чичовци от Долната земя два ромейски флота потопили и цяла армия уплашили, та прогонили. Накрая Тате убил и твърдоглавия Император... Е, това го пише *даже* в твоята История, прочети за Константин Пети. Тате ми е казал, че много студен човек бил, никога не се усмихвал... Леле, колко ни мразеше! И знаеш ли защо? Беше му по наследство: тъкмо бяха започнали Славяните да се поддават на съблазни за византийски разкош и забави, когато не шеш ли заприиждахме ние... Още преди Кан Аспарух да дойде отсам Истър през Змейската година³⁴, вече имахме крепости из Македония, Илирик и Дакия. Имахме си и традиции, и култура не по-долни от ромейските и не смятахме, че ставаме по-важни като попиваме всичко

33. **Синът на сърната** – Авитохол, легендарен прародител на българите.

34. **Змейската година** – 680 година, която според източния календар е година на Дракона.

гръцко-чужбинско. Наричаха ни варвари, защото се пукаха от яд, че сме по̀ на почит от тях пред по-дивите племена, които вече аха бяха се покорили, не толкоз пред оръжието, колкото пред хитростта. С нас не им мина номерът, ха! Поне не веднага... Ала лека-полека намериха начини. Зла-коварна дума тук, злато за нечия лакомия там. Срамни неща настагнаха, Дичо, изправи се брат срещу брата, погази се дадена дума, черна измяна вилня и смутове не стихваха... В такова време дядо Керан спасил баща ми.

– Амиии... какво се е случило после с Керан?

– Малкият му син ти е познат като Крум Страшни... Знаеш ли, сега започвам да разбирам защо сте ми уж познати, пък някак различни... Византийците – и войници, и попове – тъпкаха душите ви твърде дълго човешко време, та когато ги прогонихте, вече не бяхте същите... И все по-непознати ми сте ставали от преживени злочестини. Ала ако сега изгоните из себе си робското и лъжливото, може би ще станете отново такива, каквито ви помня. Да, мили Дичо, това е Бедата. Навремето ние никого не мразехме, защото никому не завиждахме, от никой не се бояхме. Ние се обичахме и с това бяхме силни... А-аах... много ми се спи. Лека нощ, жими юнако.

– Лека, гущерче...

9

Един ден Верена обяви, че отиват да пазаруват.

– За какво?

– Например, да се пооблечеш. Ходиш като циганин.

– Така ми харесва!

– Дичо, изобщо не искам да променяш стила си на обличане. Отива ти или не – това си ти. Ала след като си толкова небрежен към себе си, няма ли да ти е по-добре, ако знаеш, че ми е приятно да те гледам с не толкова овехтели дрехи? Хайде де, не се сърди. Искам да ти направя подарък. Та днес заранта започна лятото!

Пъшкането не помогна. Момичето-змеица не миряса, докато не попълни съставения списък с бележки „вз?то“ срещу всяка предвидена покупка. В интерес на истината самата тя въздъхна облекчена, когато приключиха с пазаруването.

Капакът на всичко обаче стана вземането на вносна електрическа пишеща машина, последен модел. Тежестта ѝ убеди Радослав, че мечтаната вещ наистина е негова. Но как Верена е смогнала да спести толкова пара?

Неразбирането му се поразсея, когато се сети за споменаването на съкровище.

– Как успя да го обърнеш в днешни пари? Та ти и паспорт нямаш! Много непредпазливо.

– Умея да бъда и убедителна, и предпазлива – упрекна го тя и дообясни: – Занесох в Историческия музей шепа златни монети. Приех една трета от цената. Ами да, това е национално богатство, няма да го дам на чужденци!

– А ти защо нищо не си взимаш?

– Ще си купя няколко бели рокли. За гости, за излизане, за сергията...

– А обувки? И после аз съм бил циганин...

– Уф... Добре де, ще взема едни сандали. И, слушай, запазих една жълтица за колекцията на баща ти. И за теб има една. Може да стане хубаво медальонче.

– Ами за тебе си, миличко!

– Преструваш ли се или наистина не загреваш? Жени-змеици *не носят* телотени³⁵ накити. В подлеза на ЦУМ обаче си харесах няколко

сребърни неща! – След известно време тя ни в клин, ни в ръкав рече: – Дичо, дали не трябва да поискам да ми издадат паспорт?... Хей, не се стряскай!

* * *

Пръстите сами намираха нужните им букви и Радославовите мисли изникваха върху хартията:

Днес прекарах няколко часа в читалнята на столичната библиотека. Прехвърлих купчина томове по фолклористика и с жития на светии. Това, което прочетох за Св. Георги Победоносец, ме убеди, че „подвигът“ му с дракона е наистина византийска измишльотина, защото сведения за подобна битка са се появили през XII век, тоест след като Верена е била заточена в скалата, а изобщо за светията започва да се говори няколко столетия преди това. Но за **змей** в първите споменавания за Св. Георги – нито думица.

Той поспря, отне ръце от клавишите и изпъна схванат гръб. Мекото мъркане на новата пишеща машина му доставяше непознато удоволствие, каращо го до самозабрава да седи пред нея и да преточва идеи и сюжети от главата си върху белите листа. Папките с чернови постепенно набъбваха и Радослав се чудеше как е могъл толкова време досега да спи с отворени очи, оставяйки фантазиите си да умират неизказани.

Ухилен до уши, той погледна към Верена. Момичето-змеица лежеше по корем на пода пред разтворена тетрадка. В момента замислено бръчкаше носле и почукваше с тъпото на молива. Творческата треска я бе заразила преди седмица и тя старателно попълваше страниците на съчинението си, озаглавено:

**Истината за Св?та на Б?лгарит?
отъ ичиргу³⁶ боила Вер?на Дулари³⁷**

Когато Дичо ѝ отстъпваше ред на пишещата машина, тя неуморно тракаше „Кратко Описание на Долната Земя от...“, като последната дума Радослав не съумяваше да прочете.

35. **Телот** – злато.

36. **Ичиргу** – стрелец; стражник; пехотинец.

37. **Дуло** – династията, управлявала България; множествоно число е Дулар, притежателната форма е Дулари, буквално: „от Дуловците“.

Изписаните листове Верена прилежно събираше в синя картонена папка, в която слагаше и тетрадката си.

„Да не си посмял да четеш преди да ти кажа! – строго бе заръчала тя на приятеля си. – Не ща да ставам за смях!“

Умилен, Радослав я гледаше как удря боси пети една в друга и самовгълбено гърчи красиви вежди. Днес обаче писателството не й спореше.

Внезапно девойката се изправи. Отметна коса от леко смръщено лице и щом забеляза, че Радослав я гледа, отрони:

– Ще отморя малко – и застана пред капандурата с гръб към него.

Радослав престана да се усмихва. Сви рамене и отново докосна машината:

Намерих и неща, от които да се уплаша, след като първо останал почти радостно поразен от изобилието на драконова тема в българските народни песни и приказки... и истории за любов с такива същества като Верена!... които **ВИНАГИ УЖ СВЪРШВАЛИ ЗЛЕ**. Не ми излиза от ума определението *змеичав*, сиреч побоял се... Явно е още една заблуда – поне в моя случай, защото не съм болен.

Колкото и да се самоубеждавам, че не съм луд, не мога да не се питам – АМИ ЗАЩО ТОЧНО АЗ. Как така на мен се падна да срещна може би най-голямата сензация на последните десет века?! Математически погледнато, аз съм си най-обикновен, средностатистически гражданин на една (доскоро си мислех така) обикновена и даже незначителна държавица. Не съм стигал до състояние да се тухкам, че не съм барем негър в Алабама, но сериозно се замислях как да се спасявам от тукашното блато...

Тъжно е, но трябва да призная: не мога, а навярно и нямам право повече да крия Верена. Всичко, което тя знае, умее или поне има представа, преобръща с главата надолу (дали това не е правилната посока?) цялата планета. Човешката цивилизация може да спре да куцука към незнайното си бъдеще, подпряна единствено на технологичните си патерици. Всъщност даже „моя милост“, уж съм най-запознат със същината на въпроса, а просто не си представям от какво значение за света е момичето, което обичам. Какво може да ни просветне на всички нас, как из основи може да се промени живота (май по-скоро *съществуването*) на

всичките пет милиарда и половина, които съставляват вида Хомо Сапиенс, забравили истинското си призвание.

Радослав отново прекъсна писането. Вдъхновението неусетно го бе напуснало. Някакво угрижено и печално червейче го глождеше отвътре. Младият мъж притисна тила си с длани, изправи се на стола и погледна към Верена. Змейската девойка не бе помръднала от капандурата. Понякога, когато дълго стоеше на едно място, тя тихичко си тананикаше нещо, но сега мълчеше. Това не се хареса на Радослав.

– Разкажи ми още нещо за Долната земя, Верена – помоли я той. – Докато си почиваш, разбира се...

Тя дълго мълча. Когато обърна лице, Радослав видя, че очите ѝ са пълни със сълзи. Мъчеше се да заговори, но думите ѝ се удавяха в ридания, а Верена храбро се бореше с плача. В момента, в който младежът я прегърна, тя захапа ръката си и болезнено стисна клепачи. Солени и бистри капчици тъга светнаха по миглите ѝ.

Той усещаше как неописуемата ѝ мъка се разпростира на вълни от нея като тежко въздушно течение. Невъзможността да поеме поне част от страданията ѝ го подлуди. Накрая тя се овладя, но гласът ѝ прозвуча толкова беззащитно и жално, че за малко самият Радослав да ревне.

Не мога да намеря Пътя дотам, Дичо – зазвучаха думите ѝ право в главата му, а змейското момиче изхълца и скри лице на гърдите му. – Преди Проходите бяха нещо обикновено, като сегашните ви летища, ала... Татко ми разказваше, че от незапомнени древнини с всяко столетие хората все повече и повече ги е дострашавало от всичко магическо. Питам го защо, а той само ме погали с крило и каза, че като порасна, ще разбера. А онази нощ аз летях до няколко такива места, не ми се сърди, че не ти казах... И не почувствах Пътя към Долната земя. Проходите – затворени са, запустели, изоставени!... Сякаш са защити, зазидани, залостени! Не сме го ние сторили. Нима болен е този твой свят, та е сякаш чумав град – стои обсаден, под карантина!? Или Проходите са зараснали като... като рани! Били са нежелани, Дичо! От хората нежелани... Не разбирам какво става...

– Няма ли ги или просто ти не можеш да ги намериш? – изцеди дрезгаво Радослав.

Не зная, Дичо... – от знойното ѝ дишане той плувна в пот. – Нека ти разкажа друг път за моя Свят, може ли?

– Разбира се, когато кажеш, миличко.

Изглежда все пак, че телепатирането я караше да потиска болката и

тя продължи:

Аз живях Там... докато не почина дядо Омуртаг. Сетне за малко ме изпроводиха на възпитание в Плъскова, че да опозная и човешката си рода. После пак се завърнах... И пак... и пак. И там, и тук ме обичаха, имах приятелки, колко само сме си играли край Тича. Имах си родители, роднини... Затова, че бях ту тук, ту там, до омагьосването си още не бях навършила трийсет и осем години. Ние, змейовете сме деца до четирийсет.

– Знаеш ли, все исках да те попитам... Всъщност, кога си родена? Понеже от кан Омуртаг до цар Симеон доста време е изтекло...

Първият ден на Теку Ениалем е началото на живота ми – Верена се усмихна през сълзи и продължи гласно:

– Мама направо се е побърквала, защото денем съм била ревливо бебе, а нощем – много непослушно змийче, което все се е разхождало и криело из татковия замък.

Озадачената му физиономия я разведри още повече.

– Коя година е това Теку...

– Според сметките на татковите рокамчии, в твоя свят е бил двайсет и трети октомври осемстотин трийсет и осма година. Баща ми много се радвал, чичовци ми змейове целия зертон отрупали с дарове! Между другото, имам и драконово име, ала ти, мили, не ще можеш да го изречеш, дори не се мъчи да го сториш – ще се задавиш и ще те боли гърло...

– ...За последно дойдох в Горната земя – продължи тя след дълбока въздишка, – през осемстотин деветдесет и шеста и останах във Велики Преслав към свитата на кавхана, който беше мой... хм, виках му „чичо“, ала се падаше Мамин племенник. Че то и Къняз Борис Кръстителят трябваше да ме нарича „лельо“, ала нали разбираш, неудобно е... И така Мама се прибра в Долната земя, да не би Татко да заболее от тъга по нея, а аз останах в хорския свят. Да стана *съвсем* голяма и смогна сама да се прибера къщи... като намеря Прохода. И ето, сега откривам, че *Пътят*... липсва... Няма ми нищо, Дичо, мина ми.

– Сигурно просто трябва да пораснеш *съвсем* и тогава ще го видиш, миличко! Не се отчайвай, недей!

– Да, навярно. Прегърни ме. Силно. Сигурно си прав. Ще почакам. Не изглеждаше обаче убедена.

* * *

Късно след като Верена заспа, Радослав добави на ръка към

машинописния лист:

От думите на Верена личи, че времето в Долната земя тече по-бавно отгук. Не исках да се връщам на темата, за да не тормозя чудесната ми приятелка, но тя ме видя с калкулатора (нарича машинката „рокан“ и не знам защо, но много ѝ се радва), та мисля, понеже се поугрижи, че се е досетила какво правя – опитвам да изчисля колко е това „по-бавно“... Захвърлих това си занимание. Не искам пак да плаче, въпреки че подозирам – правила го е и преди – скришом...

„Мило мое драконче...“

Веднъж, докато се връщаха от излет на Черни връх, Радослав го ужили пчела.

Цялата бурна активност на Верена да ходи натам-насам, да учи това-онова и да обсъжда всичко, което за момента я вълнува, понякога се редуваше с кратки периоди на апатия и сънливост. Радослав направи опит да подпита не е ли свързано това с нещо от змейските ѝ биоритми, на което тя меланхолично махна с ръка: „Ами! Просто ме мързи“. И на следващата сутрин отново бе жадна за движение.

Предложи – по-скоро заповяда – „да се поразходят“. Тръгнаха по обичайния вече маршрут: изкачиха Витоша откъм Боянския водопад, където змейското момиче застана под ледената му струя и към клонациите изригна облак пара; постояха сред жарените от слънчеви лъчи циментовосиви морени под Ушите, напомнящи лунни пейзажи от астронавтски снимки и, милвани от студен планински вятър, прекосиха безлюдното в делничния ден било. На самия Черни връх, в заслона, пиха вкусен чай, подремнаха край Грамадата и през резервата затопуркаха към Бистрица.

За първи път досега Верена беше оставила змейската си рокля. Носеше мъжка карирана риза и къси панталонки. С неуморна пъргавина на сърна тя шляпаше с боси крака по пътеките, скачаше главозамайващо по скалите и ровеше с розови пръстчета в окапалите борови иглички. Бе с някак омекотени черти и в трайно благо настроение... за което Радослав вече беше научил, че не ще ѝ попречи да се заяде при нужда:

– Виж, колко бедна е *и тази* гора... Всичко е от калпавите ви заводи, шосета и жици – заяви тя, след като спази традицията да се полюбува на потопената в сив смог София, която упорито наричаше Средец.

– И какво, да се върнем в пещерите ли? – отвърна ѝ той кисело. Вече не за пръв път спореха за това, но Верена постоянно се връщаше към темата с нови доводи. Не че не се съгласяваше с повечето ѝ възгледи, ала сега Радослав отреагира не на думите, а на обвиняващия ѝ тон:

– Такава е логиката на прогреса, старите неща ги заместват нови...

– Кое по-има право на съществуване – фотографите или шаръчиите³⁸? – неочаквано го засече тя. – Киното или книгите? С какво сте по-добри от миналото? Само че с тези ваши коли, железници, самолети сте

по-бързи – ха! Ала помисли какво се е загубило! Удоволствието от самия път – нека и тежък, така се най усеща, нали светът от това е хубав, че е шарен! Ами сега? По-бързо научавате новините – имате вестници, четете от хартия или гледате телевизия, вместо да послушате някой разказвач. Не сте ли от това забравили да другарувате, да търсите общ език? Погледни – и знаете повече... и се разбирате по-малко... Та кажи, колко неща ви е отнел и колко дал този *прогрес*. Как по-бива: повече количество или все пак малко, ала качество, а?

– Чакай, нелепо е да се сравняват, още по-малко противопоставят тези неща...

– Точно така – меко и търпеливо каза Верена. – И нима новопридобитото трябва да е за сметка на вече притежаното?

– Но не можеш да имаш всичко наведнъж! Всяко нещо си има определена цена...

– Има – уж се съгласи тя. – И тя е: повече пот по челото или изгризани в мислене нокти – *това* е достойната цена. Ако трябва – и спестени празненства, и известно време по-бедна трапеза. Ала да *жертваш* нещо Старо заради Новото, то си е чиста сделка с дявола, глупава и гибелна. Не е цена това – безвъзвратно да събориш всичко ценно заради нов градеж, дори да го замисляш като велик, защото най-често ще е рожба на моментна необходимост или по-лошо – на прищявка... Изгорил ли е някой картините заради фотоапарата, Дичо? Кой дава мило за драго!?

Радослав си помисли, че отново се натъква на слабостта ѝ към парадоксите. Момичето-змеица виждаше в противоречията нещо особено привлекателно и той се опита да го използва:

– Веренче, *ясно* е, че човек не може без природата, но вече няма друг изход, освен тя да бъде променяна според нуждите ни. И не е толкова трагично положението, че си за опазването на околната среда...

– Опазване! Защо тогава няма тюлени по Черно море, защо продължават да горят стърнища, защо са мръсни реките? Не е ли същото? Или навярно хората, ако цените нявга нещо, то е само онова, което сте създали вие самите?!

Колкото и да бе убедителна, вече ставаше дума за доброто име на човешкия род и Радослав разгорещено взе да възразява:

– Хубаво де, хората сме тъпанари! Ами щом като сме такива, как така змейовете сте офейкали в Долната земя? Значи *нашата* цивилизация се е оказала по-печелива в оцеляването!

Той широко размахва ръце в подкрепа на думите си и улучи

бодливите къпини отстрани.

– Успял не значи всякога *прав*.

– Пак излишно обобщаваш... *Ох!!!* Ау леле, гадинка гадна... – последното се отнасяше до нападналото го раздразнително насекомо, оскърбено от резките му жестове.

– Казах ли ти да внимаваш около новолуние, Дичо – скара му се Верена. – Добре, че е току-що преминало!

– Алергичен съм към пчелна отрова – измънка той. – И не си нося лекарство...

– Няма страшно, я да видя.

Той ѝ показа подутата раничка от вътрешната страна на сгъвката на лакета. Момичето каза:

– Ще измуча отровата, надявам се да е достатъчно.

И го стори. Радослав се посмути от тръпките, които го ползиха.

– Тази муша не е била от най-умните, щом не е усетила по теб моята миризма – каза Верена, изплювайки заседналото в кожата жило. – Инак са разбрани животинки... Чакай, нека бъде сигурна – и момичето отново се наведе към ръката му.

Контрастът между диамантено прохладните ѝ зъби и горещата влага на устните бе изумителен. Младежът на пресекливи глътки дълбоко пое въздух.

Очакваше тя да го подкачи, но когато вдигна глава, лицето ѝ бе самовглъбено. Замислено се облизваше. Езикето ѝ бе досущ човешко... но леко раздвоено накрая.

– Струва ми се... – започна девойката.

– Какво?

Тя свали от коланчето си сгъваем нож – бе го харесала от една вехтошарска сергия, намираща се между градинката пред „Кристал“ и канцеларията на Синода. Дичо си спомни с какво учудено уважение я наблюдаваше продавачът.

Верена разгъна ножа и взе ръката му. Колебаеше се.

– Не, не мога. Би ли се порязал, ако обичаш? Мъничко. Вкусът на твоята кръв... Хм.

– ?

– Направи го! Ще ти обясня.

Той смело изпълни молбата ѝ, може би повечко от необходимото. Тя засмука палеца му, но този път Радослав обърна по-малко внимание върху чувствената страна на действието. Гледаше я въпросително, разнежен от импулсите, които проникваха от нея към него.

Момичето-змеица спря, отстрани се, разсеяно отмятайки разпиляна коса, но продължи да стиска ръката му. Имаше вид на ядрен физик, съвсем непреднамерено открил нещо толкова фундаментално, че не бе сигурен в истинността му.

Радослав докосна чудната си, загадъчна приятелка по скулата:

– Веренче?

Тя го погледна с широко отворени зеници.

– Ти да не вампиряваш, миличко? Имам само четири литра – пошегува се той.

Драконовата девойка бегло се усмихна.

– Знаеш ли как Къняз Борис е покръствал Българите?

Въпросът го свари неподготвен. Беше съвсем неочакван обрат.

– В общи линии. След покръстването е имало езическа реакция и въстания.

– Точно така – кимна тя. – Кънязът ослепил собствения си син и избил метежните боилски родове чак до трето коляно. Престолюдието, взело участие в бунта, било опростено, както ставало по него време. Ала не всички размирни водачи намерили смъртта си. Имало оцелели – било укрити от приятели, било спасили се с бягство в Българград на Волга или приели новата вяра, за да запазят живота си. Останал жив и младият колобър Радан... Разбираш ли, Дичо, тогава не всеки жрец е бивал задължен да спазва безбрачие, имали си тайни семейства. Обичайно децата не знаели кои са бащите им. И после често ставали техни чираци, а след това и самите те колобри... Разбираш ли ме?

– Да. Обаче каква е връзката...

– Радан е твой двайсет и три пъти праядо, Дичо.

Радослав се облещи.

– Това го разбра *по вкуса* на кръвта ми?

– Ми... Ухапах колобъра, беше ме вече обезсилил с магия, а и само това можех да направя по новолуние. Ала не вярвам да е умрял от това – та той не беше никакъв си вешер, а истински магьосник! Интересно, никъде не прочетох да е имало бунт през онази година... Колобър Радан отне кръстчето ми, за да помисли Царят, че животът ми е в ръцете на заговорниците – да не би посмял да вика змейове от Долната земя. Ала накрая сигурно джамаче³⁹ са заловили съзаклятниците, преди те да въстанат. Магьосникът трябва да е спрял сърцето си, да не издаде нищо на

39. **Джамач** – въоръжен държавен чиновник; човек, изпратен да арестува някого; преследвач.

Симеон Велики, докато го измъчват...

Радослав мълчеше потресен.

– Човекът, който те е превърнал в камък за хиляда и сто години, е мой прапра... дядо?! – разлепи пресъхнали устни той.

– Знаеш ли, не го мразя вече. Инак, ако Радан не ме беше омагьосал, ние не бихме се срещнали, Дичо.

Усмиваше се с цялото си лице – с очите, с леко загатнатите трапчинки, с кокетно извитата снага.

– Но, Веренче... Сигурна ли си, че не се заблуждаваш? Защото, ако си права, съгласи се, всички тези съвпадения – от омагьосването ти до това, че изпуснах ножа си в клисурата единайсет столетия по-късно... Просто целият този наниз случайности е адски невероятен!

– Случайности? Че какво са те друго, освен вълнички-въртопи в поток предопределености? Не че има нейде писана Съдба, ала такава е хармонията на Всемира... Чуй, ами ако колобър Радан е *знаел*?...

* * *

Когато стигнаха до Панчарево, Радослав настоя да се качат на автобуса до София. Вкъщи той за всеки случай глътна половин доза кортизон.

В живота на почти всеки софиянец редовно настъпва онзи сезон, когато дори за най-градското чедо столицата се превръща в нещо непоносимо досадно, а душата се устремява към Златни пясъци, Слънчев бряг и Несебър.

Верена и Радослав намериха заместник за сергията, стегнаха един самар и малка раница багаж, след което се поддадоха на повика на морето.

Навярно заради змейската девойка автостопът вървеше като швейцарски часовник. Първо ги качи един симпатяга с микробус, пътуващ до Пловдив.

От бензиностанцията на магистралата край Филибето до Ахелой те пропътуваха с тръгнал на почивка катаджия, с когото за три и половина часа Радослав сподели всички запомнени вицове за ченгета. Оказа се, че полицаят ги знае повече.

Отстрани на шосето горяха стърнища и профучаваха самотни слънчогледи. Верена посочи на Дичо красива бяла бреза, на която висеше, сякаш почивайки си, черна жетварска коса. А малко преди Карнобат девойката-змеица протегна ръка към небето и прошепна по детски радостна:

– Лиляк!

И веднага след това ято от десетки щъркели хвърли шарена сянка върху шкодата.

Сбогуваха се с веселия лейтенант на разклона за Равда. Той продължи пътя си, пожелавайки им всичко най-гот, а младежът от ХХ век и девойката от десети тръгнаха на юг. Край блатото преди Ахелой зърнаха приказно снежнобели чапли. Птиците важно се разхождаха на тънки жълто-зелени крачка. Човките им бяха все едно изрисувани върху коприна с остра четчица, топната в китайски туш. Верена и Радослав дълго се любуваха на птиците, а когато после достигнаха къмпинга, вдъхнаха соления дъх на море, видяха неговата синева с пенести бръчици на вълните.

Следващото возило ги подхвърли едва до Поморие. Налагаше се да чакат нов автостоп. Верена изведнъж свали ръка и застина със затворени очи. Ноздрите ѝ потрепваха. Когато Радослав изрази обезпокоено недоумение, тя му каза, гледайки някак през него:

– Полето на Тутхон още помни...
 – Кое, мило?
 – Кръвта и потта, дъха на славата, сенките на опиянението от победата и агонията на поражението... Да вървим, Дичо. Това е минало. А аз вече живея *сега*...

Направиха късен обяд в Бургас. А вечерта навлязоха в желаното градче с големите му квартали от бунгала. Скочиха в мечтаните води, като викаха, пръскаха се лудо и прегърнати устояваха на поразигралия се прибой. И чак след това Радослав извади тефтерчето, в което Сашо Русия им бе записал адреса на уредената квартира. Оставаше им само да почакаат няколко дни до пристигането на останалите. Летуването започваше с чувство за радост, покой и детски вкус на ваканция, с видения на украсени с мидички пясъчни дворци и пълна забрава за проблемите на цялогодишната сивота.

* * *

Обиколиха доста капанчета и ресторанчета. По пътя Верена топло погали руините на агатополската крепост. Накрая за столова си избраха една кръчма под високи тополи. От дуvara ѝ се збеше нарисувано „зло куче“. Заведението представляваше обикновен навес с десетина груби маси и пейки под него, имитиращи лондонски пъб. Над главите висяха елегантно парцаливи знамена – Юнион Джек, Веселия Роджър и южняшкото на Конфедератите. Две симпатични момичета, едното от които с бюст като на Лили Иванова, чевръсто поднасяха поръчките. Клиентите изглеждаха все едно бяха статисти от „Коса“ – на Дичо даже му се стори, че към кълбата цигарен дим се присламчва и дъх на марихуана. Музикантите – всички приличаха на дънкови мускетари или карнавални пирати и безспорно до един бяха купонджии по душа и черен дроб – пеха нещо, което Радослав отначало помисли за Висоцки, но се оказа българско:

...по улиците нямат ни доверие,
 не различават птицата от червея,
 съмняват се в усмивките ни истински
 и мразят ни, защото имат принципи,
 а ние си оставаме глупаците
 обикновено във нетрезво състояние...⁴⁰

40. Откъс от песента на Велизар Ванков-Валдес „Момчетата с бутилките“ от сборника песни „Добрият купонджия“.

Дичо се заслуша... но солистът-пират взе, че отстъпи място на същински френски благородник от времето на Ришельо, който подхвана унгарски парчета от „Плешивото куче“, смесвайки ги с хитове на Guns'n'Roses.

Верена с грейнал поглед попиваше екзотичната атмосфера. Пърхаха свежи като минзухарчета гимназистки в неумелите прегръдки на своите красиви като елфи кавалери, незапознати още със самобръсначката. Компания бургазлии кръжеше в шамански танц около своята маса, а недалеч от тях дългокос младеж – ако не учеше във ВИТИЗ, то бе съгрешил да лиши света от втори Ален Делон – говореше на своя приятел с физиономия на добродушен булдог:

– Да знаеш колко ги намразих ония селски граждани, водата им водна, слънцето им слънчево, пясъкът им пясъчлив... Чупих се от тях и дойдох тук да се изкефя на сродни души...

Очарователно момиче с нещо котешко в лицето се усмихваше като сфинкс на момчето до него, което се правеше, че уж умее да гледа на ръка.

Змейската девойка почти не обръщаше внимание на порцията панирани калмари, а непрекъснато въртеше глава и жадни очи. На няколко пъти Радослав забеляза в погледа ѝ откровена носталгия и се запита – а какви ли са били купоните преди единайсет столетия, нима с нещо напомняха сегашните? Не бе никак странно – хората като че ли не се бяха променили съществено през последните четирийсет хиляди години.

– Дичо, виж – побутна го Верена.

Пиян и в прекрасно настроение, на външност я Христос, я Че Гевара, млад мъж със синя раница старателно рисуваше нещо с химикалка под ключицата на късокосо девойче. Правеше го бавно, педантично изписвайки подробности – изобщо не му се откъсваше от гладката кожа на миловидната бургазлийка. По приказката му можеше да се предположи, че е от Пловдив или просто прекаляваше с майните. Мъчеше се да бъде забавен и момичето благосклонно се усмихваше, рошейки косата му.

– Виждаш ли какво ѝ рисува?

– Някаква картинка...

– Дракон, Дичо! Глава на дракон! Знаеш ли, когато онзи ден минавахме през Созопол, видях една табелка с адрес на студио за татуировки... Утре сме там! Искаш ли? И двамата!

Идеята мигом завладя въображението му, но не успя да сподели съгласието си, освен с кимване, защото Арамис с електрическата китара запя златния блус на „Омега“. Думите на песента тутакси бяха

подхванати от цялото заведение... като някакъв химн в бомбоубежище, докато над тъмния град вят сирени и бръмчат орляци вражески самолети.

Радослав не усети как подхвана Верена на ръце и се озова на мястото, спонтанно превърнало се в дансинг. Блусът ги люшкаше като ласкави морски вълни, докато те усещаха как се удрят едно в друго сърцата им – безкрайно различни и толкова доволни от близостта.

12

Сутринта Верена поведе Радослав към плажа.

Слънцето едва се канеше да изгрее, Зорницата бързо гаснеше в лъчите му. По пясъка бродеха чайки и гларуси, вече тичаха за здраве редки ранобудници.

– Да не би да искаш да *плуваме*?

– Защо не? Ето, вържи си дрехите в този плик да не се измокрят.

– Знаеш ли колко има до Созопол, Веренче?

– Изчислих го, хайде, докато няма хора наблизко – и тя се втурна облечена към вълните, които засъскаха в люспите на роκληта й. Радослав остана в нерешителност на място.

Водата й стигаше до кръста, когато тя се обърна и му се скара:

– Не се мотай, Дичо!

Радослав припряно се подчини. Когато навлезе по-навътре, там го чакаше и нетърпеливо удряше с опашка нещо змиевидно, дълго колкото торпедо, цялото в шипести перки и начленен костен гребен по гръбнака. Познатите очи го успокоиха.

Хвани се за мен, ала здраво. И внимавай нещо да не изтървеш!

И тя се заизвива, водата сякаш завря. Дичо не успя да преброи до три, а вече се носеха, пронизвайки вълните със скоростта на глисер. Пръски и пяна шибаха като камшик. Спасявайки се от безмилостните удари, Радослав съвсем нерицарски се покатери върху гърба на любимата си, стъпи здраво между костените плочки и се вкопчи в короновидните шипове на тила й.

„Затова ме накара да закуся царски“ – помисли си той.

Още преди зовът на морето да ги изтъргне от ту пращната, ту дъждовна София, те честичко предприемаха подобни екскурзии. Първия път Радослав запротестира:

„Но, миличко, как така ще ме мъкнеш на гръб?!“

„Това е моя грижа, нали съм змеица! Ти само се мъчи да ми помагаш, все едно *политаеш* насън, нали се сещаш?“

След това тя го прегърна отзад през кръста, а краката й се превърнаха в дълга опашка, която пристегна младия мъж в грижовна хватка като с предпазни колани. И излетя.

Радослав, зареден с желание сам да заплува във въздуха като балон с хелий, помисли, че навярно усещането много прилича на полет с

делтапланер. С тази разлика, че „делтапланерът“ беше жив и размахваше демонски криле.

Естествено, летяха нощем. При това *много* бързо. Опашката на драконовата девойка не само го придържаше и балансираше за равновесие с тялото му, но и успешно служеше вместо защитен комбинезон. Във всеки случай следващите пъти Радослав си слагаше мотоциклетен шлем и навличаше кожени рокерски дрехи, защото Верена се движеше като светкавица и насрещният вятър се превръщаше в грапаво ренде. Когато пристигнаха до целта си (имаше голям спор за нея, понеже любимата крепост на Верена понастоящем се намираше зад границата; накрая момичето-змейче склони за Търново) те покръжиха над Царевец и безшумно кацнаха на Балдуиновата кула. Оттам продължиха пеш. През цялото време Верена критикуваше твърдината. Според нея по стил градежите били повече византийски, отколкото български. И все пак накрая тя замълча и остана дълго до една стена, галейки камъка, сякаш го миеше в лунната светлина. И Радослав чу как изсъска капнала от очите ѝ сълза. Опита се да прегърне приятелката си, но тя го отблъсна... а после се сгуши гальовно в ръцете му, изтръпнали от предишното ѝ раздражено докосване.

Те пребродиха още много места и градове – кои денем, кои нощем – и Верена често допираше буза до зидовете на старите руини, сякаш се вслушваше в тях. А може би наистина чуваше нещо от своето далечно време на мощ и слава?

Веднъж се отбиха край Мадарския конник. Момичето-змеица застана с кръстосани на гърдите си ръце и впи в него блеснали очи. Със задъхан шепот тя произнесе някакво приветствие и, въпреки че думите зазвучаха гъделичкащо познато, Радослав чу и ясно разбра само „Канасубиги Исперих“. Бе достатъчно, за да го разтърси невероятна възбуда, предусещане за нещо величествено и той също жадно се втренчи в Конника... Ала канът остана в камъка, посребрен от искрящата в небето Луна... Изведнъж Радослав усети кънтяща празнота в себе си. С мъка пое въздух и побърза да прегърне приятелката си. Вече знаеше, че дължи тези си усещания на Верена – тя неволно му телепатираше чувствата си.

„Да си вървим“ – с тиха печал девойката излезе от унеса си и те полетяха обратно към София...

След всеки полет Дичо буквално примираше от глад.

„Все едно аз съм хвърчал вместо теб“ – изненадваше се той.

„Донякъде е така. Черпя енергия и от твоето тяло – срещайки озадачените му очи, тя се притесни и поядоса. – Ами как да летя с такова

неаеродинамично нещо каквото си! Малка съм още, не разбираш ли? Ако ще те нося, поне изпълнявай ролята на горивен резервоар или, щом повече ти харесва, на електрическа батерия. И не забравяй да *желает* сам да летиш. Олекваш значително при това положение.“

Радослав не намери сили да я разпита за механизма на това явление – със сигурност имаше работа с нещо парабиохимично или екстрабио-енергетично и нямаше да го разбере. Аналогията с батерия го задоволяваше – така логичното му, отвикнало от вяра в чудеса възрастно *Аз* не изпадеше в оскърбена паника. Тази своя половина Дичо реши да щади и екзо-метафизични идеи поемаше дневно по чаена лъжичка, за да опазва душевното си равновесие.

И ето сега – ново пътешествие, при което, вместо мъж на място да качи изгората си поне на *ČZ*, щом си няма хонда, самата мацка се превръща в транспортно средство. И то *такова*, че пътните ченгета биха се затруднили да ги спрат, понеже *подобно* превишаване на скоростта не са дори сънували.

Но сега Радослав се тревожеше. Нощните им излети бяха прекратени, откакто веднъж двамата едва не се размазаха край Белоградчик. По-аварийно кацане не помнеше българската земя от времето на Втората световна война. Е, все пак едно непълнолетно драконче не е „Мессершмит“, надупчен в неравен бой с „Лайтинги“ и носещи бомбена смърт „Либерейтъри Б-24“. Затова се приземиха сравнително тихо, почти без щети по терена на Втория вътрешен град на крепостта.

„Веренче! Как си, гущерчето ми! Да не си си счупила нещо, а?!“

„Добре съм, Дичо, добре... Нещо...“

„Какво? Да търся лекар?“

„Или ветеринар-чернокнижник? Нищо ми няма. Само... малко се претоварих.“

Неведнъж тази ѝ нелепа потайност дразнеше Радослав и той не знаеше коя нейна страна – змейската или човешката – да вини за пристъпите ѝ на саможивост. Ала сега определено не беше време за сърдене.

„Така. Връщаме се с влака.“

„Не, Дичо, веднага щом отморя...“

„Ааа, не! Никакви геройства! В града имам един състудент, у тях ще ноцуваме, после ще му взема малко пари назаем, за да се приберем утре в София.“

„Ангел...“

„Да върви на майната си Ангел! Няма заради скапаната сергия да се чудя откъде да търся змейски педиатър!“

„Вече не съм съвсем дете!“

„Тъй ли? И сигурно знаеш къде по света има драконологична поликлиника?“

„В момента само авиоремонтна база ще свърши работа“ – засмя се тя.

Ала след този случай повече не предложи да летят. Пътуваха както всички нормални граждани. За неразположението си Верена не даде никакви обяснения и почти успя да скрие загрижеността си. Радослав не я тормозеше с въпроси. Вместо това поднови упражненията си и изрови от мазето прашасалите гири. Обаче не си правеше илюзии, че така ще се научи да лети като лястовица или че ще препуска като жребец. Просто за всеки случай реши да бъде във форма, колкото и жалка да бе тя в сравнение с възможностите на любимата му.

Но разходка по вода беше друго нещо. Имаше опора, значително по-плътна и осезаема от въздуха. Тайничко му липсваше летенето и го измъчваше въпросът за здравето на змеицата. Обаче, както всеки човек, той си позволи да загърби неприятностите и да забрави опасенията – но не и копнежите си, – особено след като Верена му каза веднъж: „Само след десет веша⁴¹ ще съм възрастна! Пораствам по-бързо, отколкото очаквах... Та имаш още време да поживееш спокойно!“

„Вярно, Верена се шегува странно, както тя си може – реши тогава Радослав, – ама къде беше майтапът?“

Слънцето се издигаше над морето и над самотния ездач, понесен от братовчедката на морските дракони.

Пътюм изпревариха стадо делфини, които засвирукаха подире им като възхитени ученици. Верена им отговори нещо и Радослав тъкмо си напрегна мозъка да ѝ телепатира въпрос, когато момичето в змейско тяло направи лупинг във въздуха, отблъсквайки се от вълните, гмурна се, изскочи на повърхността и отново се понесе по права като стрела линия. Младият мъж по чудо остана на гърба ѝ. Делфините пощуряха от възторг, но много скоро изостанаха. Въпреки това цвърчоренето им следваше необикновената двойка още няколко километра. През остатъка от пътя Радослав смогна да се овладее и престана да се сърди на приятелката си за внезапната баня.

* * *

В Созопол бяха час и осем минути след потеглянето. Бързо откриха

41. Веш – месец.

студиото за татуиране, но почти до обяд чакаха реда си. Цената смая младежа. Ставаше дуза за две букви, по една за всеки, стилизирани като дракончета. Обърна се да каже на Верена, че не си заслужава, но тя вече протягаше на майстора-кожописец две златни монети.

Човекът дълго разглежда жълтиците, после конвулсивно кимна.

Вложи в труда си голямо усърдие, даже извади от едно шкафче чисто ново апаратче немско производство. Игра си с всяко драконче около час, изографисвайки с жужащата машинка всяка люспичка и накрая предложи четирийсет долара ресто – хиляда лева по сравнително изгоден курс. Верена отказа с царствен жест.

Змейското момиче и младият мъж тръгнаха по пъстрите улици на приморския град, съпроводжани от отраженията си във витрините, които ги караха да си разменят тържествуващо-заговорнически усмивки. Върху започналата им да побронзовява кожа чернееха пресни татуировки – нейната под лявата ключица, неговата – на лявото рамо.

– Ще се връщаме ли вече, миличко?

– Хубаво е тук – въздъхна девойката. – И на луксозна дискотека ми се ходи, ей в тази например... Нека е друг ден. Сега да не изтърваме рейса. Нещо се поуморих... – тя се усмихна окуражително. – Чувствам се отлично, просто... малка съм още явно.

И без да се наговарят, те поеха към автогарата. Там, в заведението отстрани, унищожавайки пържени картопки с няколко вида риба, тя рече замислено:

– Добре, че не казах на делфините да ни чакат...

* * *

Гореше огън, звездите висяха над главите им. Бумтеше дискотеката на централния плаж. Верена с отметната глава гледаше небето.

– Падаща звезда – каза тя.

Радослав спря да рови с пръчка жарта и също погледна нагоре, където му сочеше момичето. Отвори уста да каже, че сигурно е изпуснал, но метеорът изведнъж проблясна, задрасквайки някакво съзвездие.

– Успя ли да си намислиш желание?

– Почти, много бързо беше.

– Аз успях. Отнася се до теб. Искам, като порасна съвсем, да продължим да сме заедно.

Той прикри смущението си с лека усмивка.

– Ще трябва да дебнеш сега друг болид, миличко. Изпълнява се само това желание, което не си го издаваш.

– Зная... Ала то не зависи от нещо друго, освен от нас.

– Ами, спомням си една приказка, в която юнакът изгаря животинската кожа на любимата си, та да остане тя с него и да не се превръща повече в сърна ли беше, какво...

– И така едва не я губи завинаги.

Радослав побутна картофите в огъня, добавяйки към далечните слънца рой краткоживущи оранжеви искри.

– Прощавай... Засегнах ли те нещо?

– Не, не. Не ми обръщай внимание. Нали си ме знаеш – малко ми е проклет характера. Надали е от змейската ми половина... Я виж, прилепи.

Нещо кацна на голата ѝ ръка и запълзя към дланта.

– Какво мъничко, уморило си се, нали? Ние привличаме комари, а прилепите използват късмета – обясни тя, галейки с пръст дребната животинка с невероятно грозна муцунка. – Хайде, лети при своите, ето там, чуй какви тлъсти мушици бръмчат.

Прилепчето сякаш я разбра, разпери крилца и се присъедини към своите събратя, изписващи сложни фигури от висш пилотаж на фона на звездното небе. Верена ги погледа малко, после завъртя глава към почти невидимото море. Прибоят ръмжеше ритмично и заглушаваше дискотеката.

Девојката зарови пръсти в пясъка. Имаше печален и угрижен вид.

– Хей, гушерче, кой те настъпи по опашката? Веднага ще му издърпам ушите!

– Дичо, навярно ти е страшно трудно с мен... – започна тихо тя, – понеже не съм напълно като човешките момичета... Не е хубаво подобно въздържане за мъж. Ще луднеш...

– Е, нали имам едно желание – напомни ѝ той. Веднага съжали, защото прозвуча пошличко.

– Съжалявам, юначе мой, нищо още не мога да ти дам като жена – тъжно отговори тя. – Само толкоз – прегръдки, целувки, ала единствено при пълнолуние... Преди да стана възрастна не бива да опитваме да сме... по-близки, защото можеш да умреш. Момичетата-змеици, знаеш ли... отровни сме преди да излезем из последната си детска кожа. Сега дори потта ми може да те убие, ако не те лекувах постоянно.

Радослав помълча. Подозираше нещо такова. Нали всяко лекарство можеше да е отрова, както всяка отрова – лекарство. Само че сега откритието му се стори маловажно.

– Не съм настоявал за това, нали? – каза ѝ той. – Сметнах, че не си

ми дала знак, че го искаш. Но истина е...

– ... че ме желаеш. И то силно.

Радослав кимна.

– Страхуваш се да не ме загубиш – промълви Верена. – Няма как да се скрие това. Разбираш ли, още не мога да ти дам други... гаранции, освен думите си. Засега. Не ща да ти обещавам нищо. Кой знае каква ще съм като голяма, може пък да не ме харесаш. Знам само едно – *сега* искам да съм с теб. Ала не бързай и си имай повечко вяра. *Мен* няма да загубиш, докато не загубиш себе си.

Притеснен, Радослав гледеше как алено-жълтите въглени се забулват с нежна сива пепел.

– А проблемите ми със змейската кожа... и здравето... – продължи момичето. – Знаеш ли, объркано ми е. Престоят в скалата не ми е преминал без следа. Змейовете са страхотно твърди същества... ала и крехки. И змейското в мен още не се е съвзело от заточението. Детските ми люспи ще паднат много по-рано от десетте месеца. Виж, мога да съблека роклята – (Радослав занемя) – и по цял ден да забравя за нея... Ала не зная *какво* може да се случи, ако я метнеш в огъня.

– Аз не... – започна той, но Верена го спря, нежно докосвайки устните му с длан. Той понечи да я целуне и тя светкавично отдръпна ръка.

– Помисли. Навярно ще се превърна в обикновено човешко момиче, за което ще бъдеш сигурен, че никога няма да ти избяга...

Девојката бавно се изправи и застана за миг, загледана в огъня.

„Павката е бил страхотно прав за приликата ѝ с Афродита“ – проблясна в главата на младия мъж. Изпиваше я с очи.

Верена бавно се отдалечи. В мрака се виждаше силуетът ѝ на фона на пенестите вълни.

Радослав крадешком погледна грижливо сгънатата дреха.

Избирай, все едно му казваше тя, *кое предпочитайш: сигурното, послушното, удобното? Или дивото и необузданото, което те кара да се чувстваш смайващо жив... а също така и стъписан, колеблив, недоволен...*

„Но какво общо имат страховете ми с НЕЯ – каза си Радослав, – няма я искам някаква друга, да е подвластна само на моите желания, на моите предпочитания? Какво ще спечеля, като ѝ сложа юзда и намордник, по дяволите...“

Той погали роклята на дракононото момиче. Тя трепна като жива, необяснимо свързана с Верена.

Младият мъж внимателно взе преобразената в дреха змейска

същност на странната си любима и я премести далеч от пращания огън.

Ама какво изкушение все пак, мама му стара...

Зачовърка съсредоточено жарта, в хладния пясък се търкулнаха изпечените картофи.

Тъкмо успя да нареди върху везан пешкир походна вечеря, придружена от бутилка пелин, когато Верена се върна. По тялото ѝ се стичаха капки морска вода, бе прегърнала раменете си и леко извила настрани снага, само така прикривайки голотата си, едновременно нехайно, свенливо и предизвикателно.

Безмълвно седна и притисна мокър гръб към гърдите на Радослав. Той с благоговение я наметна с якето си. Гледаха към морето, ревящо в тъмнината. Верена разсеяно си играеше с живо въгленче сякаш с безобидна светулка. Потърка брадичка и се сгуши в прегръдките на приятеля си. Оттам тихо рече:

– Защо не потърсиш утеха от онази червенокосата? Няма да ревнувам, а тя те харесва и си пада авантюристка. Ала недей си въобразява после, че ѝ дължиш и чувства! Момичето само търси приключение, морето ѝ действа.

– Хм... Питам се, толкова ли са били свободни нравите в Древна България...

– О, знаем ви вас мъжете. Вечни ловци и вечни хлапаци. Винаги жадувате плячка, искате награда – било рошав мамут, било слава или мъдрост, било женска хубост и топлина... Сърцата ви трябва да държим – засмя се тя. – Сърцата и умовете. Телата ви не буйстват дълго, кога са далеч от душите ви. Сега това го показват в цирка звероукротителите – тя се закикоти неудържимо на изопнатото му лице.

– Не – поклати глава Радослав. – Не искам да... те замествам. Не искам да правя любов не с теб.

– Затвори си очите – предложи тя и този път младежът избухна в смях. След малко Верена също се закиска в рамото му.

– Ще потърпя. Нали каза, че не остава много до тази твоя мистериозна метаморфоза. Пък и сексът... хм, не е най-важното нещо, издържа се де... – добави не съвсем искрено той и подхвърли след малко: – Кога ще започнеш да плетеш пашкул?

– Пашкул...? Че аз да не съм ти буба! – престорено се възмути тя и двамата се сборичкаха като хлапета. – Ще видиш – заговори задъхано момичето, когато престанаха. – Щом захвърля последната си детска кожа, няма и да си помислиш за любов с друга жена... поне сто години!

Не прозвуча като преувеличение.

– Уха... Ами какво да правя аз – златна ябълка ли да ти крада, че да не поглеждаш друг?

– За какво ми е златна ябълка... Дичо, аз още отсега не си представям друг до мен. Ти си ме омагьосал, признай! По-хитро от прапраядо си Радан!... Чуй, смяната на кожата ще стане на новолуние, в полунощ... Ще излезем на брега. Човешкото ми тяло ще остане същото, е, сигурно ще проидам *истински* гърди, ала змейското ми превъплъщение – ау! Поне толичко да приличам на леля си – ще ти останат в мен очите, мили!...

– Знаеш ли, в теб са още отсега.

Тя не го слушаше:

– А заранта ще посрещнем изгрева и ще Му възвестим, че оттук насетне си принадлежим. Така правят влюбените у нас, в Долната Земя. Чуй какво бива да кажем, докато Слънцето издига лице над хоризонта... – Верена се изправи. Очите ѝ искряха като сини звезди, когато тя тържествено изрече:

„Небесен Събрате! Пред Огъня на Живота, с който ни Даряваш, Аз, наречена Верена – тук ти казваш своето име – вмъкна бързо девойката, – се Обричаме в Едно! Колкото и да Живеем Отсега, било Миг, било Пълен Век, Желаем от Теб и Ти Заповядваме да ни Дариш със Смърт за Двама, Щом се Нарадваш Достатъчно на Щастието и Любовта ни, които Платят като Горещия Ти Взор. Потомците ни ще Ти се Отблагодарят!“

– Това е откъс от змейска сватбена песен – поясни тя на Радослав, който бе замръзнал на едно коляно. – Древните Дракони са се мислели за деца на Слънцето, което всяка заран ражда себе си. Харесва ли ти? Искаш ли да Му го кажеш заедно с мен?

Усмивваше се, прехапала долната си устна. Вече не правеше опити да се прикрива. Омагьосващите ѝ очи го гледаха изпитателно.

Радослав сколаса да затвори уста и се изправи, улавяйки я за ръцете. Представи си как някоя сутрин ще стоят двамата, сплели ръце, а от трудно въобразимото разстояние сто и петдесет милиона километра Слънцето – огромна термоядрена пещ в бездната на Космоса – ще ги благослови с чудовищен протуберанс, приличащ на изтъкан от нажежена плазма дракон.

Верена бурно и щастливо притисна бузка към шията му. Радослав чувстваше тритактните удари на змейското ѝ сърце.

– Дичо?

– Какво, гущерчето ми, слушам те.

– Може ли да те помоля, когато се шегуваш, съвсееееем лекичко да

се усмихваш преди това? Не забравяй, че змейовете не сме сръчни на тема въображение. Понявга не смогам да проумея майтапите ти и започвам да се сърдя. За какво ни е да развързваме торбата с караници, малко ли са ни пуберските ми истерии?

Те отново се засмяха.

* * *

Изгрев над кротки вълни,
море с цвят на стопено олово.
Слънце червено в черни коси,
вкус на сол по бялата кожа.
Прохладен пясък безразличен,
два погледа под падащи звезди,
пресекли се напук на всичко
една за друга неорисани съдби.
И с мисли нажежени – моите бои,
захвърлил бледи думи неми,
така аз нарисувах твоите черти,
че да ги забравям всеки миг
пред тебе...

13

– Хайде, Дичо, ставай. Нали щяхме да ходим до Созопол на танци! Ей, сънчо?...

Следобедна дрямка прохладата на стаята, докато жегата мачка всичко отвън, е неподменимо блаженство... Радослав мързеливо се протегна и отвори очи. Верена чоплеше перце от възглавницата, за да му погъделичка носа. Отново, за втори път, беше оставила змейската си кожа.

– Как така не си люспесто, а, гущерче? – попита той, когато я видя в една от дългите ѝ бели рокли. Разсеяно си помисли, че все се буди след нея... и не може да я види как се облича. Прозя се: – До Со-о-озопол... пак ли с плуване?

– Не. Нека е с автобус. Не се чувствам съвсем... добре за такива разходки.

– Да не ходим тогава, мило!...

– Ами! Просто новолуние... Виж как съм се променила! Нали много ме харесваш в тази дето е без ръкави? А кожата... Мога и без нея. Нужна ми е все по-малко и по-малко. А и ще съм мъничко по-човек днес.

* * *

Дискотеката ги посрещна с искрящ глобус над дансинга, сложни светлинни ефекти и отекваща в стомаха музика, от която Верена моментално придоби вид на пушнала трева. Тя веднага се втурна да танцува, а той потърси свободно място сред амфитеатрално разположените маси. Поръча алкохол за двамата, помисли и добави фъстъци – сметката излезе соленичка, но, реши Дичо, кучета ги яли парите, ако ще се живее, нека е шик! – след което отпрати ревнив поглед към танцуващата в захлас змейска девойка. И така си посръбваше сам, а тя дотичваше за малко, скоростно избъбряше колко добре се чувства и пак офейкуваше към дансинга. Няколко пъти Радослав едва не се намуси, засегнат от липса на внимание, ала спря, спомняйки си нощта край огъня. Разведрен, той я изчака да се поумори.

Ето, Верена най-послед седна и за миг притисна лице в рамото му.

– Здравно се наиграх! – заяви тя. – Нека пийнем.

Преплетоха пръсти и поведоха лек разговор от типа на тези, които

за страничен слушател винаги са глупави и се състоят главно от усмивки, закачки и изгарящи погледи.

Внезапно изникна келнер в бяло сако, с искряща папионка и професионално ухилен:

– Едни господа желаят да ви черпят, понеже сте най-красивата двойка тази вечер.

Верена сякаш се помъчи да се съсредоточи. Музиката я разсейваше.

– Тъй ли – пияно отвърна Радослав. – Но ние си имаме...

– За дамата кампари – любезно заяви келнерът, ловко нареди чашите и смени без нужда пепелника, – за вас, господине, джин фис с повечко джин. Помня ви поръчките и така посъветвах онези господа.

– Нямаше нужда...

– Не, не. Настояват. Вие, госпожице, много хубаво танцувате... – Келнерът учтиво се оттегли.

– Е, к'во пък толкоз... – Радослав повдигна чашата си за наздраве, като разплиска питието, в посока към неясната група благодетели. Изглеждаха тревожно яки. В отговор, през мъглата поет алкохол, различни блеснали зъбати усмивки. Той хусарски опустоши стоте грама джин с едната глътка тоник и се ухили.

– Дичо – някак извинително се обади Верена, – трябва ли да пиеш толкова много?

– Т-г'ва е посл... едното.

Тя се подсмихна.

– Не че не си забавен и много сладък...

„Дискотеката й влияе добре“ направи си извод Радослав и изфъфли:

– Айде, прадядо ти да не е близал кока-кола от Никифоровата крутуна!... – и глупаво се засмя на шегата си. От приятелката си знаеше как някога сприхавите самодиви се оплакали на кан Крум, че неразумни селяни дръзнали да поливат лозята си от техните вълшебни кладенчета...

Верена веднага отгатна мислите му.

– О, някой ден ще ти дам да опиташ *такова* вино, ала да е на пълнолуние – змейското момиче мечтателно се усмихна и добави: – Последно наздраве, мили, за нас! – и също пресуши по казашки питието. Облиза се детински и внезапно се намръщи, втренчена в чашата.

– Дичо... – започна тя.

– А сега – изгърмя гласът на диск-жокея, – специално за двойката от София, така очарователно белязани с еднакви татуировки, какво само прави любовта! Специално за нашите клиенти от маса номер двадесет и три, един хит от лято девет пет – *Казаааабланка!!!* Бедна ви е

фантазиятаааа!

Началото на песента потъна в шумното одобрение на публиката. Оранжев прожектор заслепи Радослав. Миналогодишният хит още не бе изплувал убедително от фона аплодисменти, подсвирвания и виковете, а лъчът сякаш повлече момичето-змеица. Тя понечи нещо да каже, но ритъмът я грабна и я запрати в центъра на танцуващите.

Много често Радослав подкачаше Верена за музикалната ѝ всеядност – днес до обяда ще ѝ харесва Фреди Меркюри и Джим Морисън, Китаро и Жан-Мишел Жар, после „Металика“ или „Супермакс“, вечерта ще слуша по радиото Майкъл Джексън и дискохитове-еднодневки, а утре с часове ще е унесена във валсове и класика или пък ще приглася на „Кренбърис“ и „Скорпиънс“. Сетне изведнъж тя грабваше транзистора и започваше да търси на къси вълни латиноамерикански ритми... И почти винаги драконовото момиче пощуряваше по всяка чула българска песен – рокаджийска, естрадна, народна, а веднъж-дваж и нещо, което приятелят ѝ с ужас квалифицира като тъпа чалга.

„Какво да правя, мили – оправда се тя, – не си наясно *какво* е за един млад змей да те обливат подредени звуци дори с намек за хармония... Иначе, наистина някои парчета са доста слаби... Ала знаеш ли, има музика за душата, има музика за тялото. Падам си и по двете!“

Със смесени и объркани чувства Дичо проследи изящната ѝ фигурка. Озовала се на дансинга, девойката за миг замря... и експлодира в невидан танц! Тялото ѝ следеше всеки звук, ръцете бяха изпънати нагоре, с конвулсивно сплетени пръсти, главата се мятеше, развявайки косата като блестящо знаме. Снагата ѝ бясно се извиваше като жив пламък на факла и приковаваше възхитени погледи. Радослав сякаш налага ръчната граната. За кой ли път, откакто я познаваше, бе зашеметен от приказната си приятелка. С усилие си пое дъх. Несъзнателно докопа чашата, но се сети, че е празна и че повече няма да пие.

Нещо избълбука.

До него стоеше някакъв тип и му сипваше уиски. Не приличаше на келнер. Имаше външност на типичен глаурис – червени бузи, чувствено изрязани устни, светли очи, къдрава, късо подстригана коса, пестелив фирмен потник, разкриващ релефни, почернели по плажовете мускули, тесен в ханша панталон... Хубавецът, препитаващ се от бизнесдами и чужденки, седна срещу Радослав и закри с широките си рамене гледката към танцуващите.

– Наздраве – каза високо той, като красноречиво повдигна шишето „Балънтайнс“. Радослав смаяно отпи. Уискито без предупреждение го

удари в главата.

Необичайно силно.

Непознатият не пиеше. Следеше Дичо с презрително очакване. А междувременно звуците започнаха да се губят в някакво шумолящо бръмчене, но зрението се избистри неимоверно. Радослав не намери какво да каже на натрапника. Не това го занимаваше. Люшна се настраи, за да вижда дансинга.

Полузакрита от рамото на мъжествения тип се мярна Верена. Около нея се поклащаха няколко младежи с масивно телосложение. Това не се хареса на Дичо. Той направи опит да стане. Почти успя.

Гларусът с мързеливо побутване го върна обратно на стола. Радослав отвори уста да възрази, но развоят събитията на дансинга отново привлече вниманието му.

„Казабланка“ бе сменена с нещо като блус. Един от широкократите се опитваше да прегърне момичето-змеица, другите стояха като жива стена пред футболна врата. Верена се дръпна, яки ръце я задържаха, но тя се отскубна и замахна...

Плесницата се чу през рева на тонколониите, зашлевеният отметна глава и заситни назад, пазейки равновесие. На мига здравеняците се скупчиха около девойката в бяло.

Мозъкът на Радослав най-сетне успя да докреши до мускулите, преодолявайки съвсем непознатото, изобщо неалкохолно замайване. Младият мъж тронаво скочи... и полетя в неприятелските обятия на натрапника-културист. Пропадна в мрак, още преди да се е ударил в твърдите ръце на гларуса.

* * *

Радослав изплува от лепкавата мъгла на безсъзнанието, в която ръмжаха безформени и променящи се космати твари с гладки опашки и нещо си дереше гърлото:

събуди се събуди се! пияно тъпо парче събуждай се!...

Младият мъж накрая успя да го чуе и се свести.

Бучеше автомобилен двигател, колата плавно се подрусваше по дупките в асфалта. Бе тъмно, но отпред върху пътя грееха фарови конуси и дискретно светеше таблото пред шофьора.

Радослав с мъка прие по-седнало положение. Намираще се в такси, на задната седалка. Мозъкът му трепереше, стиснат от безмилостна лапа. Не приличаше на махмурлук. Изстена и се огледа.

До него нямаше никой.

Верена!

Изграчи нещо. Таксиметърджията потрепна.

– Къ-къде съм?

– На път – изхили се нервно шофьорът.

– Зъ-защо съм сам?

– Така си бяхте. Приятелите ви ви качиха, платиха и това е.

– Д-докъде?

– Ами прочетоха го от една бележка в паспорта ви. Тежка вечер, а?

Хубаво е човек да има приятели...

Радослав се опитваше да мисли.

– Обръщай.

Главата на шофьора леко хлътна в раменете. Таксито увеличи скорост.

– Почти сме пристигнали...

– Обръщай – изхриптя младежът. Тялото му бе като изтръпнало.

Шофьорът продължи напред.

14

Чувстваше се парализиран, разбит и невярващ. „Намирам се в уж спокойната, тиха и мирна България, не в някакъв шибан американски екшън!“

„Спокойна? *Мирна?* – насмешливо се обади Чувството му за черен хумор. – Откога не четеш вестници бе, човек? Забрави ли Пешко, когото пречукаха за седемстотин долара, с които щеше да прави фирма? От кой Марс падаш! Да не би да си мислиш, че мръсотията по света престава да съществува, когато не ѝ обръщаш внимание? Ти ме скапа, бе! Какво чувство за хумор съм, след като ти си цяла трупа смешници! А ревни де, женчо!“

Това май вече беше Съвестта в дует с подпряното на патерици Достойнство. А зад тях хвърляше кръвнишки погледи Гневът и точеше на камък ръждива секира.

В предутринния мрак в полицейския участък равнодушно и някак притъпено-гузно записаха данните на Верена (173 сантиметра ръст, 50 килограма, синьозелени очи, прясна татуировка), прибраха снимката ѝ и го посъветваха да си върви, щели да вземат мерки. Радослав не спомена за липсващите от портфейла пари – просто не се сети за тях. Опита да настоява за незабавна хайка в дискотеката.

– Я не ме учи какво да правя бе, келеш! – срязва го полицаят. – Фръкнала е мацката ти при друг, а ти ми дигаш тука гири. Де се е чуло и видяло на някой да му отмъкнат гаджето, без тя да поиска... Не ми лази по нервите, момче, че ще спиш в килията за нарушаване на паспортния режим. К'ва е тая поповска брада, де е на снимката, а? Айде чупка, калугер!... Не ми опявай за права, не ми опявай! Ша ми кипнат лайната, па кат' те запукам с папката! Битник с битник! Като си толкова ербап, шо сам не я потърсиш?

Другият полицай се оказа по-човечен и му прошепна на излизане:

– Ще ти я върнат, ти само си трай. Софянец ли си?

– Роден съм в Пловдив, живея в София... Ама какво да правя сега! Таксито отказа да ме върне, иначе щях да отида до скапаната дискотека...

– ...и след няколко дни морето да те изхвърли подут, посинял, с кожа като мокър вестник – поклати глава полицаят. Изглеждаше горе-долу на Радославовите години. – Или да прекараш остатъка от отпуската в

гипс и с катетер, от който ще тече кървава урина. Това в случай, че не се репчиш, а просто имаш глупостта да попиташ *два* пъти за приятелката ти. Върни си се в бунгало там, квартира... Тя ще се прибере. Най-много на следващата сутрин. Пак ти се е разминало, щом са ти сипали дрога, вместо да те смелят от бой и да си вземат момичето.

Радослав измери полица с безумен поглед. И видя отсреща срам. Срам, който се страхуваше да се признае за такъв. И безсилие. И уморено съчувствие.

Прибра се.

Сега лежеше в полубезпаметен унес, а въображението го инквизираше с кошмарни картини.

От дълбините на съзнанието му отново избликна звук на точиларски камък. Гневът майстореше алебарда от вехта коса. Радослав зашлеви с всичка сила въображението си, скочи от леглото и трескаво зашета из стаята.

Навън се съвваше. Слънцето се издигаше над мъгливия хоризонт, прерязано като с бръчки от далечни облаци. Приличаше на кървав мяхур над вълни стопено олово. Олово, от което се леят куршуми. Радослав обречено отвърна на укоряващото око на Небесния Събрат на змейовете.

Мен няма да загубиш, ако не загубиш себе си.

Радослав започна тихичко да вие през стиснати устни.

„Допуснах го! Позволих да я откраднат, Слънчооо!...“

Понечи да спре с юмруци напирашите сълзи и усети ръката си потейка. Погледна какво се бе озовало в дланта му в безсмислената суетня из стаята.

„Аз съм, бате – отвърна шведската стомана на Дънди Крокодиловия нож. – Винаги съм готов. Кажи само к'во ще режем – хляб, сирене, пръти за палатка? Дракон от стар крив корен? Или на някой двукрак шо-пар гръцмуля? *Обичам* да режа, бате Дичо, *умрем* си за тая работа!“

– Я да те видя колко си остър, другарче – прошепна Радослав и тръгна към банята.

След петнайсет минути младият мъж се разглеждаше в огледалото. Брадат той бе приличал на Дядо Коледа на младини. Сега не можеше да познае лицето си – студено, с жестоки гънки около устата, в очите – пламъчета отчаяна лудост. Иронично си помисли, че би могъл да рекламира любимите си „Лъки Страйк“, нищо че бе отказал пушенето. Но не мязаше на Кевин Костнър, още по-малко на Слай Сталоун. „Цял живот си мечтал да бъдеш герой, на ти сега герой!“ – рече си той, стягайки

косата си във висока конска опашка. Подхвърли верния нож с полепнала по острието пяна за бръснене, безцеремонно конфискувана от съседната стая, където мъртво спеше и миришеше на бъчва група веселяци от Сливен. Оръжието изглеждаше впечатлено от новия му облик:

„Ррр-иха! Ще кльцнем на мутрата гръцмуля! Ще кльцнем на мутрата гръцмуля! Ще...“

Радослав погнусен обвинява агресивно настроената нож в хавлиената си кърпа и се върна в стаята. В главата му кълтеше пустота. С престорено спокойствие започна да се облича. Кърпените, отрязани под коленете дънки „Вранглер“. Черните китайски кецове, сега вече сиви, прославящи със здравината си едномилиардната държава. Мексикански колан, подарък от вуйчо му, поизгъркан за десетината години, с календара на маите на токата. Фланелка... тази е мръсна.

Той надникна в гардероба. Сърцето му бясно заби в гърдите като пожарна камбана. На закачалката висеше роклята на драконовото момиче. Люспите блестяха, галени от скръбни слънчеви лъчи.

Радослав протегна трепнала ръка и внезапно, подчинявайки се на необясним порив, наметна топлата материя, като стискаше зъби. Саркастичните мисли за това колко глупаво и нелепо изглежда увяхнаха, защото това, което се случи, го смая... но не чак толкова, колкото очакваше.

Неусетно беше облякъл дрехата, но вече не рокля, а широка мъжка риза в дънков стил. Образът на стаята плуваше в полезрението му и Радослав ядно избърса предполагаемите сълзи. Ала очите му се оказаха сухи.

Занаглася канията на ножа под мишницата си.

„А ще успее ли да извади ножа достатъчно бързо“ – усъмни се той.

Оръжието вече бе в ръката му и дебнеше невидим противник.

Радослав неуверено го върна на място.

„Я пак.“

Този път стана още по-бързо. Острието мина през змейската кожа на ризата, но Радослав не откри и следа от порязване.

„Но аз не мога да се движа толкова мълниеносно!“ – провикна се по-миролюбивата му половина.

– Можеш, можеш – процеди младият мъж замислено.

Бръмна муха. Радослав светкавично избърна глава по посока на звука. В следващия миг нещо изфуча във въздуха и се заби във вратата.

Той със спряло за секунда сърце изчака да стихне тътенът и се приближи към потрепващата дръжка. Имаше някакви остатъци от

мухата около мястото, където острието влизаше в дървената плоскост. Ножът изскърца, излизайки от нея. Присвил очи, Радослав прецени, че с лекота бе пробил трите сантиметра чамова дъска и беше щръкнал поне четири пръста от другата страна.

„А ти даже не ме хвърли силно – възторгна се ножът. – Още от пещите заводски мечтая за подобна употреба. Yes!“

„Ризата – просветна му на Радослав. – Роклята. Преобразените криле на Верена. Прилеповите криле на любовта. Имаше ли приказка за юнак, облякъл змийска кожа?“

Осъзна, че вижда по-различно.

Околният свят бе придобил неподозирана дълбочина и богатството на различни оттенъци. Сякаш имаше очи за повече от трите пространствени измерения и седемте основни цвята на спектъра. Заобикалящите го звуци превключиха на хиперхекса-долби система с кристално ясна чистота на всеки шум. В ноздрите му нахлуха отчетливи миризми, които имаха определена посока и точна локализация. Осезанието му без допир долавяше грапавини по стените, хладна неравност на стъклата на прозореца, мъхеста топлина на одеялото...

„Миличко, защо не си ми казала в колко плосък, сив, безвкусен и гумен свят живея! Навярно не си го и предполагала, огнена моя, мило слънчице, гущерчето ми...“

Мисълта за Верена го влуди. С хладни пестеливи движения той прибра в джобовете си паспорта, портфейла и излезе от къщата.

В седем без дванайсет пред смешно малката сграда с табела АВТОГАРА Радослав хвана заблудено такси. Метна хилядарка на шофьора и през зъби заповяда:

– Созопол. Там ще ви покажа къде точно. И бързо.

Неизвестно от какво впечатленият таксист подкара форда-ветеран като на рали.

* * *

Дискотеката очевидно не работеше, но огледалните врати не бяха заключени, което беше добре дошло – Радослав влезе без трясък и парчета стъкло.

Тихо, тъмно и празно. Лъскавината на бара осветяваше сама себе си. Погледът на младия мъж се позадържа върху дансинга. Бе пометено и подредено. От приоткрехнатия служебен вход до хромираното гнездо на ди-джея избоботваха гласове. Радослав тихо застана до вратата и се заслуша.

- Ма к'ва мастия, иих...
- Дай огънче... А черната?
- Маймуна... Резни малко филе.
- Я го върни т'ва.
- Бе ш'ти дам касетката.
- Кой е снимал? Дай още бира.
- Дръж. Не го знаеш. Един от Варна с „Панасоник“.
- Става, става... Още салатата?

Нищо не означаващи, безинтересни реплики. Радослав се поколеба, но интуицията властно му заповяда да изчака. Младежът започна да брой.

Едно, две, три... сто и трийсет, сто трийсет и едно... Избоботи автомобилен двигател. Без да се изненадва или съмнява в извода си, Радослав реши, че отвън е спрял джип, вероятно „Чероки“ – такава кола караше един тип от съседната кооперация в София. Сега. Той се вмъкна в служебното помещение.

Там седяха трима души със зачервени от безсънната нощ очи – барманът, единият келнер („Не е *този*“ – отбеляза си Радослав. Не бе запомнил добре гласа му, но за физиономията бе сигурен.) и явно, бодигардът на заведението. На масата се търкаляха останките на довършваната трапеза. Телевизор „Сони“ показваше порно с изключен звук. Тримата апатично следяха екрана, биячът се прозяваше. После, със закъснение, те извъртяха стреснато глави към безшумно изникналия човек. Опулиха се.

Сто трийсет и три.

Радослав пръв наруши мълчанието:

– Търся приятелката си. Носи бяла рокля с гол гръб, има дълга черна коса, нашарена в светло- и тъмносиво. Под лявата ключица – татуировка, китайски дракон. Танцуваше снощи в средата на дансинга. Къде е?

„Сещат се“ – помисли той.

– Откъде да знаем? – сви рамене барманът.

– Що я търсиш тук? – изръмжа бодигардът.

„Този поназнайва нещичко“ – реши Радослав.

– И к'ъв си ти бе, отворко – лениво продължи биячът. – Как влезе? Яаа чупка, че кат' те зашамаря!...

Келнерът реши да се направи на остроумен:

– Да не е тази тук – и посочи екрана на „Сони“-то.

„Малко предупреждение. И мърдай по-живо, онзи от черокито

скоро ще довтаса“ – напомни си младежът и пристъпи напред. Сто четирийсет и пет.

Подигравателният смях се задави, когато Радослав светкавично обръсна широка ивица коса от главата на келнера. Фъндъкът падна в чинията пред него. Младият мъж с лице на ексекютор поигра три секунди с грамадния си нож и го втъкна обратно в канията, така че држката да стърчи от разкопчаното на ризата.

После се обърна, като уж нехайно загърби бодигарда.

– Първо ти – посочи той преbledнелия барман... и изтръгна от лопите на бияча зад себе си пушка-помпа „Уинчестър-Дефендър“ с пистолетна држка.

Продължавайки движението, той тресна по главата келнера, като заедно с това просна и бармана. Атлетичният притежател на пушката не успя да стори нищо друго, освен да надзърне в дулото ѝ през рамото на нападателя.

– Шшшшш – каза Радослав на бодигарда и заотстъпва към ъгъла.

Втори борец влезе със замах и се втреци. Докато оцени обстановката, Радослав вече бе захлопнал вратата зад гърба му.

– Добре дошъл – поздрави той ококорения гостенин. – Заповядай, седни.

Вторият бабаит мислеше.

„Да го поступама ли за неподчинение?“ – въздъхна Радослав. Едната му част се отврати, а другата, тъмната му половина, енергично закима. Съвестта запази неутралитет и младежът избра нулев вариант.

– *Сядай* – натърти той.

Онзи продължаваше да не разбира.

Внезапно Радослав си припомни как веднъж разправяше на Верена за своите спортни увлечения.

„Кендо ли? Какво е това? – бе го попитала внучката на Омуртаг. – Я по-добре да ти покажа как са въртели мечове багаините от едно време. Можеш ли да намериш кон? Добре, тогава само чиготчийски⁴² хватки.“

С доста труд Радослав съумя да издялка две леко извити саби от дебела букова дъска. Верена преглътна критиките си и сама измайстори подходящи за демонстрация и упражняване мечове⁴³. След показване на

42. **Чигот** – меченосец, пехотинец.

43. **Сабя, меч** – Верена употребява тези думи като синоними, понеже през X век меч и сабя не са били обособени. Предимно конната българска войска е използвала оръжия, по-късно превърнали се в саби. Същинският меч е прав и двустранно остър.

основните похвати, змейското момиче заяви, че техниката се усвоявала само в двубой.

Всяка схватка свършваше с избиване на оръжието от ръцете на младия мъж, а острието на Веренината сабя опираше адамовата му ябълка. При това лицето ѝ имаше такъв израз, че Радослав вътрешно изстиваше. Сякаш дуелирането събуждаше някакво унищожително упоение във войнствената душа на девойката.

„Обикновено към лявата ръка се крепи малък щит, ала така, че да не пречи да прехвърляш меча в нея. Освен това преди малко като замахна, най-разумното беше да ме удариш по главата с дръжката – затова е тоз топуз накрая ѝ. И не се притеснявай да ме нараниш. Не че ще успееш, ала просто не мисли, че пред теб съм аз. Нека бъде някоя освирепяла ромейка... Което също е малко пресилено...“

„Нима и българките от твоето време са се сражавали наравно с мъжете?“

„Не говори недомислици. За битка трябва физическа сила. Ала се упражнявахме, да. Нали ти разказвах – ако е волята Божия в семейството да загинат мъжете, едно от момичетата даваше обет за безбрачие, докато не убие наречен брой врагове. Най-често с лък, ала такъв мъчно ще направим добър. Виж, това е немалко изкуство, както и изковаването на мечове... Нека пак. И щом замахваш, прави го бързо, без да стягаш мускули, не си на оран! Прави атаки с цяло тяло, ала краката ти да държат земята като корени на дъб! Стой таръм⁴⁴! И не ме гледай в ръцете, а в очите – така ме следиш най-добре.“

Този път Радослав успя да отрази няколко удара, но не съумя да довърши хватките, които предполагаша мигновено контранападение. А когато се поядоса и влезе във вкуса на боя, дървената сабя се строши. Той отпусна с досада и разочарование ръка – провален бе целият му устрем, а го чувстваше като добър!

„Защо спря! – извика Верена и веднага се усмихна, клатейки глава. – Дичо, мили, не се прави тъй. Знаеш ли защо такива народи като франки, варяги и авари уважаваха българските воини? Защото специално се обучавахме за фехтовка със счупени оръжия, колкото и рядко това да се случва с *наши* кубачии. Какво ти се прииска – да хвърлиш меча, така ли? Ала той продължава да е опасен! Дори двойно – мами противника, че си вече лесна плячка. Строшеното оръжие не е безвредно – то е коварно! Сигурно не е така със сегашните огнестрелни и не знам на що ви

44. **Таръм** – изправен, висок, красив.

учат във войската, ала повярвай ми, дори готите сме смайвали с тези наши хватки, измислени точно за такива случаи. Счупено копие или просто овчарска гега, да не говорим за строшена сабя – все неща, които много неприятно могат да изненадат... ако са в научени ръце.“

Радослав си спомни това и го изживя отново за един миг. Още секундичка той отдели да съжали, че не е бил по-старателен. Е, все нещо можеше да покаже. Какво е един „Уинчестър“, ако не къса гега? При това доста тежка.

„Изпроси си го тоя“ – каза Радослав на съвестта си и мушна с цевта втория бодигард в слънчевия сплит. Използвайки помпата като тояга, подсече превиващия се бияч, който тежко тупна по задник. А годеникът на Омуртаговата внучка, барикадиран зад туловището на падналия, вече сочеше първия охранител с „Уинчестър“-а.

Сто шестдесет и две.

– Изваждаш това, за което посегна, с два пръста и внимателно.

Зениците на появилия се изневиделица терорист бяха по-плашещи от черното око на „Дефендър“-а и първият бодигард отмести поглед към дулото. Оттам му се озъби нещо ухилено и без грам плът по черепа, което проверяваше с кокален пръст остротата на жетварска коса.

Бодигардът се подчини, нервно тресейки се: „Ама к'ъв е тоя?! Дали не е от руснаците? 'Бах го и командоса...“

На чист български оmonoвецът⁴⁵ отсечено нареждаше:

– Остави пищова на масата. Ръцете на тила. На тила казах. Отмеси стола встрани. Краката разкрачени... – използва паузата да забие лакет в слепоочието на живия си щит, – изпъни ги напред. Браво.

Радослав се изправи. Пистолетът на бодигарда по нещо приличаше на „Макаров“, но бе по-плосък и не толкова груб. Различаваше се надпис LLAMA и cal.38. Младият мъж не бе чувал за такъв модел. Реши, че е излишен.

Ревът на „Уинчестър“-а, произведен в град Милуоки, щата Уисконсин, отнесе пистолета далеч от масата, като помете от нея чинии и шишета.

Виж ти. Бренеке.

Следващото ужилване засегна телевизора и беше много по-ефектно. Парчета се разлетяха из цялото помещение.

Презареди нарочно бавно, гледайки замръзналото от гърмежите

45. ОМОН (Отряд Милиции Особого Назначения) – милиционерски отряд със специално предназначение; командоси.

лице на първия бодигард.

„Прави се на Клинт Истууд – посъветва се мъжът с ризата от драконова кожа. – Това се харесва на публиката и тя ще снесе информация. Цяла диария от сведения.“

– Така – каза той и приближи седящия охранител. – Е, слушам.

Онзи мълчеше, вперил поглед в отпуснатото оръжие.

„Добре премерена жестокост – сети се Радослав. Споменът прободеше сърцето му. – Да се надявам, че няма да стигна дотам.“

Извъртя „Дефендър“-а и го стовари върху капачката на бияча. Онзи изви от болка.

– Млък! – тихо каза Радослав. – Ще говориш ли за приятелката ми?

– Ух, леле... Нищо не знам...

– Излъжи още веднъж.

– Повлякоха я някъде, откъде да знам!... Ау... Счупил си ми крака бе, мръсник...

– Прибери ръце на тила, иначе наистина ще го счупя. Онзи там знае ли къде сте я отвлекли?

– Не. Върви на майнатааАА!!!

Нещо изохка в Радослав. Той прати съчувствието си по дяволите. Бодигардът се превиваше, като се чудеше за кое коляно да се хване. Цевта на пушката подпря брадичката му.

– Броя до три, после натискам спусъка. Можеш да си помислиш за задгробен живот, за прераждане... а можеш просто да кажеш къде е приятелката ми. Едно. Две...

– Не зная... – изпищя охранителят. – Не ме убивай! Не в главата! Аз не зная! Цяла нощ съм бил тук! Питай... Панчо Джудото знае!

– Кое от всичката измет е Панчо? – спокойно се поинтересува Радослав.

– Онзи там...

Младежът кимна и зверски халоса бодигарда през виещото лице. Охранителят се преметна през стола и остана там като купчина кайма, със също толкова съзнание. Радослав застана над лежащия в несвяст водач на черокито и в изблик на гняв го скрита в бърбреците.

Премерено жестоко.

Вторият бодигард се сгърчи и дойде на себе си. Радослав внимателно разглеждаше пресни дракотини, следи от конични зъби и морави петна, избиващи изпод кожата на мускулестите ръце. Едва се съдържа да не напълни слабините на здравеняка с олово. Прикликна.

– Слушай, Джудо – каза равно той и измъкна ножа. – Сега ще

започна да те кълцам като да си априлски четник, а аз див башибозук. Само едно те отърва – приказвай, къде е приятелката ми и какво сте й направили. Бяла плажна рокля, дълга коса, татуиран дракон. Хайде.

Борецът изквича, когато острието му отнесе връхчето на носа.

– Продължавам. И когато ме помолиш да те застрелям, аз също ще се направя на глух.

– Недей!... Нищо й няма...

– Нищо?

– Изпохапа ни и ни изподра като бясна котка! Шибнахме я по главата да трае, но не помогна много. Вързахме я и я откарахме на плажа... и да пици, никой да не чува.

– И?

– Не, недей! Никой не я докосна! Тя не даде! Скъса въжетата – найлонови въжета! – още докато беше в багажника... Направо ги *скъса!*

– Повтаряш се, Джудо. Къде е сега?

– Амчи, не знам... Изскочи от багажника като хала и избяга... Лу-да! Виж, някакви обриви хванахме, всеки, който я беше пипнал, тя направо се бе разпенила като кобилка...

– Къде избяга?

– Май... в гората! Ооооооу!!!

– Без уши се живее. И без език също. Чувал ли си за Крум Страшни, отрепко? Така са наказвали лъжците. Къде е тя?

– Избяга, наистина... Оооу!... Към скалите. Скочи от тях в морето. Не я намерихме, търсихме я, за да помогнем...

– Да помогнете?! – Радослав се изправи като пружина и избухна в зловещ истеричен смях. – Да помогнете!! Неее, задници такива, търсили сте да я заровите, да не намерят трупа й, защото май много ви станаха „инцидентите“ тоя сезон. Така ли е? Отговаряй.

– Да, така е!... Не ме режи, не бях го измислил аз!...

– Склонен съм да повярвам, че не знаеш да мислиш.

– Един от нашите викаше, че я видял да плува навътре в морето... ама беше тъмно, освен т'ва, и шампионка по плуване да е, нямаше да е като торпедо...

Жива е. Жива е! Чувствам го.

– Млъквай вече, повръща ми се от тебе... Къде са тези скали? – и като изслуша внимателно панически подробното обяснение, Радослав попита отново: – Как се казва шефа ти?

– Джамбата... ъъ, Станко.

– Ако успееш да се измъкнеш, понеже това заведение ми се струва

пожароопасно, кажи на тази джамба да си изкопае гроб. Ще се върна да го зария. Дай си мобифона, запалката и ключовете от джипа – мрачно нареди Дичо.

След като прибра поисканите предмети, той без предупреждение ритна бяча в челото, строши мобифона и се огледа. Барманът като че ли се свестяваше.

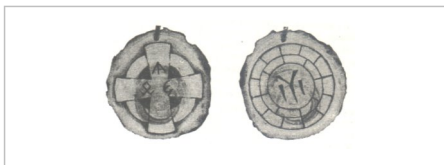
И Радослав си тръгна. Забави крачка, докато прекосяваше дансинга. В съзнанието си ясно видя как ще пламне омразното заведение, как огънят ще гризе лъскавите рекламни плакати, как ще избухнат витрините и нагоре ще се засуква черен мазен дим... Младият мъж гнусливо запокирти встрани запалката на бяча. Не намираше смисъл наистина да опожарява дискотеката, освен просто от злоба. *Майната им*, каза си Радослав на излизане и спря разписукалата се аларма на автомобила. Бе сгрешил за джипа – оказа се мицубиши. Гневът му постепенно се укротяваше, в олекващото сърце се разливаше радостта от непоклатимата убеденост, че Верена е жива и общо взето здрава. Вече не го интересуваха джамби, мутри и дискотеки, той бързаше да се прибере. Метна „Уинчестър“-а на задната седалка и запали колата. С вой на буксуващи гуми и надут клаксон джипът се стрелна по още неоживените улици.

След десетина километра отби по един черен път и излезе към скалите, където бе избягало от мъчителите си момичето-змейче. Дълго разглежда стръмнините, плискащите се долу вълни и внезапно се закова на място, забелязал някакъв предмет, заклещен между камъните.

Беше талисманчето на Верена със скъсана кожена каишка. Радослав го вдигна и притвори очи. Сърцето му биеше като пред пръсване, отново препълнено и раздирано от противоречиви емоции – и задушаваш гняв, и жажда за нечувано по свирепост отмъщение, и разкаяние, и тъга, и...

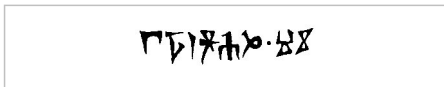
Беше го стиснал в длан и се олюляваше, затворил очи, когато талисманчето осезаемо трепна. Радослав стреснато разтвори пръсти...

Помнеше как драконовото момиче си майстореше амулета от парче дърво и как после го шареше с остро шило, чието връхче нажежаваше с диханието си. Чак бе изплзала езиче от старание. В средата на кръста тя тогава написа няколко руни.

Небето помни – означаваха те.

Но сега върху талисмана имаше други знаци⁴⁶.

Радослав притисна амулетчето към гърдите си и петнайсет секунди стоя като статуя, устоявайки на беснеещите в него чувства. „И аз те обичам, миличко“ – прошепна в отговор той. След малко се посъвзе. Прибра медальончето в пазвата си. Огледа се.

Нямаше повече работа тук.

Зае се да закара мицубишито до ръба на скалата. Автомобилът жално се катурна надолу и взривът на резервоара отекна наоколо, стряскайки птиците. Радослав тръгна с решителна крачка към шосето. В движение той нагласи пушката до канията с ножа, пусна ризата да покрие цевта на оръжието и безгрижно продължи край изсъхналите магарешки бодили.

Постоя на шосето по-малко от пет минути, когато мина таксиметров микробус.

46. Символите означават „ОБИЧАМ ТЕ“, изписано с древнобългарски докирилски букви.

15

– Ааа... Радославе?

Младежът събираше багажа си. След завръщането в квартирата свали змейската риза и се почувства изцеден и грохнал. Всичко наоколо стана бледо и безинтересно.

Той се обърна към небрежно притворената врата. В стаята надничаше хазаинът – възрастен човек с вечно набола бяла четина по хлътнали-те бузи.

– Да? – дрезгаво и уморено откликна Дичо.

Хазаинът с укор клатеше глава.

– Не е хубаво така, мойто момче. Не е хубаво.

С неудобство Радослав си рече, че човекът е видял разцепеното на вратата.

– Бай Ристе, аз...

– Не е моя работа, разбирам, но мъжката ще ти кажа: не е хубаво. Чуй ме, синко, докер съм бил, знам к'во е да му се пийне здравата, ама *не е* хубаво т'ва дет си го сторил на момичето.

Радослав измига.

– Дойде тука преди няма час твойта приятелка. Роклята съдрана, синини по лицето и ръцете, нос а й кърви. Ама юначно чедо – държа се все едно й е много весело... Остави ти бележка – хазаинът протегна зеленикав кариран лист и продължи: – Не ви се намесвам, но слушай хем старило, хем патило: бърже да я намериш, доземи й се кланяй, ама си измоли прошка! Че добре си я подредил. То, ракията не прощава, виж се к'ви торбища имаш под очите...

Не бях аз, понечи да каже Дичо, но само стисна зъби. Торбички под очите ли? Сутринта ги нямаше... Верена!

Радослав се насили да вземе писмото спокойно.

– Момичето да не е чужденка? Арменка, грузинка? Много свястно дете, да знаеш...

Младежът припряно зачете. Древнобългарски руни и драконически писмена послушно се преобразяваха в познати думи, изричани в съзнанието му с любим, нетърпеливо-мил глас:

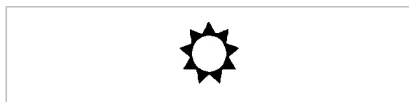
Калеш⁴⁷ ми Дичо, Любими, намерих Проход към Долната земя!

Там са Мама и Тати!

Хубаво е, че облякъл си Змейската ми кожа, ала варе се Занимава с онез сиряви⁴⁸ бамбали⁴⁹, дето ме крадяха. Живи ще Изгният от Огнена треска! Нищо не ще ги спаси, аз люспица за тях Не мръдвам, и да ми се Сърдиш дори. Заслужават го!

Налага се да Бързам. Скоро Проходът ще е Затворен за мен, докато не Сменя Три кожи... Или ако не Ти родя Деца.

На Третята нощ след Новолуние Можеш да Минеш при Мен. Дочакай Телеца да Изгрее и Янкул⁵⁰ да посочи Право на Юг. Тогава Мисли за Мен и Дойди, като скочиш в сушавия Кладенец под стария Цер⁵¹ накрай селото преди Летовния град. Връз Камъка, Преди да премина, ще Ти надраскам Белег „Слънце“ върху му ето Тъй:

Долу Ти рисувам Къде е Мястото. Ако бъде облачно, Времето е Една минута След Полунощ.

Чакам да Застанем Заедно Пред Слънцето.

Твоя Годеница, Верен Приятел
и Вечна Спътничка В.

Отдолу следваше бързешком рисуван чертеж на пътя от къщата на бай Христо до Прохода. Радослав разпозна мястото недалеч от което съсипа колата на похитителите. Разстоянията бяха педантично отбелязани на схемата в стъпки, разтеги и хвърлеи.

Младият мъж светна. Хазаинът го изгледа изненадано:

- Добри вести? Прощава ти?
- Да, бай Ристе! Много добри! Виж... аз се изнасям.
- Тъъ... 'мчи платили сте за още десет деня...
- Нищо. Малко посчуших вратата.

47. **Калеш** – черноок.

48. **Сиряв** – мръсен.

49. **Бамбал** – буца кал.

50. **Янкул** – Юпитер.

51. **Цер** – вид дъб.

Бай Христо скоси очи натам.

– Бе дребна работа... Да ти върна барем част от парите, а?

– Недей. Скоро ще дойдат мои приятели. Смъкни им наема, става ли?

– Ми... хубаво. Ама къде така изведнаж?

– При Нея, бай Ристе, при Нея! – отговори Радослав, затегна шнуровите на самара и бързо навлеche змейската риза.

Хазаинът се втренчи в стърчащата от раницата дръжка на „Уинчестър“-а.

– Само дето го мъкнах този харпун, нищо не улових – подхвърли нехайно Дичо.

– Аха...

Радослав протегна ръка на омърлушения хазаин.

– Страшно ти благодаря, бай Ристе. Жив и здрав да си.

– Ъхъ... И ти, Радославчо, 'сичко най-хубаво. И вече без глупости, нали? Щото такъв бабайтлък не е мъжка работа, без да ми са сърдиш...

* * *

Следващите дни, в очакване на назначеното време, Дичо се криеше по пустинните каменисти плажове на север от градчето, без да доближава точката на Прохода. Само отдалеч проследи с бинокъл как вдигаха от скалите грозните останки на мицубишито. Сред сюрята присъстващи, измежду работниците от „Пътна помощ“ усиленият му от драконовата кожа поглед различи двамата биячи от дискотеката и с тях гларусът с уискито. Изглеждаха като бити псета, а освен това водачът на изгорялото возило беше обилно покрит с лейкопласт.

„Не е възможно аз да съм го нашарил така – изненада се Радослав. – Мяза на болен.“

При оттеглянето си в нелегалност Дичо купи два ръжени хляба и две шишета горнобанска минерална вода от по литър и половина. В самара си имаше консерва русенско варено. Но не чувстваше остър глад, нито жажда – допълнително, че змейските сетива и реакции му позволяваха с голи ръце да лови риба и да усеща достъпна прясна вода.

Не палеше огън, не само от опасения, че може да привлече внимание. Просто бе отвикнал да носи кибрит или запалка. Та нали постоянно бяха заедно с Верена – за какво му трябваша?

Събуждаше се, когато от звездите единствена Зорницата оставаше на източния небосклон, приповдигащ клепака на новия ден.

Втората сутрин го поля с весел дъжд. Преди мръкване, високо на

североизток в небето, той забеляза едни особени облаци, надробени като паваж, които Верена наричаше „земетръсни“.

Рано следобяд на третия ден младежът реши, че има да посвърши още нещо на Земята, която познаваше, или поне приемаше, че познава – в рамките на България, мразовитата република Коми и екскурзионните будапещенски спомени от техникума. Той се върна в летовното градче, минавайки по бреговата линия, стегнат като войник на поход. Изцапа се с мазут по неохраняемите плажове, където вниманието му беше заето от хората, и се позабави край няколкото паркирани автомобили да помоли за парцал с малко бензин за почистване. Получи отказ с невероятното обяснение, че „бензинът не бил без пари“. Дичо смаяно огледа намусения шофьор на ладата, после избухна в невесел смях. Продължи по шосето.

Там го задмина джип. Чероки. Ала компанията в колата, момчета и момичета, му замахаха дружелюбно и му предложиха да го закарат до Резово.

– Мерси, за тук съм – отвърна на усмивките Радослав.

– Както кажеш, майна. Чао! – И джипът изчезна, отнасяйки ритмично дънещ шлейф звуци на „Замунда Банана Бенд“. Дичо се озъби с облекчение на тревожните си предчувствия и под сянката на дърветата в лек тръс се насочи към курортното градче.

В пощата той се позамисли над бланката. После решително надраска:

„МАМО ТАТЕ. ЗАМИНАВАМ НЯКОЛКО ГОДИНИ
ЧУЖБИНА... – Поколеба се. – НА РАБОТА. ВСИЧКО НАРЕД.
НИКАКВИ ПРИТЕСНЕНИЯ. ЧАКАЙТЕ СЛЕД ШЕСТ МЕСЕЦА
ПИСМО. ЦЕЛУВКИ ВАШ РАДОСЛАВ.“

Плати на гишето и поиска телефонен разговор със София. Едва се натика заедно със самара в кабината.

Зако не отговори. Навярно бе на работа, както всеки четвъртък. Радослав набра друг номер, почти сигурен, че и Сашо Русия не си е вкъщи. Но изненадващо отгатък триста и осемдесетте километра по права линия вдигнаха слушалката. Връзката беше невероятно добра.

– Как си бе, морски? Ще се забавим. Майка ми не беше добре и нямаше кой да тича по поликлиники. Между другото... Ъъх... С Еми ще си правим сватба на морето! Вече подписахме. Какъв купон ще стане само!

– Я! Е, поздравления, Сашо. Радвам се за теб.

– Нали знаеш, човек дори добре да живее, жени се, ха-ха! Така че уговорката остава, заведението на Бети, само денят се пренася за сряда, демек... въз, двацет и четвърти юли. Баш след рождения ти ден. Много гот стана, че се сети да звънеш. Имам няколко поръчки...

– Сашо.

– Ъ?

– Няма да те дочакаме.

– Ха така! И кой ще ми кумува в църквата?! Да ти пратя мангизи?

– Не, имам още. Заминавам.

– Къде бе!?

– Хм, за чужбина. Подир Верена. У тях.

– Че тя чужденка ли била бе, Дичо? Айде стига бе! Направо ме шашна!

– Наполовината.

– И сега к'во – Канада, Австралия? Хей, мама му стара, кой ще ми партнира на карти и асоциации! Абе що не заминеш сам, пък Веренчето я остави тука, ха-ха!

Радослав също се подсмихна.

Нещо го сърбеше под черепа, сякаш някой му телепатираше настоячиви сигнали.

– Няма как. Тя вече е там.

– И къде е това? Да не е Щатите?

Радослав помълча.

– *Много* по-далеч.

В слушалката съскаше електричество.

– Нещо нищо не загревам – обади се Сашо накрая.

– Написал съм ви писмо. Оставих го в Мичурин, в пощата на името на Зако, до поискване. Там всичко е обяснено, колкото и невероятно да ти се стори... Да, предай много здраве на Павката.

Малкият салон на пощата, и без туй непретъпкан, взе изведнъж да се опразва. Служителката на гишето осезаемо занервничи.

– Мичурин ли?... Май нещо си закъсал, братко – каза сериозно Русият.

– До гуша – отвърна Радослав и проследи как на улицата спират два мерцедеса с тъмни стъкла. Стана му весело.

– Айде бе... С нещо да помогна?

– Сега не можеш.

– Да бе, тясна е слушалката да се телепортирам по телефонната

жица.

– От семеен живот се пълнее.

– Тъй ли? Да не намекваш, че съм дебел? Бързам да те разочаровам – свалил съм осем кило да търча по адреси и клиентите все намират курси после.

– Стрдания на дребен частник-бояджия.

– Добре казано. Съвсем като за младия Вертер. Какво смяташ да правиш?

Отвън се мярнаха масивни фигури в костюми от пясъчна коприна. Вестникарят, доскоро дремещ, припряно засъбира сергията си.

– Ще се правя на Антонио Бандерас.

– А? Не те чух добре...

– Сашко, трябва да приключвам, братле.

– Поне обели една сричка за какво става дума – примоли се приятелят му.

– Ами... – Радослав погледна в портмонето за пари. Двайсет долара по петарки и три банкноти с Варненската опера. Той измъкна петстотинлевка и прибра портфейла в джоба на якето. – Помниш ли приказката за златната ябълка?

– Е?

– В случая юнакът няма братя, златна ябълка изобщо липсва и ламята не е ламя, а змеица и не е подгонена, ами търсена, за да се ожени за нея момъкът... – говорейки, той се приведе и отметна платнения капак на самара. От навития на руло спален чувал се подаваше дръжката на пушката от Милуоки.

– Уха! Нова приказка, така ли?... Само че к'во общо има тя с...

– Когато прочетеш писмото, ще ти стане ясно. И... не е приказка. Истина е. Най-шантавото и готино нещо в живота ми.

Сашо Русият помълча и изненадващо, защото личеше, че му просветва нещо фантастично, попита:

– С Верена ли е свързано?

– Да.

– Казвал ли съм ти, че името на твоята хубавица е древнобългарско? От „Вер“ – дракон.

– Нямахте как сам да не се досетя. Добре, хайде, пък ще се види ме... някой ден.

Завладя го опасение, че може да засекат разговора. Не му пукаше за подслушването, важното бе да не научат телефонния номер на Сашо. Сети се и за телеграмата.

– Ами, късмет, Дичо, и ти пожелавам...

Радослав затвори. Дано не са успели. Някакво новопридобито, не, по-скоро взето назаем шесто чувство му подсказваше да не се тревожи. Той излезе и нагласи самара на гърба си. Оръжието вече бе подпряно в кабината. Радослав срещна уплашените очи на жената зад гишето. Подаде ѝ банкнотата.

– За обаждането. Задръжте рестото.

Жената страхливо взе парите.

– Телеграмата. Изпратена ли е вече?

– Д-да...

– Заличете адреса в книгата, моля... Така, благодаря. Приятен ден.

– Младежо... Да извикам полиция?

Той изненадано се обърна. Въртеше му се на езика едно, но каза друго:

– А, не, няма нужда – и се усмихна, като взе пушката от телефонната кабина. Замислено прецени тежестта ѝ.

– Ще изляза навън – подхвърли той на изкривеното в ням писък лице зад стъклото с надпис ПОЩЕНСКИ УСЛУГИ. – Но вие се скрийте за зор заман.

Служителката изчезна.

Радослав погледна навън – към улицата зад остъклената врата.

Имаше пет патрона с бренике и едри сачми. А насреща – дузина противници в сака, издути от бронирани жилетки, кобури с автоматични пистолети „Колт“ и мобифони. Тлъсти бръснати мутри с боксърски прически. Скъпи тъмни очила. Дали мога да се измъкна някак отзад без въргал или направо да загърмя в резервоарите на некадърно паркираните от тактическа гледна точка коли?

Едната му, по-добра част, се ужаси, другата, неподозираната, заламтя за избухващи лимузини, а по-добре – тропот на конски копита и разсечени ромейски каски.

– Знаеш ли колко мразя такива като тебе – въздъхна Радослав на „Уинчестър“-а.

Пушката с целия си вид даваше да се разбере, че никога не намесва лични пристрастия в бизнеса.

„На война като на война, A la guerre comme à la guerre, In a war as in a war“ – би свило рамене оръжието, ако можеше.

Радослав направи колеблива крачка към изхода.

По един във возилата, снисяване, кълбо напред да се прикриеш с раницата от експлозиите, после – беж да те няма. Запазваш

боеприпаси за трима, не слушай ако те преследват. Може отначалото по един в ей онези юначаги, малко над ризниците им, макар да не заслушават никаква жал. Отровата на малката ламя вече ги яде.

Гласът, прозвучал в главата на Радослав, принадлежеше на призрачна фигура в черни кожени дрехи. Висок мъж с масивен жезъл в ръка. Лицето му бе сурово и набраздено от спомени за славни битки. От тила на бръснатата глава върху силното рамо бе праметната небрежно сплетена посивяла плитка. Очите святкаха в сиво-зелено като старата, лъсна-та до сребро сабя, висяща на колан, покрит с издрънчали за миг златни звънчета.

„Дядо Радане...“ – прошепна младият мъж.

Но духът беше изчезнал. Светът внезапно се завъртя на каданс и Радослав скочи напред, през облак искрящи парченца стъкло, устремен към слънчевата светлина на смълчаната калдъръмена уличка.

* * *

Каква прекрасна дума – абордаж!
Възможност да плениш късмета.
Вълна да яхнеш, луд кураж,
докрай да изцедиш успеха!

Барутен дим като парфюм на скъпа лейди
ще се разсее в морската свободна шир,
дори акулите ще спрат, преситени и уморени,
да пречат на покойниците ни да търсят мир.

Покой – чий от мускет, а чий от сабя,
а може би на сушата от стегнато въже
последното пристанище ни чака,
но жив е тоз, който не иска да умре!

Да уловим за гърлото късмета,
шом няма вятър, платната си ще пълним със кураж!
Под знамето ни като мъка черно
се втурваме за злато в абордаж!

ХРОНОЛОГИЯ

775 година – внезапно умира византийският император Константин V Копроним.

830 година, пролет – Зора, дъщеря на канасубиги Омуртаг, е грабната от змей.

23 октомври 838 година – ражда се Верена.

1 ноември същата година – роден е бъдещият боила колобър Радан.

901 година, ранна есен – малката змеица е заточена в скалата.

23 юли 1969 година, 9:05 часа – раждането на Радослав.

17 май, 1996 година, петък – новолуние; Янкул (Юпитер) е в съзвездие Стрелец.

18 май, между 13:50 и 14:30 часа – първата среща на Радослав и Верена; Слънцето залязва в 20:45, Луната – в 21:37.

19 май – в 5:28 звездите гаснат, Слънцето изгрява в 6:00.

1 юни, събота – пълнолуние 23:47; Венера е Вечерница.

16 юни, неделя – новолуние 4:36; Венера вече е Зорница.

21 юни, петък 5:24 часа – началото на астрономическото лято; Слънцето изгрява в 5:49 и залязва в 21:08, луната залязва около полунощ.

1 юли, понеделник – пълнолуние 6:58.

15 юли, понеделник – новолуние 19:15.

18 юли – Радослав отива в пощата около 15:00 часа.

19 юли, петък, 00:01 часа – кулминация на Юпитер за 28° източна дължина.

ЗА ПРОДЪЛЖЕНИЯТА

...на „Драконче“, които изобщо не се предвиждаха през май-юни 1996 г., но изкушението взе връх и доведе до появата на романите „Царска заръка“ и „Пълноземие“, които за себе си определям като първа ВТОРА книга и втора ВТОРА книга. Логиката на тези чудати подзаглавия е, че действието в двата романа е успоредно и почти независимо от гледна точка на развитието на сюжета и всеки от тях е пряко продължение на „Да пробудиш драконче“.

И накрая, последната, ТРЕТА книга, ще се казва „Слънце Недосегаемо“... и доскоро вярвах, че завършването ѝ ще ме убеди, че змейската тема е окончателно изчерпана.

Обаче музата се разпореи другояче и добре, че не се заричах да изоставя люспесто-огнедишащите сюжети.

Предвид някои технически трудности публикуването им ще се позабави, но – ето ги:

„Антиземие“ – клонинг-мутант на „Пълноземие“; и ако „Пълноземие“ е квалифицирано от читателите като утопия, „Антиземие“ според мен се получи в стил антиутопия;

„Слънцеград“ – боила колобър Витан-Вананд все пак осъществява плана си за промени; резултатът от усилията му през XIV век през очите на двама „второстепенни“ герои от „Слънце Недосегаемо“ – пак в успоредно-огледална на нашата Вселена;

„Ние сме зората“ – корените на Хилядолетната война, загатната в „Слънце Недосегаемо“, обединява на практика всичко написано дотук и се надявам наистина змейско-човешките отношения повече да не ме занимават.

Споменатите току-що три романа са самостоятелна серия, свързана с „Драконче“ и вероятно ще я кръстя „Деветте цвята на дъгата“ (ако не ме напердашат редакторите заради грандомания, а издателите запазят биволското търпение при общуването с такъв темерут като мен).

Прието е да се казва и нещо за другите „творчески“ планове, така че ще пусна един гъдел по любопитството на всички, на които им допада какво и как пиша.

Натрупва критична маса и узрява за експлозия цикъл новели под общото заглавие „Астроконкиста“ – за разселването на човешката раса из Галактиката с помощта на добрите стари звездолети от златното

време на фантастиката – жест към почитателите на Ефремов, Лем и други „динозаври“. Повече от десет години човъркам и още един проект по въпроса за намесата на „извънземни цивилизации“ в развитието на Земята на хората – работното заглавие е „Ангели пазители“. По примера на Зелазни, а и при запознаване с признати като древни митове, се изкуших да бръкна в космогонични и теологични дебери с все по-оформящия се замисъл за книга, която сигурно ще се казва „Кръвта на Кингу“ (за справка: Кингу е шумерски бог, екзекутиран от другите божества като предател, застанал на страната на богинята-майка Тиамат, а от кръвта му, смесена с глина, са били сътворени хората).

Разбира се, планирам и сборник разкази – в чернови има над 30–40 единици материал, но кои ще послужат като суровина за вече споменатите неща, кои ще идат за безмилостно рециклиране, а кои ще цъфнат и вържат като самостоятелни текстове – това даже аз не знам.

Пишете ми на адресите: nht@kuasar-bg.com, nhtellalov@yahoo.com, sharkan@mail.ru, по възможност без да ми прашате вируси. Ще се радвам на всякакви отзиви, като се надявам книгите ми да не ви карат да съжелявате за похарчените пари и/или време.

АВТОРЪТ

КРАЙ

© 1996 Николай Теллалов

Забележка: Поради използването на старобългарски букви в текста, желателно е да се чете с Unicode шрифт, напр. „Lucida Sans Unicode“. Бел.Mandor

Източник: <http://www.bukvite.com> (през <http://sfbg.us>)

Редакция: Mandor, 2003

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/746>]